

Jednostkowe sprawozdanie finansowe za okres
12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2019 roku
przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami
Sprawozdawczości Finansowej,
które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską

Spis treści

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody	3
Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	4
Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	6
Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7
Informacja dodatkowa do jednostkowego sprawozdania finansowego	9
1. Informacje ogólne	9
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	10
3. Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego	36
Sprawozdawczość segmentów działalności	36
Nota 1 Przychody ze sprzedaży	41
Nota 2 Koszty działalności operacyjnej	43
Nota 3 Pozostałe przychody operacyjne	45
Nota 4 Pozostałe koszty operacyjne	45
Nota 5 Przychody finansowe	46
Nota 6 Koszty finansowe	47
Nota 7 Podatek dochodowy	48
Nota 8 Działalność zaniechana	52
Nota 9 Zysk na jedną akcję	52
Nota 10 Rzeczowe aktywa trwałe	52
Nota 11 Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	58
Nota 12 Nieruchomości inwestycyjne	60
Nota 13 Wartości niematerialne	60
Nota 14 Aktywa finansowe	63
Nota 15 Zapasy	65
Nota 16 Prawa majątkowe	66
Nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	66
Nota 18 Środki pieniężne	68
Nota 19 Pozostałe aktywa	69
Nota 20 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	69
Nota 21 Kapitał własny	70
Nota 22 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	71
Nota 23 Zobowiązania z tytułu leasingu	73
Nota 24 Pozostałe zobowiązania finansowe	74
Nota 25 Zmiana zobowiązań wynikających z działalności finansowej	75
Nota 26 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	77
Nota 27 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	79
Nota 28 Rezerwy	81
Nota 29 Dotacje	84
Nota 30 Instrumenty finansowe	84
Nota 31 Spółka jako Leasingodawca	91
Nota 32 Zobowiązania warunkowe, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje	91
Nota 33 Transakcje z podmiotami powiązаныmi	93
Nota 34 Zobowiązania inwestycyjne	97
Nota 35 Objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych	98
Nota 36 Sprawozdanie finansowe w podziale na rodzaje działalności zgodnie z art. 44 Prawa energetycznego	99
Nota 37 Zdarzenia po dacie sprawozdania z sytuacji finansowej	107

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody

	Nota	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zyski i straty			
Przychody ze sprzedaży	1	2 419 091	2 411 461
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	2	(2 106 134)	(2 138 456)
Zysk brutto ze sprzedaży		312 957	273 005
Koszty sprzedaży	2	(107 417)	(112 549)
Koszty ogólnego zarządu	2	(137 402)	(129 019)
Pozostałe przychody operacyjne	3	16 944	11 697
Pozostałe koszty operacyjne	4	(16 430)	(16 424)
Zysk na działalności operacyjnej		68 652	26 710
Przychody finansowe	5	19 188	27 179
Koszty finansowe	6	(21 149)	(20 699)
Przychody/(Koszty) finansowe netto		(1 961)	6 480
Zysk przed opodatkowaniem		66 691	33 190
Podatek dochodowy	7	(6 204)	(3 658)
Zysk netto		60 487	29 532
Inne całkowite dochody			
Pozycje, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat			
Zyski/(Straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń		(2 845)	(1 778)
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat	7.3	541	338
Suma innych całkowitych dochodów		(2 304)	(1 440)
Całkowity dochód za okres		58 183	28 092
Zysk na jedną akcję:			
Podstawowy (zł)	9	0,81	0,39
Rozwodniony (zł)		0,81	0,39

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Aktywa			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	10	1 391 731	1 372 529
Prawo wieczystego użytkowania gruntów		-	4 959
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania Nieruchomości inwestycyjne	11	54 942	-
Wartości niematerialne	12	27 665	27 693
Udziały i akcje	13	17 241	18 425
Pozostałe należności	14.1	306 116	238 248
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	1 368	513
	7.4	21 395	26 981
Aktywa trwałe razem		1 820 458	1 689 348
Aktywa obrotowe			
Zapasy	15	369 879	314 966
Prawa majątkowe	16	83 121	55 291
Pochodne instrumenty finansowe		157	-
Pozostałe aktywa finansowe	14.3	14 871	2 951
Należności z tytułu podatku dochodowego		6 978	8 493
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	17	152 835	175 117
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	39 399	32 913
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	20	-	16 115
Aktywa obrotowe razem		667 240	605 846
Aktywa razem		2 487 698	2 295 194

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

	Nota	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Pasywa			
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	21	750 000	750 000
Zyski zatrzymane, w tym:		458 154	399 971
<i>Zysk netto bieżącego okresu</i>		60 487	29 532
Kapitał własny razem		1 208 154	1 149 971
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	22	243 331	297 140
Zobowiązania z tytułu leasingu*	23	49 988	4 223
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	26	66 844	53 441
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	27	2 863	645
Rezerwy	28	111 103	67 863
Dotacje	29	20 567	22 369
Zobowiązania długoterminowe razem		494 696	445 681
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	22	108 745	60 011
Zobowiązania z tytułu leasingu*	23	3 832	1 508
Pozostałe zobowiązania finansowe	24	84 625	22 514
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	26	11 380	6 618
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	27	570 028	602 442
Rezerwy	28	4 003	4 463
Dotacje	29	2 235	1 986
Zobowiązania krótkoterminowe razem		784 848	699 542
Zobowiązania razem		1 279 544	1 145 223
Pasywa razem		2 487 698	2 295 194

* Zmiana prezentacyjna na dzień 31 grudnia 2018 roku opisana w punkcie II 2.2.b Informacji dodatkowej do jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego.

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

za okres zakończony 31 grudnia 2019 roku

	Kapitał zakładowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2019 roku	750 000	399 971	1 149 971
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody			
Zysk netto	-	60 487	60 487
Inne całkowite dochody	-	(2 304)	(2 304)
Całkowity dochód za okres	-	58 183	58 183
Transakcje z właścicielami Spółki, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym			
Dywidendy	-	-	-
Transakcje z właścicielami ogółem	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2019 roku	750 000	458 154	1 208 154

za okres zakończony 31 grudnia 2018 roku

	Kapitał zakładowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2018 roku	750 000	411 629	1 161 629
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody			
Zysk netto	-	29 532	29 532
Inne całkowite dochody	-	(1 440)	(1 440)
Całkowity dochód za okres	-	28 092	28 092
Transakcje z właścicielami Spółki, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym			
Dywidendy	-	(39 750)	(39 750)
Transakcje z właścicielami ogółem	-	(39 750)	(39 750)
Stan na 31 grudnia 2018 roku	750 000	399 971	1 149 971

Informacje dodatkowe w zakresie kapitałów własnych zostały przedstawione w nocie 21.

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Przeptywy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem		66 691	33 190
Korekty		124 532	103 960
Amortyzacja	2	125 601	113 078
Utworzenie odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe	4	1 465	653
(Zysk)/Strata z tytułu działalności inwestycyjnej		(323)	461
Zysk ze zbycia aktywów finansowych	5	(478)	(9 377)
Odsetki, różnice kursowe, szacowana strata z tytułu poręczeń kredytów		10 884	12 957
Dywidendy naliczone, otrzymane		(12 314)	(13 103)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących udziały i akcje		-	(709)
Zysk z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych według wartości godziwej		(303)	-
		191 223	137 150
Zmniejszenie stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	35	14 812	5 053
Zwiększenie stanu zapasów oraz praw majątkowych		(82 743)	(86 092)
Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	35	(21 147)	126 357
Zwiększenie stanu rezerw, dotacji i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	35	16 169	6 410
Korekta z tytułu faktoringu odwrotnego		227 977	20 683
Inne korekty		(4 731)	(13)
Przeptywy pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej		341 560	209 548
Podatek dochodowy zwrócony	35	9 266	1 298
Przeptywy pieniężne netto z działalności operacyjnej		350 826	210 846

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych (kontynuacja)

Nota	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych	3 199	2 701
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych	(107 951)	(162 416)
Otrzymane dywidendy	12 314	13 103
Wydatki na nabycie spółek zależnych	(65 511)	(30 178)
Wpływy ze zbycia udziałów lub akcji	564	11 359
Wpływy/(Wydatki) z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	(877)	(1 969)
Pożyczki udzielone	(520)	(3 778)
Pozostałe wpływy inwestycyjne	6	709
Pozostałe wydatki inwestycyjne	(524)	(120)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(159 300)	(170 589)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Dywidendy wypłacone	-	(39 750)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek	49 679	102 004
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek	(54 449)	(127 810)
Odsetki zapłacone	(15 605)	(11 403)
Spłata zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(2 587)	(2 298)
Dotacje	56	98
Wydatki finansowe z tytułu faktoringu odwrotnego	(164 684)	-
Pozostałe wpływy finansowe	2 993	1 753
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(184 597)	(77 406)
Przepływy pieniężne netto, razem	6 929	(37 149)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		
Wpływ zmian kursów walut	(443)	724
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu, w tym	39 399	32 913
o ograniczonej możliwości dysponowania	405	-

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego

Informacja dodatkowa do jednostkowego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

1.1. Opis organizacji Spółki

Spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” Spółka Akcyjna z siedzibą w Policach (zwana w dalszej części Jednostką, Spółką, Jednostką Dominującą) została utworzona w dniu 14 grudnia 1995 roku na podstawie Aktu Notarialnego Repetytorium: A Nr 20142. Spółka prowadzi działalność na terytorium Polski w formie spółki akcyjnej. Spółka została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000015501. Spółce nadano numer: statystyczny Regon 810822270, identyfikacji podatkowej NIP 851-02-05-573 oraz Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami BDO 000016847.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest w szczególności:

- produkcja i sprzedaż nawozów chemicznych,
- produkcja i sprzedaż bieli tytanowej i innych chemikaliów,
- wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej.

1.2. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Skład Zarządu Spółki na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki do publikacji:

- dr Wojciech Piotr Wardacki - Prezes Zarządu VIII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 223/VII/18 z dnia 30 maja 2018 roku, funkcje w Zarządzie pełni od 7 kwietnia 2016 roku,
- Tomasz Grzegorz Panas - Wiceprezes Zarządu VIII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 225/VII/18 z dnia 30 maja 2018 roku, funkcje w Zarządzie pełni od 7 kwietnia 2016 roku,
- dr Włodzimierz Zasadzki - Wiceprezes Zarządu VIII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 224/VII/18 z dnia 30 maja 2018 roku, funkcje w Zarządzie pełni od 15 lipca 2016 roku,
- Anna Tarocińska - Członek Zarządu VIII wspólnej kadencji wybrany przez pracowników Spółki, powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 226/VII/18 z dnia 30 maja 2018 roku, funkcje w Zarządzie pełni od 3 marca 2017 roku.

Skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień 1 stycznia 2019 roku:

- Joanna Habelman - Przewodnicząca Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołana Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki nr 22 z dnia 30 czerwca 2016 roku (powierzenie funkcji Przewodniczącej Rady Nadzorczej w dniu 26 stycznia 2017 roku),
- Mirosław Kozłowski - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki nr 24 z dnia 30 czerwca 2016 roku (powierzenie funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej w dniu 6 lutego 2017 roku),
- Bożena Licht - Sekretarz Rady Nadzorczej - Przedstawiciel Ministerstwa Skarbu Państwa - wyznaczony do Rady Nadzorczej w dniu 8 lipca 2016 roku pismem Ministra Skarbu Państwa,
- Agnieszka Ewa Dąbrowska - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołana Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki nr 23 z dnia 30 czerwca 2016 roku,
- Andrzej Malicki - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji wybrany przez pracowników Spółki, powołany Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki nr 25 z dnia 30 czerwca 2016 roku,
- Maria Więcek - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji wybrany przez pracowników Spółki, powołana Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki nr 3 z dnia 14 grudnia 2016 roku.

Skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki do publikacji:

- Mariusz Kądziółka - Przewodniczący Rady Nadzorczej VIII wspólnej kadencji, powołany Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki nr 18 z dnia 25 czerwca 2019 roku,
- Mirosław Kozłowski - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej VIII wspólnej kadencji -Przedstawiciel Ministerstwa Skarbu Państwa, wyznaczony w dniu 25 czerwca 2019 roku (powierzenie funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej w dniu 2 lipca 2019 roku),
- Bożena Licht - Sekretarz Rady Nadzorczej VIII wspólnej kadencji, powołana Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki nr 19 z dnia 25 czerwca 2019 roku (powierzenie funkcji Sekretarza Rady Nadzorczej w dniu 2 lipca 2019 roku),
- Agnieszka Ewa Dąbrowska - Członek Rady Nadzorczej VIII wspólnej kadencji, powołana Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki nr 20 z dnia 25 czerwca 2019 roku,
- Andrzej Rogowski - Członek Rady Nadzorczej VIII wspólnej kadencji wybrany przez pracowników Spółki, powołany Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki nr 22 z dnia 25 czerwca 2019 roku,
- Iwona Wojnowska - Członek Rady Nadzorczej VIII wspólnej kadencji wybrany przez pracowników Spółki, powołana Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki nr 21 z dnia 25 czerwca 2019 roku.

Skład Komitetu Audytu na dzień 1 stycznia 2019 roku:

- Joanna Habelman - Przewodnicząca Komitetu Audytu powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 3/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Agnieszka Ewa Dąbrowska - Sekretarz Komitetu Audytu powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 4/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Mirosław Kozłowski - Członek Komitetu Audytu powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 5/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Maria Więcek - Członek Komitetu Audytu powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 140/VII/17 z dnia 19 października 2017 roku.

Skład Komitetu Audytu na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki do publikacji:

- Mariusz Kądziółka - Przewodniczący Komitetu Audytu powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 3/VIII/19 z dnia 2 lipca 2019 roku,
- Agnieszka Ewa Dąbrowska - Członek Komitetu Audytu powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 4/VIII/19 z dnia 2 lipca 2019 roku,
- Mirosław Kozłowski - Członek Komitetu Audytu powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 5/VIII/19 z dnia 2 lipca 2019 roku,
- Andrzej Rogowski - Członek Komitetu Audytu powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 6/VIII/19 z dnia 2 lipca 2019 roku.

Pełen opis zmian składu Zarządu Spółki, Rady Nadzorczej Spółki oraz Komitetu Audytu w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 roku znajduje się w punkcie 8.12 Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. oraz Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2019 roku.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

2.1. Oświadczenie o zgodności oraz ogólne zasady sporządzania

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską (MSSF UE) i innymi obowiązującymi przepisami. Na dzień zatwierdzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w Unii Europejskiej proces wprowadzania MSSF, MSSF mające zastosowanie do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego nie różnią się od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR).

Sprawozdanie finansowe obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku. Dane porównawcze obejmują sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, a także sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki do publikacji w dniu 7 kwietnia 2020 roku. Spółka sporządziła również skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 7 kwietnia 2020 roku.

2.2. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

a) Zastosowane zasady rachunkowości, zmiany w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku, z wyjątkiem zastosowania nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się od dnia 1 stycznia 2019 roku i później.

Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe lub nie miały zastosowania do zawieranych transakcji z wyjątkiem MSSF 16:

- IKIMSF 23 *Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego* (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 9 *Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą* (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 28 *Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach* (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 19 *Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu* (opublikowano dnia 7 lutego 2018 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017 (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później.

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd Spółki nie zakończył jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzenia nowych standardów oraz interpretacji na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych.

Wdrożenie MSSF 16 *Leasing*

Standard MSSF 16 *Leasing* został wydany przez RMSR w dniu 13 stycznia 2016 roku i zatwierdzony do stosowania w krajach Unii Europejskiej w dniu 31 października 2017 roku. Ma on obligatoryjne zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy rozpoczynające się od dnia 1 stycznia 2019 roku. Standard zastępuje MSR 17 *Leasing*.

Nowy standard wprowadza jeden model ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingobiorcy. Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeśli przekazuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za zapłatę. Zgodnie z MSSF 16 leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu ustalone w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu. Prawo do użytkowania składnika aktywów jest amortyzowane liniowo, natomiast zobowiązanie

z tytułu leasingu jest rozliczane efektywną stopą procentową. MSSF 16 zasadniczo powieliła wymogi związane z rachunkowością leasingodawcy zawarte w MSR 17. Tym samym leasingodawca nadal klasyfikuje rodzaje leasingu jako leasing operacyjny lub leasing finansowy i rozlicza te dwa rodzaje leasingu w różny sposób.

Spółka w ramach projektu wdrożenia MSSF 16 dokonała analizy wszystkich realizowanych umów zakupu usług, bez względu na wcześniejszą kwalifikację, której celem było wyselekcjonowanie tych umów, na podstawie których Spółka użytkuje składniki aktywów należące do dostawców. Następnie każda zidentyfikowana umowa została poddana ocenie pod kątem spełnienia kryteriów uznania za leasing zgodnie z MSSF 16. Przedmiotem przeprowadzanych analiz były wszystkie umowy leasingu finansowego, leasingu operacyjnego, najmu, dzierżawy a także prawa wieczystego użytkowania gruntów. Ponadto zostały przeanalizowane transakcje nabytych usług (koszty usług obcych w ramach działalności operacyjnej) pod kątem występowania sytuacji korzystania ze zidentyfikowanego składnika aktywów.

W ramach projektu wdrożenia MSSF 16 Spółka wprowadziła stosowne zmiany w polityce rachunkowości i procedurach operacyjnych. Zostały opracowane metodyki prawidłowej identyfikacji umów, które są leasingiem oraz gromadzenia danych niezbędnych do prawidłowego ujęcia księgowego tych transakcji.

Spółka podjęła decyzję o wdrożeniu MSSF 16 przyjmując podejście zmodyfikowane retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania niniejszego standardu ujętym w dniu pierwszego zastosowania. W związku z zastosowaniem podejścia zmodyfikowanego, datą pierwszego zastosowania MSSF 16 dla Spółki jest 1 stycznia 2019 roku a dane porównawcze nie będą podlegały przekształceniu.

Stosując po raz pierwszy MSSF 16 Spółka skorzystała z następujących praktycznych rozwiązań dopuszczonych przez standard:

1. Nie ujmowanie tych umów leasingu operacyjnego, których okres leasingu kończy się przed upływem 12 miesięcy od dnia 1 stycznia 2019 roku, będą potraktowane jako leasingi krótkoterminowe,
2. Nie ujmowanie leasingów, dla których bazowy składnik aktywów ma niską wartość, tj. 10 tys. zł,
3. Zastosowanie pojedynczej stopy dyskontowej do portfela leasingów o podobnych cechach,
4. Wyłączenie początkowych kosztów bezpośrednich z wyceny składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania w dniu pierwszego zastosowania, za wyjątkiem prawa wieczystego użytkowania gruntów,
5. Wykorzystanie wiedzy zdobytej po fakcie, taką jak w przypadku określenia okresu leasingu, jeżeli umowa przewiduje opcję przedłużenia leasingu lub opcję wypowiedzenia leasingu.

Na dzień 01 stycznia 2019 roku zastosowana przez Spółkę stopa dyskonta (krańcowa stopa procentowa leasingobiorcy) wynosiła: 4,84% dla prawa wieczystego użytkowania gruntów, 3,34% dla pozostałych leasingów, natomiast średnioważona stopa procentowa leasingobiorcy zastosowana do zobowiązań z tytułu leasingu na dzień pierwszego zastosowania wynosiła 4,82%.

Do wyznaczania krańcowej stopy procentowej Spółka stosuje następującą metodologię:

- prawo wieczystego użytkowania gruntów - wyznaczona jest jako suma rentowności 30 letnich obligacji plus marża 30 letniego indeksu CDS Poland,
- dla pozostałych aktywów z tytułu prawa do użytkowania - wyznaczona w oparciu o rynkowe oprocentowanie długoterminowych kredytów korporacyjnych Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A.

Zobowiązania z tytułu leasingu zostały wycenione w wartości bieżącej pozostałych opłat leasingowych, zdyskontowanych poprzez zastosowanie krańcowej stopy procentowej leasingobiorcy w dniu pierwszego zastosowania, a składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania w kwocie równej zobowiązaniu z tytułu leasingu, skorygowanej o kwoty wszelkich przedpłat lub naliczonych opłat leasingowych odnoszących się do tego leasingu, ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej bezpośrednio przed dnia pierwszego zastosowania.

Wyjaśnienia różnic pomiędzy kwotami przyszłych opłat z tytułu leasingu operacyjnego ujawnionymi zgodnie z MSR 17 a zobowiązaniami z tytułu leasingu ujętymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w dniu pierwszego zastosowania

	31.12.2018/ 01.01.2019
I. Przyszłe minimalne płatności leasingowe z tytułu umów leasingu operacyjnego wykazane w sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2018 roku (ujawnienie z MSR 17)	159 213
II. Wszelkie inne przyszłe minimalne płatności leasingowe nie wykazane w sprawozdaniu na 31 grudnia 2018 roku pod MSR 17, ale ujęte dla celów MSSF 16	872
III. Razem przyszłe płatności leasingowe na 31 grudnia 2018 roku	160 085
IV. Zwolnienie z zakresu MSSF 16 z tytułu leasingu krótkoterminowego	(104)
V. Zwolnienia z zakresu MSSF 16 z tytułu leasingu o niskiej wartości	(60)
VI. Zmiana z tytułu zmiany wysokości opłat z tytułu PWUG	55
VII. Przyszłe płatności leasingowe z tytułu umów leasingu operacyjnego ujmowanych zgodnie z MSSF 16 na dzień 1 stycznia 2019 roku	159 976
VIII. Dyskonto	(114 357)
IX. Dodatkowe zobowiązanie z tytułu leasingu rozpoznane na dzień 1 stycznia 2019 roku	45 619
X. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego według MSR 17 na dzień 31 grudnia 2018 roku	5 731
XI. Zobowiązanie z tytułu leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku	51 350

b) Zmiany prezentacyjne w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2018 <i>po zmianie prezentacyjnej</i>
Zobowiązania długoterminowe		
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	4 223
Pozostałe zobowiązania finansowe	4 223	-
Zobowiązania krótkoterminowe		
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	1 508
Pozostałe zobowiązania finansowe	24 022	22 514

2.3. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) - zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzenia standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) - prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczonej przez RMSR na czas nieokreślony;
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później;

- Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiana do MSSF 3 Połączenia jednostek (opublikowano dnia 22 października 2018 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 i MSR 8: Definicja istotności (opublikowano dnia 31 października 2018 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7: Reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych (opublikowano dnia 26 września 2019 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych: Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe (opublikowano dnia 23 stycznia 2020 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - data wejścia w życie nie została jeszcze określona.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

2.4. Podstawa wyceny

Jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań wycenianych według wartości godziwej, tj.:

- nieruchomości inwestycyjnych,
- instrumentów pochodnych,
- instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

2.5. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Dane w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym zostały podane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy. Złoty jest walutą funkcjonalną Spółki.

2.6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Spółka ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów jeżeli leasingodawca przekazuje prawo do kontroli użytkowanego zidentyfikowanego składnika aktywów.

Główne szacunki księgowe oraz przyjęte założenia zostały ponadto przedstawione w odpowiednich notach objaśniających do sprawozdania finansowego:

- szacunki i założenia dotyczące okresów ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych przedstawiono w notach 10 i 13,
- szacunki w zakresie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych przedstawiono w notce 10,
- szacunki w zakresie odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych przedstawiono w notce 14,
- szacunki w zakresie odpisów aktualizujących wartość zapasów przedstawiono w notce 15,

- szacunki i założenia w zakresie odpisów aktualizujących wartość należności przedstawiono w nocie 17,
- szacunki w zakresie świadczeń pracowniczych przedstawiono w nocie 26,
- szacunki w zakresie utworzonych rezerw na zobowiązania przedstawiono w nocie 28.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisów ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie:

- nieuzasadnionego dzielenia operacji,
- angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego,
- elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz
- inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych,

mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Spółka ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę) podatkową, podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi.

Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Spółka ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności.

2.7. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej

Jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości.

Informacje dotyczące wpływu pandemii choroby COVID-19 na sytuację Spółki przedstawiono w nocie 37 *Zdarzenia po dacie sprawozdania z sytuacji finansowej*.

Biorąc pod uwagę kwestie związane z COVID-19, ale również uwzględniając informacje dotyczące kształtowania się struktury finansowania przedstawione w nocie 30 *Instrumenty finansowe* oraz informacje na temat dostępnych limitów kredytowych przedstawionych w nocie 22 *Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek*, Zarząd Spółki stwierdza, że kwestie te, nie wskazują na zagrożenie kontynuowania przez Spółkę działalności.

2.8. Waluty obce

Transakcje wyrażone w walutach obcych są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy pozycje pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu obowiązującego na ten dzień średniego kursu ogłoszonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ewidencjonowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej wyceniane są według kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ewidencjonowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej wyceniane są według kursu obowiązującego w dniu ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów (kosztów) finansowych, z wyjątkiem różnic powstających na przeliczeniu kwalifikowanych zabezpieczeń przepływów pieniężnych, które ujmuje się jako inne całkowite dochody.

Dla potrzeb wyceny bilansowej przyjęto następujące kursy:

	31.12.2019	31.12.2018
EUR	4,2585	4,3000
USD	3,7977	3,7597
100 XOF	0,6487	0,6393

2.9. Rzeczowe aktywa trwałe

2.9.1. Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów. Koszt wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych przez Spółkę w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do dnia bilansowego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania). Koszt wytworzenia obejmuje również w przypadkach, gdy jest to wymagane, wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz koszty renowacji miejsca w którym się znajdował, w stopniu jakim ujmuje się je jako rezerwę. Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane, jako część tego urządzenia.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania rzeczowych aktywów trwałych są określane, jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych rzeczowych aktywów trwałych i są ujmowane odpowiednio jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie dotyczą rzeczowych aktywów trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o odpisy

z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania aktywa do używania.

Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako należności długoterminowe.

2.9.2. Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Spółka osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe nakłady są ujmowane na bieżąco w rachunku zysków i strat jako koszt.

2.9.3. Amortyzacja

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, względnie jego istotnych i odrębnych części składowych, który dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych wynosi:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Grunty	brak	brak
Budynki i budowle	1% - 33%	3 - 100 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2% - 100%	1 - 50 lat
Urządzenia biurowe	10% - 100%	1 - 10 lat
Środki transportu	14% - 100%	1 - 7 lat
Komputery	20% - 100%	1 - 5 lat

Rozpoczęcie amortyzacji następuje w momencie, w którym dany składnik rzeczowych aktywów trwałych znajduje się w miejscu i stanie umożliwiającym jego wykorzystanie zgodnie z zamierzeniem Zarządu Jednostki. Zakończenie amortyzacji następuje nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową rzeczowego aktywa trwałego lub postawienia go w stan likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru, z ewentualnym uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości rzeczowego aktywa trwałego.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie są amortyzowane.

Rzeczowe aktywa trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe, o ile ich cena nabycia lub koszt wytworzenia są istotne w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całego rzeczowego aktywa trwałego. Wyodrębnione części składowe amortyzuje się osobno przez okres ich ekonomicznej użyteczności.

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych rzeczowych aktywów trwałych jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i, w uzasadnionych przypadkach, korygowana prospektywnie.

2.10. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

W momencie zawarcia umowy Spółka ocenia czy umowa jest leasingiem lub czy zawiera elementy, które mogą być leasingiem. Umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Oceniając, czy umowa przekazuje prawo do użytkowania zidentyfikowanego aktywa, Spółka określa m.in. identyfikowalność aktywa, które może być określone jednoznacznie w umowie lub, które można zidentyfikować w momencie udostępnienia składnika do użytkowania a także prawo do uzyskiwania korzyści ekonomicznych z użytkowania składnika przez okres leasingu oraz prawo do kierowania użytkowaniem aktywa.

Spółka ustala nieodwołalny okres leasingu uwzględniając okresy, których dotyczy opcja przedłużenia leasingu oraz okresy, których dotyczy opcja wypowiedzenia leasingu.

W przypadku prawa do użytkowania aktywa, w dacie rozpoczęcia leasingu Spółka ujmuje prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązanie z tytułu leasingu.

Prawa do użytkowania zidentyfikowanego aktywa wycenia się początkowo według kosztu. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje kwotę początkowej wyceny zobowiązania

z tytułu leasingu, wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe, początkowe koszty bezpośrednio poniesione przez leasingobiorcę oraz szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował lub przeprowadzeniem renowacji składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu.

Prawo do użytkowania składnika aktywów wycenione według kosztu jest następnie pomniejszane o łączne odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe) wyliczane metodą liniową. Składnik aktywa z tytułu prawa do użytkowania amortyzowany jest od daty rozpoczęcia leasingu do końca okresu użytkowania tego składnika lub do końca okresu leasingu, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza. Szacowany okres użytkowania prawa do użytkowania składnika aktywów jest określany na takich samych zasadach, jak szacunki okresu użytkowania środków trwałych z uwzględnieniem okresu na który zawarta jest umowa leasingu. Dodatkowo, prawo do użytkowania składnika aktywów jest testowane na utratę wartości i korygowane o odpisy z tytułu utraty wartości, w przypadku ich wystąpienia oraz korygowane z tytułu aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

2.11. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to grunty własne, budynki i budowle, które Spółka traktuje jako źródło osiągnięcia korzyści ekonomicznych z tytułu przyrostu wartości tych aktywów lub innych pożytków np. osiągnięcia przychodów z czynszów dzierżawnych.

Inwestycje w nieruchomości wycenia się według wartości godziwej.

Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych prezentowane są jako pozostałe przychody operacyjne, natomiast koszty z nimi związane jako pozostałe koszty operacyjne.

2.12. Wartości niematerialne

2.12.1. Badania i rozwój

Koszty prac badawczych są ujmowane jako koszt w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszanego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Spółka posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych.

Nakłady na prace rozwojowe są ujmowane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Zakończone prace rozwojowe są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości na każdy dzień bilansowy, jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania lub, gdy zidentyfikowane zostaną przesłanki utraty wartości wskazujące na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

2.12.2. Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Po początkowym ujęciu wartości niematerialne o określonym okresie użyteczności ekonomicznej wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użyteczności ekonomicznej wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości.

Za wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez Jednostkę we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

2.12.3. Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

2.12.4. Amortyzacja

Wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową biorąc pod uwagę okres ich użytkowania, chyba, że nie jest on określony. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które jeszcze nie są użytkowane poddaje się co roku weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych dokonywana jest coroczna ocena, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Spółka zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Znaki towarowe	brak	brak
Portfel klientów	17% - 100%	1 - 7 lat
Licencje	5% - 100%	1 - 20 lat
Programy komputerowe	16% - 100%	1 - 6 lat
Licencje technologiczne	2% - 100%	1 - 50 lat
Reach	2% - 100%	1 - 50 lat
Prace rozwojowe	2% - 100%	1 - 50 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych wartości niematerialnych jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

2.13. Udziały i akcje

Inwestycje w jednostkach podporządkowanych obejmują udziały i akcje w podmiotach zależnych i stowarzyszonych. Inwestycje te są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości.

2.14. Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, nienotowane na aktywnym rynku, o określonej wysokości płatności. Początkowo ujmuje się je według wartości godziwej. Po początkowym ujęciu wycenia się je według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

W przypadku należności o terminie wymagalności nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, gdy różnica pomiędzy wartością według zamortyzowanego kosztu i wartością w kwocie wymaganej zapłaty nie jest istotna, należności wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Oczekiwana strata dla należności z tytułu dostaw i usług szacowana jest na bazie modelu uproszczonego (macierz rezerw) od momentu początkowego ujęcia należności. Wartość należności powiększana jest o zasądzone koszty sądowe oraz ewentualne, należne Jednostce na dzień wyceny odsetki z tytułu zwłoki. Dla odsetek za zwłokę Spółka tworzy odpisy aktualizujące.

Oczekiwana strata dla należności z tytułu dostaw i usług oraz odpowiadający jej odpis z tytułu utraty wartości danego aktywa finansowego jest tworzony na należności zarówno przeterminowane, jak i nieprzeterminowane:

- w oparciu o ważoną prawdopodobieństwem stratę kredytową, jaka zostanie poniesiona w przypadku wystąpienia opóźnienia płatności powyżej 90 dni, szacowaną na bazie modelu uproszczonego stratę ujmuje się w koszty działalności operacyjnej jako koszty sprzedaży,
- w przypadku wystąpienia któregokolwiek z poniższych zdarzeń:
 - należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości,
 - należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego,
 - należności kwestionowanych przez dłużników, skierowane na drogę postępowania sądowego (należności sporne) oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny jego sytuacji

- majątkowej i finansowej spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna,
- należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego,
 - należności, których termin wymagalności zapłaty na dzień sprawozdawczy został przekroczony o 180 dni,
 - należności skierowanych na drogę egzekucji administracyjnej, postępowania sądowego lub egzekucji sądowej,
- tworzy się odpis aktualizujący należności w wysokości 100 % należności.

2.15. Prezentacja umów faktoringowych/dyskonta wierzytelności

Spółka korzysta z umów finansowych opartych o wykup wierzytelności przez stronę finansującą przed terminem jej płatności:

- faktoring niepełny (z regresem) lub dyskonto wierzytelności z regresem - zabezpieczone cesją praw do odszkodowania z polisy ubezpieczenia wierzytelności w ramach, których następuje wykup wierzytelności (należności) przed terminem jej płatności w zamian za zapłatę prowizji i odsetek za okres od wykupu do terminu płatności (lub do dnia zapłaty), a strona finansująca ma prawo zażądać zwrotu wypłaconej ceny na podstawie zwrotnej cesji wykupionej wierzytelności w sytuacji, gdy dłużnik tej wierzytelności nie zapłaci w terminie płatności lub w maksymalnej dopuszczalnej zwłoce po terminie płatności. Z uwagi na dokonaną cesję praw do odszkodowania z polisy ubezpieczenia wykupionej wierzytelności (należności), strona finansująca jest w pierwszej kolejności uprawniona do zaspokojenia się z tej polisy na wypadek braku zapłaty przez dłużnika, bez wykonywania uprawnienia do zwrotnego regresu do Spółki. Wobec powyższego na dzień wykupu wierzytelności (należności) Spółka dokonuje jej rozliczenia z kwotą uzyskaną od strony finansującej z tytułu jej sprzedaży, natomiast od dnia wykupu wierzytelności do dnia w/w zapłaty kwota uzyskana od strony finansującej jest ujawniana jako zobowiązanie warunkowe (pozabilansowe) z tytułu faktoringu (dyskonta wierzytelności),
- faktoring niepełny (z regresem) lub dyskonto wierzytelności z regresem - niezabezpieczone cesją praw do odszkodowania z polisy ubezpieczenia wierzytelności w ramach, których następuje wykup wierzytelności (należności) przed terminem jej płatności, w zamian za zapłatę prowizji i odsetek za okres od wykupu do terminu płatności (lub do dnia zapłaty), a strona finansująca ma prawo zażądać zwrotu wypłaconej ceny na podstawie zwrotnej cesji wykupionej wierzytelności, w sytuacji, gdy dłużnik tej wierzytelności nie zapłaci w terminie płatności lub w maksymalnej dopuszczalnej zwłoce po terminie płatności. Wobec powyższego strona finansująca, w wypadku nieotrzymania zapłaty od dłużnika wierzytelności, korzysta w pierwszej kolejności z uprawnienia do regresu zwrotnego wobec Spółki. Wobec powyższego rozliczenie wierzytelności (należności) z kwotą uzyskaną z tytułu jej sprzedaży następuje dopiero na dzień zapłaty przez dłużnika wierzytelności dokonanego na rachunek strony finansującej, natomiast od dnia wykupu wierzytelności do dnia w/w zapłaty kwota uzyskana od strony finansującej jest ujmowana jako inne zobowiązanie finansowe z tytułu faktoringu (dyskonta wierzytelności),
- dodatkowo Spółka korzysta z faktoringu odwrotnego w postaci umów obsługi płatności opartych o spłatę zobowiązań wobec dostawców przez stronę finansującą w terminie ich płatności, a następnie umowne wydłużenie terminu płatności przejętego przez stronę finansującą zobowiązania, w zamian za zapłatę przez Spółkę odsetek za okres finansowania pomiędzy pierwotnym a wydłużonym terminem płatności, w którym następuje zapłata przez Spółkę w/w zobowiązań wraz naliczonymi odsetkami. Wobec powyższego w terminie spłaty tych zobowiązań wobec dostawców przez instytucję finansującą, Spółka dokonuje ich przeniesienia do pozycji pozostałych krótkoterminowych zobowiązań finansowych, a następnie ich rozliczenia w odroczonej terminach zapłaty na rzecz w/w instytucji finansowej. Zobowiązania z tytułu faktoringu odwrotnego prezentowane są w pozostałych zobowiązaniach finansowych. Zapłacone odsetki są ujmowane w kosztach finansowych.

2.16. Zapasy

Zapasy są to aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż lub materiały i surowce zużywane w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Składniki zapasów są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższych jednak od ich wartości netto możliwych do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość rozchodu zapasów ustala się z zastosowaniem metody średniej ważonej.

Cena nabycia to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzania do obrotu, łącznie z kosztami transportu, załadunku, wyładunku, a obniżona o rabaty, opusty i inne podobne zmniejszenia i odzyski. Wyroby gotowe, półprodukty i produkcja w toku wyceniane są według kosztu wytworzenia obejmującego uzasadnioną część stałych kosztów pośrednich produkcji, wyliczoną przy założeniu normalnego wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywaną w toku działalności gospodarczej, pomniejszoną o rabaty i upusty, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów”. Natomiast odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży.

2.17. Prawa majątkowe

Prawa majątkowe obejmują prawa do emisji CO₂ oraz świadectwa pochodzenia energii.

Otrzymane nieodpłatnie prawa do emisji oraz prawa otrzymane w ramach realizacji zadań Krajowego Planu Inwestycyjnego (KPI) ujmowane są początkowo jako prawa majątkowe w korespondencji z przychodami przyszłych okresów (dotacja według MSR 20) w wartości godziwej ustalonej na dzień ich zarejestrowania.

Zakupione prawa do emisji są ujmowane według ceny nabycia.

Zobowiązania wynikające z emisji zanieczyszczeń do powietrza prezentowane w ramach zobowiązań są ujmowane jako koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) i wyceniane następująco:

- jeżeli Spółka posiada ilość praw wystarczającą do pokrycia swojego zobowiązania wynikającego z emisji: jako iloczyn ilości praw niezbędnych do umorzenia w związku z dokonaną emisją oraz jednostkowego kosztu praw do emisji posiadanych przez Spółkę oraz należnych na dzień bilansowy. Jednostkowy koszt uprawnień dla pokrycia szacowanej emisji jest obliczany według metody średniej ważonej,
- jeżeli Spółka nie posiada ilości praw wystarczającej do pokrycia swojego zobowiązania wynikającego z emisji: jako iloczyn ilości praw posiadanych przez Spółkę oraz należnych na dzień bilansowy oraz jednostkowego kosztu tych praw, powiększony o wartość godziwą brakujących praw do emisji. W przypadku, gdy Jednostka zawarła kontrakty terminowe zabezpieczające rozliczenie niedoboru tych praw z okresu objętego sprawozdaniem, a z których dostawa praw nastąpi przed upływem terminu ich umorzenia w KOBIZE, wówczas dla pokrytego tymi instrumentami niedoboru stosuje cenę kontraktu terminowego.

Rozliczenie dotacji z tytułu otrzymanych nieodpłatnie praw do emisji ujmuje się jako pomniejszenie kosztu wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) w proporcji zrealizowanej emisji CO₂ w okresie sprawozdawczym do planowanej emisji rocznej. Rozliczenie dotacji z tytułu z tytułu praw otrzymanych w ramach realizacji zadań KPI ujmuje się jako pozostałe przychody operacyjne przez okres amortyzacji aktywów nabytych w ramach realizacji zadań KPI.

Uprawnienia do emisji podlegają umorzeniu w ciężar wartości utworzonego zobowiązania w momencie umorzenia uprawnień do emisji za poprzedni rok w odpowiednim rejestrze. Ilości przyznane w ramach KPI mogą być wykorzystywane do fizycznego umorzenia uprawnień za dany rok.

Świadectwa pochodzenia energii przyznane Spółce z tytułu produkcji energii elektrycznej w kogeneracji ujmowane są w miarę nabywania uprawnień jako prawa majątkowe i zmniejszenie kosztów produkcji wytwarzanej energii. Zakupione świadectwa pochodzenia energii są ujmowane według ceny nabycia.

Zobowiązania do umorzenia świadectw wynikające ze sprzedaży energii, prezentowane w ramach pozostałych zobowiązań, są ujmowane jako koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów,

towarów i materiałów (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) i wyceniane na podstawie jednostkowego kosztu świadectw posiadanych przez Spółkę lub odpowiedniej opłaty zastępczej.

Świadectwa podlegają umorzeniu w ciężar wartości utworzonego zobowiązania w momencie złożenia wniosku do URE o ich umorzenie.

W przypadku świadectw pochodzenia energii otrzymanych w związku z realizacją zadań inwestycyjnych stosuje się takie same zasady jak dla prawach do emisji CO₂ otrzymanych w ramach KPI.

2.18. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie o początkowym okresie zapadalności do trzech miesięcy oraz środki przekazane spółkom z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. uczestniczącym w ustudze cash pooling. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

2.19. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

Wartość bilansowa aktywów Spółki, za wyjątkiem zapasów, aktywów z tytułu podatku odroczonego i instrumentów finansowych, dla których stosuje się inne zasady, poddawana jest analizie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Spółka dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne (OWSP). Szacunki wartości odzyskiwalnej w odniesieniu do OWSP zawierających wartości firmy i wartości niematerialne, które nie są jeszcze oddane do użytkowania oraz o nieokreślonym okresie użytkowania dokonywane są corocznie na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w każdym wypadku, w którym wartość bilansowa składnika aktywów lub związanego z nim OWSP przewyższa jego wartość odzyskiwalną.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub OWSP definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów lub OWSP. Dla celów przeprowadzania testów na utratę wartości, aktywa grupuje się do najmniejszych możliwych do określenia zespołów aktywów generujących wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależnie od innych aktywów lub OWSP. Aktywa wspólne (korporacyjne) Spółki nie generują osobnych wpływów pieniężnych i są użytkowane przez więcej niż jeden OWSP. Aktywa wspólne są przypisane do OWSP na bazie jednolitych i zasadnych przesłanek i podlegają testom na utratę wartości jako element testowanych OWSP, do których są przypisane.

Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat. Utrata wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Odpis aktualizujący wartość firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpisy z tytułu utraty wartości ujęte w poprzednich okresach, są poddawane na koniec każdego okresu sprawozdawczego ocenie, czy zaszły przesłanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do określenia wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości początkowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

2.20. Kapitały własne

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki.

Kapitał zakładowy Spółki wykazuje się w wysokości określonej w wartości nominalnej wyemitowanych akcji.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego, zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej wartości nominalnej.

Kwoty powstałe z podziału zysku, niepodzielony wynik z lat ubiegłych oraz wynik roku bieżącego prezentowane są w sprawozdaniu finansowym jako zyski zatrzymane oraz inne całkowite dochody.

2.21. Świadczenia pracownicze

Świadczenia pracownicze obejmują wszystkie formy świadczeń Spółki w zamian za pracę wykonywaną przez pracowników. Są to zarówno świadczenia wypłacane w trakcie zatrudnienia jak i świadczenia wypłacane po okresie zatrudnienia.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej bieżące zobowiązania pracownicze prezentowane są w pozycji „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe”, a zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń w pozycji „Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych”.

2.21.1. Programy określonych składek

Spółka zobowiązana jest, na mocy obowiązujących przepisów, do pobierania i odprowadzania składek na świadczenia emerytalne pracowników. Świadczenia te, zgodnie z MSR 19, stanowią program państwowy oraz mają charakter programu określonych składek. W związku z powyższym, zobowiązanie Spółki za każdy okres szacowane jest na podstawie kwot składek do wniesienia za dany rok i ujmowane jest jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając rachunek zysków i strat okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę.

Ponadto, na mocy porozumienia z pracownikami Spółka wpłaca składki w ustalonej wysokości do odrębnego podmiotu i nie będzie ciążył na niej prawny ani zwyczajowo oczekiwany obowiązek zapłacenia dodatkowych składek. Zobowiązanie do wniesienia składek do programu emerytalnego określonych składek jest ujmowane jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając rachunek zysków i strat okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę.

2.21.2. Program określonych świadczeń

Zobowiązanie Spółki z tytułu programu określonych świadczeń jest obliczane oddzielnie dla każdego planu poprzez oszacowanie wartości bieżącej przyszłych świadczeń, które pracownicy wypracowali w bieżącym i poprzednich okresach. Koszty bieżącego zatrudnienia ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty wynagrodzeń. Odsetki od zobowiązań programu ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty finansowe. Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu ujmuje się w innych całkowitych dochodach.

2.21.2.1. Programy określonych świadczeń - odprawy emerytalne i pośmiertne

Spółka zobowiązana jest na podstawie obowiązujących przepisów kodeksu pracy lub układu zbiorowego do wypłaty odpraw emerytalnych i pośmiertnych.

Zobowiązanie Spółki wynikające z odpraw emerytalnych obliczane jest przez wykwalifikowanego aktuarium przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, tj. przez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik osiągnie wiek emerytalny oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy emerytalnej. Zobowiązanie Spółki wynikające z odpraw pośmiertnych obliczane jest przez wykwalifikowanego aktuarium przez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy pośmiertnej. Odprawy te są dyskontowane do wartości bieżącej stopą ustaloną na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Spółki. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych oraz pośmiertnych ujmowane są proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez danego pracownika.

2.21.2.2. Program określonych świadczeń - rezerwy na odpis ZFŚS dla emerytów i rencistów

Spółka jest zobowiązana przepisami prawa do wypłacania świadczeń socjalnych emerytom i rencistom. W związku z tym Spółka tworzy odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla pracowników po okresie zatrudnienia. Rezerwy na przyszłe odpisy są szacowane na podstawie przeciętnych wynagrodzeń w gospodarce narodowej. Rezerwy są dyskontowane taką samą stopą jak inne rezerwy pracownicze. Wysokość rezerw na ZFŚS wyznaczana jest indywidualnie dla każdego pracownika i jest ona równa obecnej wartości przyszłych świadczeń.

2.21.2.3. Inne długoterminowe świadczenia na rzecz pracowników - nagrody jubileuszowe

Spółka oferuje zatrudnionym pracownikom nagrody jubileuszowe, których wysokość zależy od długości stażu pracy pracownika uzyskanego w trakcie zatrudnienia oraz od wysokości wynagrodzenia pracownika w momencie nabycia prawa do nagrody jubileuszowej.

Wycena świadczeń jest dokonywana przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Zobowiązanie Spółki wynikające z nagród jubileuszowych obliczane jest poprzez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik nabędzie prawo do poszczególnych nagród jubileuszowych oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej nagrody jubileuszowej. Nagrody te są dyskontowane do wartości bieżącej stopą ustaloną na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Spółki. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Zobowiązanie z tytułu nagród jubileuszowych ujmowane jest proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia przez danego pracownika.

2.21.3. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w okresie wykonania świadczenia. Spółka ujmuje zobowiązanie w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych, jeśli na Spółce ciąży prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek takich wypłat z tytułu świadczonej pracy przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać wiarygodnie oszacowane.

2.22. Rezerwy

Rezerwy są ujmowane, gdy spełnione są następujące warunki:

- na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający z przeszłych zdarzeń,
- prawdopodobne jest, iż wypełnienie obowiązku spowoduje wpływ korzyści ekonomicznych,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty zobowiązania.

Kwota, na którą tworzy się rezerwę jest najlepszym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązku na dzień bilansowy. Podstawą szacunków wartości rezerwy jest osąd kierownictwa, poparty doświadczeniami wynikającymi z podobnych zdarzeń, a w razie potrzeby opiniami niezależnych ekspertów.

Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi.

2.22.1. Koszty rekultywacji

Zgodnie z przyjętą przez Spółkę polityką ochrony środowiska oraz z odpowiednimi wymogami prawnymi, rezerwa na koszty rekultywacji, dotycząca zanieczyszczonych gruntów lub innych rzeczowych aktywów trwałych jest ujmowana, gdy grunt lub inny składnik rzeczowych aktywów trwałych został zanieczyszczony.

2.22.2. Rezerwy na sprawy sądowe

Rezerwy na toczące się postępowania sądowe są tworzone po uwzględnieniu wszystkich dostępnych dowodów, w tym opinii prawników. Jeżeli na podstawie przeprowadzonej analizy wystąpienie zobowiązania jest prawdopodobne na dzień bilansowy, tworzona jest odpowiednia rezerwa (pod warunkiem, że pozostałe kryteria ujęcia rezerwy zostały spełnione).

2.23. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług początkowo ujmuje się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu ujmuje się je według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

W przypadku zobowiązań o terminie zapadalności nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, gdy różnica pomiędzy wartością według zamortyzowanego kosztu i wartością w kwocie wymaganej zapłaty nie jest istotna, zobowiązania te wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty.

2.24. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

W momencie początkowego ujęcia kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

2.25. Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każdy kontrakt, który skutkuje powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej jednostki i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej jednostki.

Aktywem finansowym jest każdy składnik aktywów mający postać:

- środków pieniężnych,
- instrumentu kapitałowego innej jednostki,
- umownego prawa do:
 - otrzymania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych od innej jednostki, lub
 - wymiany aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych z inną jednostką na potencjalnie korzystnych warunkach, lub
- kontraktu, który będzie rozliczony lub może być rozliczony przez Jednostkę we własnych instrumentach kapitałowych i jest:
 - instrumentem niepochodnym, z którego wynika lub może wynikać obowiązek przyjęcia przez Jednostkę zmiennej liczby własnych instrumentów kapitałowych, lub
 - instrumentem pochodnym, który będzie rozliczony lub może być rozliczony w inny sposób, niż przez wymianę ustalonej kwoty środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych na ustaloną liczbę własnych instrumentów kapitałowych Jednostki. Z tego powodu, własne instrumenty kapitałowe nie obejmują instrumentów, które same są umowami o przyszłe otrzymanie lub wydanie własnych instrumentów kapitałowych przez Jednostkę.

Zobowiązanie finansowe to każde zobowiązanie, będące:

- wynikającym z umowy obowiązkiem:
 - wydania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych innej jednostce, lub
 - wymiany aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych z inną jednostką na potencjalnie niekorzystnych warunkach, lub
- kontraktem, który będzie rozliczony lub może być rozliczony we własnych instrumentach kapitałowych Jednostki, i jest:
 - instrumentem niepochodnym, z którego wynika lub może wynikać obowiązek dostarczenia przez Jednostkę zmiennej liczby własnych instrumentów kapitałowych, lub
 - instrumentem pochodnym, który będzie rozliczony lub może być rozliczony w inny sposób, niż przez wymianę ustalonej kwoty środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych na ustaloną liczbę własnych instrumentów kapitałowych Jednostki. Z tego powodu, własne instrumenty kapitałowe jednostki nie obejmują instrumentów, które same są umowami o przyszłe otrzymanie lub wydanie własnych instrumentów kapitałowych przez jednostkę.

Instrument pochodny jest to instrument finansowy lub inny kontrakt spełniający wszystkie trzy poniższe warunki:

- jego wartość zmienia się wraz ze zmianą określonej stopy procentowej, ceny instrumentu finansowego, ceny towaru, kursu walutowego, indeksu ceny lub stóp, ratingu kredytowego lub indeksu kredytowego, czy też innej zmiennej (czasami zwane instrumentem bazowym),
- nie wymaga żadnej początkowej inwestycji netto lub wymaga początkowej inwestycji netto mniejszej niż dla innych rodzajów kontraktów, dla których oczekuje się podobnych reakcji na zmiany czynników rynkowych,
- jego rozliczenie nastąpi w przyszłości.

Aktywa finansowe klasyfikuje się do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Do aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie zalicza się aktywa, które spełniają oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek (z uwzględnieniem prowizji, w zależności od ich charakterystyki) od kwoty głównej pozostałej do spłaty (składnik aktywów pozytywnie przeszedł test SPPI).

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody zalicza się aktywa, które spełniają oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych, oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (składnik aktywów pozytywnie przeszedł test SPPI).

Składnik aktywów finansowych klasyfikowany jest jako aktywo finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba że jest wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Jednostka może, w momencie początkowego ujęcia, wyznaczyć aktywa finansowe jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, przy czym:

- wyznaczenie takie jest nieodwracalne,
- jednostka może dokonać opisanego wyznaczenia jeżeli prowadzi ono do uzyskania lepszych informacji, ponieważ eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania składników aktywów finansowych, jaka powstałaby na skutek wyceny aktywów bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad.

Zobowiązania finansowe dzielone są na:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

2.25.1. Ujęcie i wyłączenie składnika aktywów finansowych oraz zobowiązania finansowego

Składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest wykazywany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy Spółka staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych są ujmowane w dniu zawarcia transakcji, tj. w dniu, w którym Jednostka zobowiązała się do nabycia danego składnika aktywów lub sprzedaży danego składnika zobowiązań. Standaryzowane transakcje zakupu lub sprzedaży aktywów finansowych to transakcje zakupu lub sprzedaży, w których termin dostarczenia aktywów drugiej stronie jest zasadniczo ustalony przez przepisy bądź zwyczaje obowiązujące na danym rynku.

Jednostka wyłącza składnik aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, lub

- przenosi składnik aktywów finansowych na inną jednostkę, a przeniesienie spełnia warunki zaprzestania ujmowania.

Jednostka usuwa zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) ze sprawozdania z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie przestało istnieć - to znaczy wtedy, gdy obowiązek określony w umowie:

- został wypłacony, lub
- został umorzony, lub
- wygasł.

2.25.2. Wycena instrumentów finansowych na dzień nabycia

Wszystkie aktywa finansowe, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania finansowe są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej lub pomniejszonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niekwalifikowanych jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego (z wyjątkiem aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, których wartość godziwa nie jest korygowana o koszty związane z nabyciem).

2.25.3. Wycena instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Wycena według zamortyzowanego kosztu

Aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe zaklasyfikowane jako wyceniane według zamortyzowanego kosztu wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy.

Zamortyzowany koszt instrumentu finansowego jest definiowany jako kwota, w jakiej jest on wyceniany w momencie początkowego ujęcia, pomniejszona o spłaty kapitału oraz powiększona lub pomniejszona o ustaloną z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej skumulowaną amortyzację wszelkich różnic między wartością początkową a wartością w terminie wymagalności, oraz skorygowana o wszelkie odpisy na oczekiwane straty kredytowe.

Efektywna stopa procentowa jest to stopa procentowa, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do bilansowej wartości brutto danego instrumentu. Wyliczenie efektywnej stopy procentowej obejmuje wszelkie płacone i otrzymane przez strony umowy prowizje i odsetki, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie lub dyskonta. Jednostka kalkuluje efektywną stopę procentową dla okresu krótszego od oczekiwanego okresu życia instrumentu, jeżeli zmienna (np. stopa procentowa), z którą związane są opłaty, koszty transakcyjne, dyskonto lub premia, jest przeszacowywana do wartości rynkowej przed oczekiwanym terminem wymagalności danego instrumentu. W takim przypadku odpowiednim okresem amortyzacji jest okres do daty następnego takiego oszacowania.

Jeśli zmiany ulegają szacunki przepływów pieniężnych (daty lub kwoty), wartość bilansowa instrumentu finansowego jest korygowana w celu odzwierciedlenia faktycznych i zaktualizowanych szacowanych przepływów pieniężnych. Wartość bilansowa jest wówczas wyliczana przez obliczenie bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego instrumentu, lub efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe (w przypadku zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe). Wszelkie wynikające z tego korekty powinny być bezpośrednio ujmowane w wyniku okresu w pozycji przychodów lub kosztów finansowych.

Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej zobowiązań finansowych zaklasyfikowanych jako pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie jest rozpoznawana w wyniku finansowym okresie jako korekta wartości wycenianego składnika zobowiązań finansowych.

Wycena według wartości godziwej

Po początkowym ujęciu, instrumenty finansowe zakwalifikowane do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy lub zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są według wartości godziwej nie rzadziej niż na 31 marca, 30 czerwca, 30 września, 31 grudnia.

Wartość godziwa aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych stanowiących przedmiot obrotu

na aktywnych rynkach finansowych jest ustalana w odniesieniu do ofert zakupu notowanych na giełdzie w chwili zamknięcia sesji na dzień sprawozdawczy. Instrument finansowy jest uznawany za notowany na aktywnym rynku, jeśli kwotowane ceny są łatwo i regularnie dostępne z giełdy, od dealera, brokera, grupy branżowej, instytucji usługowej lub uprawnionej do wydawania regulacji, a ceny te reprezentują aktualne i regularnie występujące na rynku transakcje zawierane bezpośrednio pomiędzy stronami.

Wartość godziwa aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych, dla których nie ma notowanej ceny rynkowej, jest ustalana w odniesieniu do aktualnej wartości rynkowej innego instrumentu posiadającego zasadniczo takie same cechy lub w oparciu o przewidywane przepływy pieniężne z tytułu składnika aktywów stanowiącego przedmiot inwestycji (wycena metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych).

Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych, które nie są objęte rachunkowością zabezpieczeń powinny zostać rozpoznane w następujący sposób:

- zysk lub strata na aktywach finansowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wyniki finansowy lub pozostałe zobowiązanie finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy powinna być rozpoznana w wyniku finansowym okresu,
- zysk lub strata na aktywach finansowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody powinna zostać rozpoznana w pozostałych całkowitych dochodach w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, i odnoszona na kapitał z aktualizacji wyceny, za wyjątkiem strat z tytułu utraty wartości oraz zysków i strat z tytułu różnic kursowych (dla pozycji pieniężnych odnoszone w wynik finansowy, natomiast dla pozycji niepieniężnych, np. instrumentów kapitałowych, w pozostałe całkowite dochody, na kapitał z aktualizacji wyceny), do momentu, kiedy aktywa te zostaną usunięte ze sprawozdania z sytuacji finansowej. W tym momencie, rozpoznane w kapitale z aktualizacji wyceny skutki wyceny powinny zostać odniesione w ciężar wyniku finansowego okresu. Dywidendy z instrumentów kapitałowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody powinny być rozpoznane w wyniku finansowym w momencie, kiedy prawo Jednostki do otrzymania płatności jest ustalone,
- odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej w odniesieniu do dłużnych instrumentów finansowych ujmowane są w wyniku finansowym okresie.

Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej zobowiązań finansowych zaklasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, które nie zostały objęte rachunkowością zabezpieczeń, jest rozpoznawana w wyniku finansowym okresie.

2.25.4. Pochodne instrumenty finansowe

Spółka wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe do zabezpieczenia ryzyka kursowego wynikającego z działalności operacyjnej, finansowej lub inwestycyjnej. Zgodnie z przyjętą polityką operacji pieniężnych, Spółka nie posiada, ani nie emituje pochodnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się według wartości godziwej.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej są ujmowane jako zysk lub strata w rachunku zysków i strat w działalności finansowej.

Pochodne instrumenty finansowe obejmują w szczególności: opcje, kontrakty terminowe typu forward, kontrakty typu swap, wbudowane instrumenty pochodne.

Pochodne instrumenty finansowe prezentowane są w osobnej pozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Wbudowany instrument pochodny jest składnikiem hybrydowego (łączonego) instrumentu, który zawiera również umowę zasadniczą, niebędącą instrumentem pochodnym. Składnik ten powoduje, że część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmienia się w sposób podobny do przepływów wynikających z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego.

Przykładem umów, które mogą zawierać wbudowane instrumenty pochodne, są instrumenty kapitałowe (np. akcje z opcją wykupu), instrumenty dłużne (np. obligacje zamienne na akcje, kredyty

z opcją wcześniejszej spłaty), umowy leasingu, umowy ubezpieczeniowe, jak również umowy na dostawę dóbr i usług.

Spółka dokonuje analizy zawieranych i obowiązujących umów w celu identyfikacji wbudowanych instrumentów pochodnych.

Jeżeli kontrakt hybrydowy zawiera umowę zasadniczą będącą składnikiem aktywów finansowych, Spółka stosuje zasady klasyfikacji aktywów w odniesieniu do całego kontraktu hybrydowego.

Jeżeli kontrakt hybrydowy zawiera umowę zasadniczą niebędącą składnikiem aktywów finansowych, wbudowany instrument pochodny powinien zostać oddzielony od umowy zasadniczej i zostać odrębnie ujęty w sprawozdaniu jedynie wtedy, gdy spełnione są następujące warunki:

- cechy ekonomiczne wbudowanego instrumentu pochodnego oraz ryzyko z nim związane nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwymi dla umowy zasadniczej zgodnie z MSSF 9,
- samodzielny instrument o takich samych warunkach umownych jak wbudowany instrument pochodny spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- hybrydowy (łączny) instrument nie jest wyceniany w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej nie są ujmowane w wyniku okresu.

Charakter wbudowanego instrumentu pochodnego oraz ryzyka z nim związane uznaje się za ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi wtedy, gdy w szczególności:

- wbudowany instrument pochodny jest związany ze stopą procentową lub indeksem stóp procentowych, które powodują zmianę kwoty odsetek, jakie byłyby zapłacone lub otrzymane na podstawie zawartej umowy, gdyby w tę umowę nie został wbudowany instrument pochodny; jeżeli wbudowany instrument finansowy powoduje, że rozliczenie umowy zasadniczej może być dokonane w taki sposób, że kwota inwestycji początkowej nie będzie odzyskana, albo stopa zwrotu z inwestycji będzie co najmniej dwukrotnie większa od początkowego poziomu tej stopy lub od stóp rynkowych ustalonych dla podobnych umów, nie uznaje się wówczas instrumentu wbudowanego i umowy zasadniczej za ściśle powiązane, lub
- wbudowany instrument pochodny jest górnym lub dolnym pułapem stopy procentowej, albo ceny nabycia lub ceny sprzedaży składnika aktywów, jeżeli w terminie zawarcia umowy ustalona stopa procentowa lub cena nie odbiega znacząco od warunków rynkowych oraz górny pułap jest powyżej, a dolny poniżej rynkowej stopy procentowej lub ceny rynkowej dla podobnych transakcji, lub
- wbudowany instrument pochodny powoduje, że strumień przepływów pieniężnych z tytułu płatności części lub całości nominału lub odsetek jest wyrażany w walucie obcej, a powstałe na dzień wyceny różnice kursowe zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych, lub
- wbudowany instrument pochodny powoduje, że kwoty płatności wynikające z umów zmieniają się na skutek:
 - indeksowania wskaźnikiem powiązanim z inflacją, pod warunkiem że wskaźnik inflacji przyjęty za podstawę ustalenia indeksu jest charakterystyczny dla środowiska ekonomicznego, w którym działa Spółka, lub
 - zmiany wielkości sprzedaży lub rynkowych stóp procentowych.
- w zawartej umowie niebędącej instrumentem finansowym wynika obowiązek dokonywania płatności wyrażonych w walucie obcej, która jest:
 - walutą, w której którakolwiek z ważnych dla wykonania postanowień umowy stron osiąga większość przychodów i ponosi większość kosztów (waluta funkcjonalna), lub
 - walutą, w której zwyczajowo i powszechnie na rynkach międzynarodowych zawierane są umowy na dostawę określonych towarów lub usług, lub
 - walutą, w której powszechnie na rynku krajowym zawierane są umowy na dostawę określonych dóbr lub usług (tj. relatywnie stabilna i płynna waluta, która jest powszechnie stosowana w lokalnym obrocie gospodarczym lub zewnętrznej wymianie handlowej). Spółka uznaje, że taką walutą jest Euro w odniesieniu do transakcji krajowych.

Instrument pochodny, który jest dołączany do instrumentu finansowego, ale który zgodnie z umową może być przenoszony niezależnie od tego instrumentu lub dotyczy innego kontrahenta niż strona tego instrumentu, nie jest wbudowanym instrumentem pochodnym, lecz oddzielnym instrumentem finansowym.

Umowy hybrydowe zawierające umowę zasadniczą będącą aktywem finansowym klasyfikowane są zgodnie z przyjętym dla tego typu aktywów modelem biznesowym i wynikiem testu SPPI, ujmowane w sposób zgodny z wynikiem tego testu.

2.25.5. Utrata wartości aktywów finansowych

Spółka dokonuje odpisu z tytułu oczekiwanej utraty wartości w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych, a następnie aktualizuje wartość odpisu nie rzadziej niż na dzień 31 marca, 30 czerwca, 30 września, 31 grudnia.

Spółka ujmuje odpis na oczekiwane straty kredytowe na składnikach aktywów finansowych wycenianych:

- w zamortyzowanym koszcie,
- w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Odpis wyceniany jest jako różnica pomiędzy wartością bieżącą przepływów pieniężnych należnych Jednostce na mocy zawartej umowy, w ciągu całego oczekiwanego życia aktywa, a przepływami pieniężnymi, które Spółka spodziewa się otrzymać, przy czym:

- oczekiwane straty kredytowe wyznaczone są w sposób uwzględniający prawdopodobieństwo ich wystąpienia oraz wniesione zabezpieczenia,
- wartość bieżąca powyższych przepływów wyznaczana jest w oparciu o wszystkie wynikające z umowy przepływy pieniężne zdyskontowane pierwotną (tj. ustaloną przy początkowym ujęciu) efektywną stopę procentową, uwzględniającą ewentualną korektę o ryzyko kredytowe (w przypadku zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe).

Spółka stosuje następujące modele szacowania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych:

- model ogólny,
- model uproszczony (macierz rezerw).

W ramach modelu ogólnego, Jednostka na bieżąco analizuje poziom ryzyka kredytowego aktywów finansowych oraz ewentualne zmiany poziomu tego ryzyka. Na potrzeby identyfikacji znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego, Jednostka grupuje aktywa finansowe posiadające zbliżoną charakterystykę.

Na podstawie zmian ryzyka kredytowego aktywów finansowych od momentu ich początkowego ujęcia, aktywa finansowe przyporządkowywane są do jednego z następujących etapów:

- etap 1 - aktywa finansowe, w przypadku których nie stwierdzono znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego oraz aktywa posiadające niski poziom ryzyka kredytowego na dzień sprawozdawczy,
- etap 2 - aktywa finansowe, w przypadku których stwierdzono znaczący wzrost ryzyka kredytowego,
- etap 3 - aktywa finansowe, w przypadku których stwierdzono wystąpienie utraty wartości.

W przypadku aktywów finansowych przyporządkowanych do Etapu 1, odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych szacowane są na podstawie okresu 12-miesięcznego.

W przypadku aktywów finansowych przyporządkowanych do Etapów 2 i 3, odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych szacowane są na podstawie całego oczekiwanego okresu życia danego aktywa finansowego.

Co najmniej raz na kwartał Jednostka dokonuje analizy wystąpienia przestanków skutkujących zaklasyfikowaniem aktywów finansowych do poszczególnych etapów.

Jednostka stosuje model ogólny w odniesieniu do aktywów finansowych innych niż należności z tytułu dostaw i usług.

Spółka stosuje model uproszczony w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług.

W ramach modelu uproszczonego, Jednostka szacuje poziom odpisu na bazie danych historycznych dotyczących poniesionych strat kredytowych.

W odniesieniu do aktywów finansowych, które zostały zakupione lub utworzone jako dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, Jednostka jako odpis na oczekiwane straty kredytowe ujmuje wyłącznie skumulowane zmiany oczekiwanych strat kredytowych od momentu początkowego ujęcia.

Spółka ujmuje kwotę oczekiwanych strat kredytowych w wyniku finansowym okresie, jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości.

Jednostka ujmuje korzystne zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia danego

aktywa finansowego jako zysk z tytułu utraty wartości. Dotyczy to również przypadków, w których oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia są niższe niż kwota oczekiwanych strat kredytowych na moment początkowego ujęcia.

2.26. Przychody

Przychody ze sprzedaży to przychody ujmowane z tytułu umów zawartych z klientami. Ujęcie przychodu przedstawia transakcję przeniesienia dóbr lub usług na klienta w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, którego Jednostka spodziewa się w zamian za te dobra lub usługi. Podstawowym kryterium ujęcia przychodów jest moment wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, następujący z chwilą przeniesienia kontroli na rzecz klienta. Przychody ujmowane są w oparciu o następujący 5-etapowy model ujmowania przychodów:

1. identyfikacja umowy z klientem,
2. identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia zawartych w umowie,
3. ustalenie ceny transakcyjnej,
4. przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia zawartych w umowie,
5. ujęcie przychodu w chwili wypełnienia zobowiązań.

Identyfikacja umowy z klientem

Spółka ujmuje umowę z klientem tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące kryteria:

- strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków;
- Spółka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane;
- Spółka jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane;
- umowa ma treść ekonomiczną (tzn. można oczekiwać, że w wyniku umowy ulegnie zmianie ryzyko, rozkład w czasie lub kwota przyszłych przepływów pieniężnych Spółki); oraz
- jest prawdopodobne, że Spółka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Oceniając, czy otrzymanie kwoty wynagrodzenia jest prawdopodobne, Spółka uwzględnia jedynie zdolność i zamiar zapłaty kwoty wynagrodzenia przez klienta w odpowiednim terminie. Kwota wynagrodzenia, które będzie przysługiwało Spółce, może być niższa niż cena określona w umowie, jeśli wynagrodzenie jest zmienne, ponieważ Spółka może zaoferować klientowi ulgę cenową.

Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia

W momencie zawarcia umowy Spółka dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Dobro lub usługa przyrzeczone klientowi są odrębne, jeżeli spełnione są obydwa następujące warunki:

- klient może odnosić korzyści z dobra lub usługi albo bezpośrednio, albo poprzez powiązanie z innymi zasobami, które są dla niego łatwo dostępne, oraz
- zobowiązanie Spółki do przekazania dobra lub usługi na rzecz klienta można zidentyfikować jako odrębne w stosunku do innych zobowiązań określonych w umowie.

Ustalenie ceny transakcyjnej

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Spółka uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które - zgodnie z oczekiwaniem Spółki - będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich (na przykład niektórych podatków od sprzedaży). Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot.

Wynagrodzenie stałe - dotyczy części wynagrodzenia z tytułu umowy zawartej z klientem, w przypadku której kwota jest stała i nie zależy od skutków przyszłych działań.

Wynagrodzenie zmienne - dotyczy części zmiennej wynagrodzenia z tytułu umowy zawartej z klientem (zarówno należnego podmiotom z Grupy, jak i klientowi), która podlega szacowaniu przez Jednostkę na dzień zawarcia umowy, jak i przynajmniej na koniec każdego kwartału. Część zmienna

wynagrodzenia w ramach umów zawieranych przez Jednostkę dotyczy w szczególności: udzielonych klientom upustów, rabatów, skont, możliwych zwrotów oraz kar umownych. Wynagrodzenie zmienne ujmowane jest w cenie transakcyjnej do tej wysokości, w przypadku której jest wysoce prawdopodobne, że nie nastąpi w przyszłości odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych przychodów.

Jednostka szacuje kwotę wynagrodzenia zmiennego, stosując jedną z następujących metod w zależności od tego, która z nich pozwoli Jednostce dokładniej przewidzieć kwotę wynagrodzenia, do którego jest uprawniona:

- wartość oczekiwana - ustalana jako suma iloczynów możliwych kwot wynagrodzenia i odpowiadających im prawdopodobieństw wystąpienia. Wartość oczekiwana może być właściwym szacunkiem kwoty wynagrodzenia zmiennego, w przypadku gdy Jednostka zawiera dużą liczbę podobnych umów,
- wartość najbardziej prawdopodobna - jest to pojedyncza, najbardziej prawdopodobna kwota z przedziału możliwych kwot wynagrodzenia. Wartość najbardziej prawdopodobna może być właściwym szacunkiem kwoty wynagrodzenia zmiennego, jeśli umowa ma tylko dwa możliwe wyniki (na przykład Jednostka albo uzyskuje premię za wyniki, albo nie).

Jednostka stosuje konsekwentnie przez cały czas trwania danej umowy jedną metodę do szacowania wpływu niepewności na wysokość wynagrodzenia zmiennego, do którego jest uprawniona. Ponadto Jednostka uwzględnia wszystkie informacje (historyczne, bieżące i prognozy), które są w sposób racjonalny dla niej dostępne oraz identyfikuje odpowiednią liczbę możliwych kwot wynagrodzenia.

W przypadku trudności z oszacowaniem wartości wynagrodzenia zmiennego (np. wynikającego z braku wcześniejszej historii / doświadczenia Jednostki w danym obszarze), Jednostka zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi zmniejszenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w miarę jak stopniowo spada niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego (jest to tzw. ograniczenie wynagrodzenia zmiennego). Podczas oceny tego, czy istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi zmniejszenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w miarę jak stopniowo spada niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego, Jednostka uwzględnia zarówno prawdopodobieństwo, jak i wysokość zmniejszenia przychodów.

Wynagrodzenie niegotówkowe - występuje w przypadku umów, w ramach których klient zobowiązał się do zapłaty wynagrodzenia w formie innej niż pieniężna. Wynagrodzenie to jest wyceniane w wartości godziwej. Jeżeli klient wnosi wkład w postaci dóbr lub usług (np. materiały, sprzęt lub pracę) w celu ułatwienia Jednostce realizacji umowy, Jednostka ocenia, czy uzyskuje kontrolę nad wniesionymi dobrami lub usługami - jeśli tak jest, Jednostka ujmuje wniesione dobra lub usługi jako wynagrodzenie niegotówkowe otrzymane od klienta.

Wynagrodzenie należne klientom - obejmuje środki pieniężne, które Jednostka płaci lub zamierza zapłacić klientowi (lub innym podmiotom, które kupują dobra lub usługi Jednostki od klienta). Wynagrodzenie należne klientowi obejmuje również kredyty lub inne korzyści (np. kupony lub bony), które można przeznaczyć na pokrycie zobowiązań wobec Jednostki (lub wobec innych podmiotów, które kupują dobra lub usługi Jednostki od klienta). Wynagrodzenie należne klientowi ujmowane jest jako obniżenie ceny transakcyjnej. Jako wynagrodzenie należne klientom (pomniejszające cenę transakcyjną w ramach umowy sprzedaży) Jednostka ujmuje w szczególności wynagrodzenie przekazywane przez Jednostkę klientowi w zamian za różnego rodzaju działania marketingowe i promocyjne, których to działań klient nie świadczyłby na rzecz Jednostki, gdyby jednocześnie nie zawarł umowy na sprzedaż dóbr przez Jednostkę (co oznacza, że działania marketingowe i promocyjne nie są odrębne od sprzedaży dóbr).

Występowanie istotnego elementu finansowania - przy ustalaniu ceny transakcyjnej, Jednostka koryguje przyrzeczoną kwotę wynagrodzenia o zmianę wartości pieniądza w czasie, jeśli rozkład w czasie płatności uzgodniony przez strony umowy (w sposób wyraźny lub domyślny) daje klientowi lub Jednostce istotnie korzyści z tytułu finansowania przekazania dóbr lub usług klientowi. Istotny element finansowania występuje w Jednostce w przypadku umów z odroczonym terminem płatności dłuższym niż standardowy, tj. wynoszącym co najmniej 365 dni, przy czym istotność elementu finansowania oceniana jest z punktu widzenia pojedynczej umowy. Oznacza to, iż Jednostka korzysta z praktycznego rozwiązania, zgodnie z którym nie musi korygować przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeżeli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania klientowi przyrzeczonego dobra lub usługi do momentu

zapłaty za to dobro lub usługę wyniesie nie więcej niż rok. Istotny element finansowania nie występuje natomiast w szczególności wówczas, gdy różnica między przyrzeczoną wynagrodzeniem a ceną sprzedaży gotówkowej wynika z powodów innych niż udostępnienie finansowania, głównie w przypadku przedpłaconych kaucji pieniężnych lub kwot zatrzymanych stanowiących zabezpieczenie wykonania umowy.

Aktywowane koszty doprowadzenia do zawarcia umowy - koszty doprowadzenia do zawarcia umowy ponoszone bez względu na to, czy umowa została zawarta, ujmują się jako koszty w momencie ich poniesienia, chyba że koszty te wyraźnie obciążają klienta bez względu na to, czy umowa zostanie zawarta. Spółka ujmuje dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy jako koszty w momencie ich poniesienia, jeśli okres amortyzacji składnika aktywów, który w przeciwnym razie zostałby ujęty przez Spółkę, wynosi jeden rok lub krócej.

Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia

Spółka przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które - zgodnie z oczekiwaniem Grupy - przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Spełnianie zobowiązań do wykonania świadczenia

Spółka ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi.

W odniesieniu do umów dotyczących usług ciągłych, na podstawie których Grupa ma prawo do otrzymania od klienta wynagrodzenia w kwocie, która odpowiada bezpośrednio wartości, jaką dla klienta ma świadczenie dotychczas wykonane, Grupa ujmuje przychód w kwocie, którą ma prawo zafakturować.

2.26.1. Sprzedaż wyrobów gotowych, towarów i świadczenie usług

Przychody z tytułu sprzedaży produktów i usług oraz towarów i materiałów ujmowane są w oparciu o 5-etapowy model ujmowania przychodów.

2.26.2. Przychody z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia energii czerwonej

Jednostka zawiera z klientami umowy kompleksowe na sprzedaż energii elektrycznej (dostarczanej przez stronę trzecią) wraz z usługą dystrybucji tej energii elektrycznej za pośrednictwem własnej sieci. Jednostka ocenia, iż w ramach zawartych umów pełni rolę zlecniodawcy, a jako dwa odrębne zobowiązania do wykonania świadczenia traktuje sprzedaż energii elektrycznej, ujmowaną w ramach przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów lub sprzedaż produktów, oraz usługę dystrybucji, ujmowaną w ramach przychodów ze sprzedaży produktów i usług.

2.26.3. Przychody z tytułu najmu

Przychody z tytułu wynajmu rzeczowych aktywów trwałych ujmowane są w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres wynajmu na podstawie zawartych umów.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Spółka zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty bezpośrednio poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu najmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

Przychody te ujmowane są w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.26.4. Programy lojalnościowe

Przychody ze sprzedaży są alokowane pomiędzy część dotyczącą programu lojalnościowego oraz inne komponenty transakcji sprzedaży. Część przychodu alokowana do programu lojalnościowego jest odraczana w czasie i rozpoznawana jako przychód ze sprzedaży w okresie, w którym Spółka wypełniła ciążące na niej zobowiązania wynikające z programu lub w którym stało się prawdopodobne, że uprawnienia uczestników programu nie zostaną zrealizowane.

2.26.5. Przychody finansowe

Przychody finansowe obejmują odsetki należne z tytułu zainwestowanych przez Spółkę środków pieniężnych, pożyczek, innych oprocentowanych instrumentów, należne dywidendy, zyski z tytułu zbycia dostępnych do sprzedaży instrumentów finansowych, zyski z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy, zyski z tytułu różnic kursowych oraz zyski dotyczące instrumentów zabezpieczających (za wyjątkiem kontraktów na prawa do emisji CO₂), które ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Przychody z tytułu odsetek wykazuje się w rachunku zysków i strat według zasady memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Dochód z tytułu dywidend ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy Spółka nabywa prawo do jej otrzymania.

2.26.6. Dotacje

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Zaliczane do dotacji kwoty środków pieniężnych otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych w tym także budowie, zwiększają pozostałe przychody operacyjne, równoległe do odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych.

2.27. Koszty

2.27.1. Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów

Kosztami wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów są wszystkie koszty związane z podstawową działalnością Spółki za wyjątkiem kosztów sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu, pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych. Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część stałych kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu.

2.27.2. Koszty sprzedaży

Koszty sprzedaży są to ewidencjonowane koszty związane ze sprzedażą. Do kosztów tych zalicza się między innymi:

- opakowania wysyłkowe,
- koszty transportu, załadunku, wyładunku,
- opłaty celne i prowizje handlowe,
- ubezpieczenia produktów w czasie transportu,
- utworzenie/rozwiązanie odpisów na należności z tytułu dostaw i usług za wyjątkiem odpisów na należności z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych (prezentowane w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych) oraz odsetek od należności (prezentowane w przychodach lub kosztach finansowych),
- inne.

2.27.3. Koszty ogólnego zarządu

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty:

- koszty ogólno-administracyjne związane z utrzymaniem określonych komórek Zarządu,
- koszty ogólno-produkcyjne (związane z produkcją, które nie dotyczą poszczególnych wydziałów, związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem komórek ogólnego przeznaczenia).

2.27.4. Koszty finansowe

Koszty finansowe obejmują odsetki płatne z tytułu zadłużenia, odwracanie dyskonta z tytułu rezerw, straty z tytułu różnic kursowych, straty z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych. Wszystkie koszty z tytułu odsetek są ustalane w oparciu o efektywną stopę procentową.

Koszty finansowe, które bezpośrednio można przyporządkować nabyciu, wytworzeniu danego składnika aktywów włącza się do ceny nabycia, wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego Spółka ujmuje jako koszt w okresie, w którym zostały poniesione.

2.28. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest w rachunku zysków i strat bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalone przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących na dzień bilansowy oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu.

Podatek odroczony wyliczany jest w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustalaną dla celów księgowych a ich wartością ustalaną dla celów podatkowych. Podatek odroczony nie jest ujmowany w przypadku:

1. początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód do opodatkowania pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek,
2. różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych i współkontrolowanych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zbyte w dającej się przewidzieć przyszłości,
3. różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy.

Dochody uzyskiwane z działalności w specjalnych strefach ekonomicznych mogą być zwolnione z podatku dochodowego do wysokości określonej w przepisach dotyczących specjalnych stref ekonomicznych. Przyszłe korzyści z tytułu zwolnienia z podatku dochodowego traktowane są jako ulga inwestycyjna i ujmowane, przez analogię, w oparciu o MSR 12, jako aktywa z tytułu podatku odroczonego.

Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień bilansowy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację różnic przejściowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania różnic przejściowych. Takie obniżki koryguje się w górę w zakresie, w jakim uzyskanie wystarczającego dochodu do opodatkowania staje się prawdopodobne.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają wzajemnej kompensacie, jeżeli Spółka posiada tytuł uprawniający ją do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego oraz gdy dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową. Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku nie są dyskontowane i są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe.

2.29. Działalność zaniechana oraz aktywa przeznaczone do sprzedaży

Spółka klasyfikuje składniki aktywów trwałych jako aktywa przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Warunek zaliczenia aktywów do tej grupy stanowi aktywne poszukiwanie nabywcy przez kierownictwo Spółki oraz wysokie prawdopodobieństwo zbycia tych aktywów w ciągu jednego roku od daty ich zakwalifikowania, a także dostępność tych aktywów do natychmiastowej sprzedaży. Aktywa te wyceniane są w kwocie niższej z: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Działalność zaniechana jest częścią działalności Spółki, która stanowi odrębną ważną dziedzinę działalności lub geograficzny obszar działalności, którą zbyto lub przeznaczono do sprzedaży lub wydania, albo jest to jednostka zależna nabyta wyłącznie w celu odsprzedaży. Klasyfikacji do działalności zaniechanej dokonuje się na skutek zbycia lub wtedy, gdy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania jako przeznaczonej do sprzedaży. W przypadku, gdy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze do rachunku zysków i strat są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego.

2.30. Pozostałe kwestie

Niniejsze sprawozdanie finansowe w nocy 35 przedstawia informację finansową, o której mowa w art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220 tj. z późniejszymi zmianami; dalej: Prawo Energetyczne).

3. Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego

Sprawozdawczość segmentów działalności

Segmenty operacyjne

Spółka identyfikuje segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Spółce, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności. Dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie.

Spółka wyodrębnia następujące segmenty sprawozdawcze:

- Segment Nawozy (w tym Jednostka Biznesowa Nawozy i Jednostka Biznesowa Nitro),
- Segment Pigmenty (Jednostka Biznesowa Pigmenty),

oraz pozostałą działalność obejmującą między innymi energetykę, usługi portowe, unieszkodliwianie ścieków, składowanie odpadów, usługi laboratoryjne, wynajem nieruchomości oraz inną działalność niemożliwą do przypisania do poszczególnych segmentów.

Jednostka Biznesowa Nawozy oraz Jednostka Biznesowa Nitro zawierają się w Segmencie Nawozy.

W segmentach operacyjnych Spółka prezentuje koszty zarządu, koszty sprzedaży oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne przyporządkowując je do poszczególnych segmentów.

Informacje odnośnie wyników każdego segmentu sprawozdawczego przedstawiono w nocy „Segmenty operacyjne”. Ocena wyników segmentów dokonywana jest na podstawie przychodów ze sprzedaży, EBIT oraz EBITDA. Finansowanie Spółki (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Spółki i nie ma miejsca ich alokacja do segmentów.

Rozliczenia stosowane przy przepływach wewnętrznych pomiędzy segmentami operacyjnymi w ramach Spółki są ustalane na bazie kosztów wytworzenia.

Obszary geograficzne

Spółka prezentuje obszary geograficzne według następujących krajów lub regionów:

- Polska,
- Niemcy,
- Pozostałe kraje Unii Europejskiej,
- Kraje Ameryki Południowej,
- Pozostałe kraje.

W przypadku prezentowania informacji w podziale na obszary geograficzne, przychód jest ustalany według kryterium kraju przeznaczenia, tj. kraju, na którego rynek trafi produkt (niezależnie od siedziby odbiorcy hurtowego, którego działalność często ma zasięg globalny). Aktywa przypisane do obszaru są natomiast ustalane według ich geograficznego rozmieszczenia.

Segmenty operacyjne

Przychody, koszty i wynik finansowy w podziale na segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Przychody ze sprzedaży zewnętrzne	2 025 132	350 524	43 435	2 419 091
Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	231 432	(2 546)	684 320	913 206
Przychody ze sprzedaży razem	2 256 564	347 978	727 755	3 332 297
Koszty operacyjne, w tym (-):	(2 226 681)	(318 665)	(718 813)	(3 264 159)
<i>koszty sprzedaży (-)</i>	(95 843)	(11 574)	-	(107 417)
<i>koszty zarządu (-)</i>	(116 334)	(21 068)	-	(137 402)
Pozostałe przychody operacyjne	2 311	576	14 057	16 944
Pozostałe koszty operacyjne (-)	(7 279)	(686)	(8 465)	(16 430)
Wynik segmentu na działalności operacyjnej EBIT*	24 915	29 203	14 534	68 652
Przychody finansowe	x	x	x	19 188
Koszty finansowe (-)	x	x	x	(21 149)
Zysk przed opodatkowaniem	x	x	x	66 691
Podatek dochodowy	x	x	x	(6 204)
Zysk netto	x	x	x	60 487
EBIT*	24 915	29 203	14 534	68 652
Amortyzacja	99 355	22 796	3 450	125 601
EBITDA**	124 270	51 999	17 984	194 253

* Wynik EBIT liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej, prezentowany (prezentowana) w rachunku zysków i strat.

** Wynik EBITDA liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację (nie jest to wskaźnik definiowany w MSSF i metodologia liczenia w spółkach może być różna).

Przychody, koszty i wynik finansowy w podziale na segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Przychody ze sprzedaży zewnętrzne	1 985 444	388 190	37 827	2 411 461
Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	258 001	(79)	689 387	947 309
Przychody ze sprzedaży razem	2 243 445	388 111	727 214	3 358 770
Koszty operacyjne, w tym (-):	(2 295 301)	(313 991)	(718 041)	(3 327 333)
<i>koszty sprzedaży (-)</i>	(103 337)	(9 193)	(19)	(112 549)
<i>koszty zarządu (-)</i>	(109 935)	(19 084)	-	(129 019)
Pozostałe przychody operacyjne	1 693	1 817	8 187	11 697
Pozostałe koszty operacyjne (-)	(10 824)	(1 398)	(4 202)	(16 424)
Wynik segmentu na działalności operacyjnej EBIT*	(60 987)	74 539	13 158	26 710
Przychody finansowe	x	x	x	27 179
Koszty finansowe (-)	x	x	x	(20 699)
Zysk przed opodatkowaniem	x	x	x	33 190
Podatek dochodowy	x	x	x	(3 658)
Zysk netto	x	x	x	29 532
EBIT*	(60 987)	74 539	13 158	26 710
Amortyzacja	88 122	22 139	2 817	113 078
EBITDA**	27 135	96 678	15 975	139 788

* Wynik EBIT liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej, prezentowany (prezentowana) w rachunku zysków i strat.

** Wynik EBITDA liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację (nie jest to wskaźnik definiowany w MSSF i metodologia liczenia w spółkach może być różna).

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2019 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Aktywa segmentu	1 648 239	361 567	73 142	2 082 948
Nieprzypisane aktywa	x	x	x	98 634
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	-	-	306 116	306 116
Aktywa ogółem	1 648 239	361 567	379 258	2 487 698
Zobowiązania segmentu	726 760	115 231	51 671	893 662
Nieprzypisane zobowiązania	x	x	x	385 882
Zobowiązania ogółem	726 760	115 231	51 671	1 279 544

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2018 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Aktywa segmentu	1 519 909	349 997	79 516	1 949 422
Nieprzypisane aktywa	x	x	x	107 524
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	-	-	238 248	238 248
Aktywa ogółem	1 519 909	349 997	317 764	2 295 194
Zobowiązania segmentu	594 111	66 182	98 257	758 550
Nieprzypisane zobowiązania	x	x	x	386 673
Zobowiązania ogółem	594 111	66 182	98 257	1 145 223

Na dzień 31 grudnia 2019 roku nieprzypisane do segmentów aktywa stanowią wartość 98 634 tys. zł, na które składają się:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty w kwocie 39 399 tys. zł,
 - aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 21 395 tys. zł,
 - należności z tytułu podatku od towarów i usług (VAT) w kwocie 32 904 tys. zł,
 - należności z tytułu innych podatków, dotacji, ceł i ubezpieczeń społecznych w kwocie 3 724 tys. zł,
 - pozostałe tytuły w kwocie 1 212 tys. zł,
- ponieważ te aktywa są zarządzane na poziomie Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku nieprzypisane do segmentów zobowiązania stanowią wartość 385 882 tys. zł, na które składają się:

- zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 352 076 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu wynagrodzeń z pracownikami w kwocie 9 094 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych w kwocie 6 170 tys. zł,
- rezerwy w kwocie 4 003 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie 3 678 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu emisji do atmosfery w kwocie 2 400 tys. zł,
- zobowiązania - pakiety marketingowe w kwocie 4 081 tys. zł,
- pozostałe tytuły w kwocie 4 380 tys. zł,

ponieważ te zobowiązania są zarządzane na poziomie Spółki.

Pozostałe informacje o segmentach za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	86 380	18 692	1 801	106 873
Nakłady na wartości niematerialne	700	6	280	986
Razem nakłady	87 080	18 698	2 081	107 859
Amortyzacja segmentu	99 355	22 796	3 450	125 601
Razem amortyzacja	99 355	22 796	3 450	125 601

Pozostałe informacje o segmentach za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	139 585	19 236	6 153	164 974
Nakłady na wartości niematerialne	67	15	55	137
Razem nakłady	139 652	19 251	6 208	165 111
Amortyzacja segmentu	88 122	22 139	2 817	113 078
Razem amortyzacja	88 122	22 139	2 817	113 078

Obszary geograficzne

Przychody według obszarów geograficznych

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Polska	1 610 881	1 588 743
Niemcy	234 688	246 210
Pozostałe kraje Unii Europejskiej	482 004	491 526
Kraje Ameryki Południowej	27 016	32 481
Pozostałe kraje	64 502	52 501
Razem	2 419 091	2 411 461

Aktywa trwałe

Wszystkie aktywa Spółki są zlokalizowane w Polsce.

Żaden pojedynczy klient nie odpowiadał za więcej niż 10% przychodów ze sprzedaży zarówno w 2019 roku jak i w 2018 roku.

Nota 1 Przychody ze sprzedaży

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Przychody ze sprzedaży produktów i usług, w tym:	2 369 605	2 363 729
Przychody ze sprzedaży produktów	2 355 700	2 347 761
Przychody ze sprzedaży usług	13 905	15 968
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	48 841	46 200
Przychody ze sprzedaży praw majątkowych	645	1 532
	2 419 091	2 411 461

Przychody z umów z klientami

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Główne linie produktów				
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	1 984 767	343 079	41 759	2 369 605
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	40 365	7 445	1 031	48 841
Przychody ze sprzedaży praw majątkowych	-	-	645	645
Razem	2 025 132	350 524	43 435	2 419 091
Rejony geograficzne				
Polska	1 430 000	138 435	42 446	1 610 881
Niemcy	166 998	67 686	4	234 688
Pozostałe kraje Unii Europejskiej	345 815	135 670	519	482 004
Kraje Azji	591	-	-	591
Kraje Ameryki Południowej	27 016	-	-	27 016
Pozostałe kraje	54 712	8 733	466	63 911
Razem	2 025 132	350 524	43 435	2 419 091
Rodzaj klienta				
Klienci będący przedsiębiorcami	2 025 132	350 524	43 435	2 419 091
Klienci będący osobami fizycznymi	-	-	-	-
Razem	2 025 132	350 524	43 435	2 419 091
Rodzaj umowy				
Umowy oparte na stałej cenie	-	-	43 435	43 435
Umowy z elementami wynagrodzenia zmiennego	2 025 132	350 524	-	2 375 656
Razem	2 025 132	350 524	43 435	2 419 091
Charakter współpracy				
Relacje długoterminowe	1 662 725	239 091	43 435	1 945 251
Relacje krótkoterminowe	362 407	111 433	-	473 840
Razem	2 025 132	350 524	43 435	2 419 091
Moment ujmowania przychodów				
Przychody ujmowane w określonym momencie	2 025 132	350 524	43 435	2 419 091
Razem	2 025 132	350 524	43 435	2 419 091
Kanały sprzedaży				
Sprzedaż bezpośrednia	2 025 132	247 598	43 435	2 316 165
Sprzedaż przez pośredników	-	102 926	-	102 926
Razem	2 025 132	350 524	43 435	2 419 091

Nota 2 Koszty działalności operacyjnej

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Amortyzacja	125 601	113 078
Zużycie materiałów i energii	1 555 976	1 592 739
Usługi obce	248 893	246 306
Podatki i opłaty	88 218	121 763
Wynagrodzenia	219 188	203 473
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	66 728	61 577
Pozostałe koszty rodzajowe	30 188	33 195
Koszty według rodzaju	2 334 792	2 372 131
Zmiana stanu produktów (+/-)	(23 742)	(32 178)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki (-)	(1 157)	(1 517)
Koszty sprzedaży (-)	(107 417)	(112 549)
Koszty ogólnego zarządu (-)	(137 402)	(129 019)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	41 060	41 588
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	2 106 134	2 138 456
w tym podatek akcyzowy	611	5 244

Spadek podatku akcyzowego w stosunku do 2018 roku wynika ze znacznej obniżki stawki podatku akcyzowego od energii elektrycznej.

Koszty amortyzacji ujęte w poszczególnych pozycjach rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodach:

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	117 019	105 202
Koszty ogólnego zarządu	8 582	7 876
Amortyzacja ogółem	125 601	113 078

W pozycji Wynagrodzenia Spółka ujmuje:

- wynagrodzenia wypłacone i należne,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy,
- rezerwy na nagrodę roczną i premię motywacyjną bez narzutów,
- koszty programów określonych świadczeń (zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na odprawę emerytalne i rentowe),
- koszty innych długoterminowych świadczeń pracowniczych (zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na nagrodę jubileuszową).

W pozycji Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia Spółka ujmuje:

- ubezpieczenia społeczne,
- narzuty od rezerw na nagrodę roczną i premię motywacyjną,
- odpisy i rezerwy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
- szkolenia,
- pozostałe (odzież ochronna i robocza, posiłki profilaktyczne, składki na pracowniczy program emerytalny).

Nota 2.1 Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów i usług	2 065 074	2 096 868
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych towarów i materiałów	41 060	41 588
	2 106 134	2 138 456

Nota 2.2 Koszty świadczeń pracowniczych

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Wynagrodzenia wypłacone i należne	205 109	201 744
Ubezpieczenia społeczne	40 988	39 945
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	11 640	10 381
Szkolenia	383	251
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń	4 540	(1 036)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych	9 895	452
Zmiana stanu rezerw na niewykorzystane urlopy	597	18
Zmiana stanu rezerw na nagrodę roczną i premię motywacyjną	(593)	2 239
Pozostałe	13 357	11 056
	285 916	265 050
Średnie zatrudnienie	2 563	2 560

W pozycji Pozostałe Spółka ujmuje koszty:

- odzieży ochronnej i roboczej w wysokości 2 387 tys. zł,
- posiłków profilaktycznych i regeneracyjnych w wysokości 2 759 tys. zł,
- składek na pracowniczy program emerytalny w wysokości 4 648 tys. zł,
- specjalistycznych badań lekarskich w wysokości 3 081 tys. zł,
- inne w wysokości 482 tys. zł.

Nota 2.3 Uzgodnienie kosztów leasingu

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019
Amortyzacja składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania	(3 788)
Koszty odsetkowe od zobowiązań leasingowych	(3 031)
Koszty związane z leasingiem krótkoterminowym wyłączonym z zakresu MSSF 16	(102)
Koszty związane z leasingiem aktywów o niskiej wartości wyłączonym z zakresu MSSF 16	(20)
Koszty związane ze zmiennymi opłatami leasingowymi nieuwzględnione w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu	(3)
Razem	(6 944)

Nota 3 Pozostałe przychody operacyjne

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Rozwiązane odpisy aktualizujące	230	131
Pozostałe przychody operacyjne		
Zysk z tytułu zmiany wartości nieruchomości inwestycyjnych	-	484
Odszkodowania i kary umowne	1 220	1 599
Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	2 822	2 675
Rozwiązanie rezerw	9 228	2 275
Dotacje	1 990	2 067
Pozostałe	1 454	2 466
	16 714	11 566
	16 944	11 697

Główną pozycję rozwiązanych rezerw stanowi międzyokresowe rozliczenie na kary przewidywane za przekroczenie emisji SO₂ w latach ubiegłych w wysokości 8 200 tys. zł. Szczegółowe wyjaśnienie zaprezentowane zostało w nocie 27.1.

Nota 4 Pozostałe koszty operacyjne

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Strata ze zbycia aktywów	504	1 666
Utworzone odpisy aktualizujące		
Rzeczowe aktywa trwałe	1 465	652
Pozostałe należności	1 601	-
	3 066	652
Pozostałe koszty operacyjne		
Straty z tytułu zmiany wartości nieruchomości inwestycyjnych	30	64
Kary i odszkodowania	3 937	1 138
Przestoje instalacji	153	152
Koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych	1 967	1 889
Koszty usuwania skutków awarii	5 188	600
Utworzone rezerwy	384	9 853
Pozostałe	1 201	410
	12 860	14 106
	16 430	16 424

W pozycji kary i odszkodowania ujęto międzyokresowe rozliczenie na przewidywane kary za przekroczenie w okresie sprawozdawczym emisji SO₂, NO_x i pyłów w kwocie 2 665 tys. zł. Szczegółowe wyjaśnienie zaprezentowane zostało w nocie 27.1.

W pozycji koszty usuwania skutków awarii ujęto głównie koszty związane z usuwaniem awarii kotłowni w Jednostce Biznesowej Nitro w wysokości 3 765 tys. zł.

Nota 5 Przychody finansowe

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Przychody odsetkowe		
Odsetki od pożyczek	596	601
Odsetki od należności z tytułu dostaw i usług	206	304
Pozostałe przychody odsetkowe	75	49
	877	954
Zyski ze sprzedaży inwestycji finansowych	478	9 377
Zysk z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych		
Rozwiązanie odpisów aktualizujących udziały i akcje	11	698
Zyski wyceny instrumentów pochodnych w powiązaniach zabezpieczających wartość godziwą	297	-
	308	698
Pozostałe przychody finansowe		
Zysk na różnicach kursowych	967	-
Dywidendy otrzymane	12 314	13 103
Poręczenia kredytów	2 952	1 753
Pozostałe przychody finansowe	1 292	1 294
	17 525	16 150
	19 188	27 179

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zysk na różnicach kursowych		
Zysk na różnicach kursowych zrealizowanych	(257)	-
Zysk z wyceny na dzień bilansowy należności i zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek	1 663	-
Zysk z wyceny na dzień bilansowy - pozostałe tytuły	(439)	-
	967	-

W pozycji Dywidendy ujęto należne dywidendy od spółki stowarzyszonej. W pozycji poręczenia kredytów ujęto wynagrodzenie za poręczenie kredytów w Grupie Azoty.

Nota 6 Koszty finansowe

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Koszty odsetkowe		
Odsetki od kredytów i kredytów w rachunku bieżącym	1 670	1 393
Odsetki od cash pooling	2 794	2 415
Odsetki od pożyczek	5 731	6 648
Odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu	3 031	397
Koszty odsetkowe zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	1 526	1 775
Pozostałe koszty odsetkowe	519	121
	15 271	12 749
Pozostałe koszty finansowe		
Strata na różnicach kursowych	-	1 141
Dyskonto rezerw	2 918	1 107
Prowizja za gotowość do udzielenia finansowania wewnątrzgrupowego	2 510	1 808
Szacowana strata kredytowa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń wewnątrzgrupowych zgodnie z MSSF 9	-	1 831
Rezerwa z tytułu poręczenia kredytu udzielonego spółce African Investment Group S.A.		1 538
Pozostałe koszty finansowe	450	525
	5 878	7 950
	21 149	20 699

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Strata na różnicach kursowych		
Zysk na różnicach kursowych zrealizowanych	-	(1 061)
Zysk z wyceny na dzień bilansowy należności i zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek	-	(67)
Strata z wyceny na dzień bilansowy - pozostałe tytuły	-	2 269
	-	1 141

Nota 7 Podatek dochodowy

Nota 7.1 Podatek dochodowy wykazywany w rachunku zysków i strat

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	77	-
Korekty dotyczące podatku bieżącego z lat ubiegłych	-	(472)
Odroczony podatek dochodowy		
Odroczony podatek dochodowy związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	6 127	4 130
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	6 204	3 658

Nota 7.2 Efektywna stopa podatkowa

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zysk przed opodatkowaniem	66 691	33 190
Podatek obliczony według obowiązującej stawki podatkowej	12 671	6 306
Efekt podatkowy przychodów trwale niebędących przychodami według przepisów podatkowych (+/-)	(3 882)	(4 796)
Efekt podatkowy kosztów trwale niestanowiących kosztów uzyskania według przepisów podatkowych (+/-)	2 801	293
Efekt podatkowy kosztów i przychodów na które w latach poprzednich nie utworzono aktywa lub rezerwy na podatek odroczony (+/-)	(7 684)	1 626
Korekta podatku bieżącego z lat ubiegłych	-	(472)
Rozwiązanie aktywa związanego z udziałami w spółce Supra	1 974	-
Pozostałe (+/-)	324	701
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	6 204	3 658
Efektywna stopa podatkowa	9,3%	11,0%

Stawka podatku mająca zastosowanie w odniesieniu do dochodów Spółki, obowiązująca w okresie sprawozdawczym objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym wynosi 19%. Efektywna stopa podatkowa wynosi 9,3%, wynika ona z ujęcia różnic przejściowych nie utworzonych w latach ubiegłych oraz występowania w Spółce dodatniej różnicy trwałej. Na wartość przychodów trwale nie stanowiących przychodów podatkowych wpływa głównie otrzymana dywidenda od spółki zależnej, która jest zwolniona z opodatkowania na mocy art. 22 ust. 4 Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Ponadto na efektywną stopę podatkową wpłynęło rozwiązanie aktywa (nie przewiduje się jego odzyskania), związanego z udziałami w spółce zależnej, co do której zmieniono sposób zbycia spółki (szczegóły opis w nocie 20).

Nota 7.3 Podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat (+/-)		
Zyski/(Straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	(541)	(338)
Podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach	(541)	(338)

Nota 7.4 Aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Aktywa(-)		Rezerwa(+)	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Rzeczowe aktywa trwałe	(2 778)	(11 197)	33 712	31 908
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczoney)	(1 803)	(11 197)	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczoney)	-	-	33 712	31 908
Środki trwałe w budowie	(975)	-	-	-
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	(41)	9 640	-
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	3 191	3 092
Wartości niematerialne	(12)	(6)	640	746
Aktywa finansowe	(586)	(139)	273	-
Zapasy	(1 542)	(1 448)	-	-
Prawa majątkowe- prawa do emisji CO ₂	-	-	15 793	10 497
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(470)	(1 450)	76	116
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(36 337)	(23 440)	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	(10 226)	(317)	-	-
Nieopłacone składki ZUS	(114)	(12)	-	-
Bierne rozliczenia międzyokresowe - rezerwy na nagrody roczne, kwartalne i motywacyjne	(4 925)	(5 037)	-	-
Pozostałe bierne rozliczenia międzyokresowe	(1 615)	(2 115)	-	-
Rezerwa z tytułu praw do emisji CO ₂	(19 249)	(15 700)	-	-
Naliczone odsetki od zobowiązań i kredytów	(208)	(259)	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	(14 863)	(11 410)	-	-
Rezerwy	(22 682)	(14 101)	-	-
Rezerwy na ochronę środowiska	(21 110)	(12 894)	-	-
Pozostałe rezerwy	(1 572)	(1 207)	-	-
Strata podatkowa	(5 453)	(8 136)	-	-
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	(1 974)	-	-
Pozostałe	-	-	3	2
Aktywa (-)/Rezerwa (+) z tytułu podatku odroczonego	(84 723)	(73 342)	63 328	46 361
Kompensata	63 328	46 361	(63 328)	(46 361)
Aktywo (-) z tytułu podatku odroczonego ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(21 395)	(26 981)	-	-

Nota 7.5 Zmiana różnic przejściowych

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):			Stan na dzień 31.12.2019
	Stan na dzień 01.01.2019	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	
Rzeczowe aktywa trwałe	20 711	10 223	-	30 934
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczone)	(11 197)	9 394	-	(1 803)
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczone)	31 908	1 804	-	33 712
Środki trwałe w budowie	-	(975)	-	(975)
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	(41)	9 681	-	9 640
Nieruchomości inwestycyjne	3 092	99	-	3 191
Wartości niematerialne	740	(112)	-	628
Aktywa finansowe	(139)	(174)	-	(313)
Zapasy	(1 448)	(94)	-	(1 542)
Prawa majątkowe- prawa do emisji CO ₂	10 497	5 296	-	15 793
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(1 334)	940	-	(394)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(23 440)	(12 897)	-	(36 337)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(317)	(9 909)	-	(10 226)
Nieopłacone składki ZUS	(12)	(102)	-	(114)
Bierne rozliczenia międzyokresowe - rezerwy na nagrody roczne, kwartalne i motywacyjne	(5 037)	112	-	(4 925)
Pozostałe bierne rozliczenia międzyokresowe	(2 115)	500	-	(1 615)
Rezerwa z tytułu praw do emisji CO ₂	(15 700)	(3 549)	-	(19 249)
Naliczone odsetki od zobowiązań i kredytów	(259)	51	-	(208)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	(11 410)	(2 912)	(541)	(14 863)
Rezerwy	(14 101)	(8 581)	-	(22 682)
Rezerwy na ochronę środowiska	(12 894)	(8 216)	-	(21 110)
Pozostałe rezerwy	(1 207)	(365)	-	(1 572)
Strata podatkowa	(8 136)	2 683	-	(5 453)
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	(1 974)	1 974	-	-
Pozostałe	2	1	-	3
Aktywa (-)/Rezerwa (+) z tytułu podatku odroczonego	(26 981)	6 127	(541)	(21 395)

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):			
	Stan na dzień 01.01.2018	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Stan na dzień 31.12.2018
Rzeczowe aktywa trwałe	9 072	11 639	-	20 711
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczonych)	(14 203)	3 006	-	(11 197)
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczonych)	23 275	8 633	-	31 908
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	(29)	(12)	-	(41)
Nieruchomości inwestycyjne	3 115	(23)	-	3 092
Wartości niematerialne	733	7	-	740
Aktywa finansowe	(139)	-	-	(139)
Zapasy	(1 611)	163	-	(1 448)
Prawa majątkowe - prawa do emisji CO ₂	4 465	6 032	-	10 497
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(6 262)	4 928	-	(1 334)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(15 128)	(8 312)	-	(23 440)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(318)	1	-	(317)
Nieopłacone składki ZUS	(67)	55	-	(12)
Bierne rozliczenia międzyokresowe - rezerwy na nagrody roczne, kwartalne i motywacyjne	(4 612)	(425)	-	(5 037)
Pozostałe bierne rozliczenia międzyokresowe	(2 262)	147	-	(2 115)
Rezerwa z tytułu praw do emisji CO ₂	(7 508)	(8 192)	-	(15 700)
Naliczone odsetki od zobowiązań i kredytów	(361)	102	-	(259)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	(10 829)	(243)	(338)	(11 410)
Rezerwy	(12 186)	(1 915)	-	(14 101)
Rezerwy na ochronę środowiska	(10 943)	(1 951)	-	(12 894)
Pozostałe rezerwy	(1 243)	36	-	(1 207)
Strata podatkowa	-	(8 136)	-	(8 136)
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	(1 974)	-	-	(1 974)
Pozostałe	-	2	-	2
Aktywa (-)/Rezerwa (+) z tytułu podatku odroczonego	(30 773)	4 130	(338)	(26 981)

W okresie sprawozdawczym objętym niniejszym sprawozdaniem Spółka wdrożyła MSSF 16: Leasing, co spowodowało istotne zmiany w rezerwach i aktywach z tytułu podatku odroczonego (ujawnienie prawa do użytkowania w aktywach oraz zobowiązań z tytułu leasingu w pasywach). Ponadto w 2019 roku nastąpił wzrost rezerw na ochronę środowiska oraz aktywów z tytułu rekultywacji, które również istotnie wpłynęły na zmiany rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego.

Nota 7.6 Nieujęte aktywa/rezerwa z tytułu odroczonego podatku

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka nie ujęła aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od utworzonych w latach poprzednich odpisów aktualizujących wartość udziałów w spółkach zależnych, ponieważ nie występowały okoliczności wskazujące na możliwość realizacji tego aktywa w dającej się przewidzieć przyszłości.

Nota 8 Działalność zaniechana

W 2019 oraz 2018 roku w Spółce nie wystąpiła działalność zaniechana.

Nota 9 Zysk na jedną akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję dokonana została w oparciu o zysk netto akcjonariuszy Spółki oraz o średnią ważoną liczbę akcji na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego. Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zysk netto	60 487	29 532
Liczba akcji na początek okresu	75 000 000	75 000 000
Liczba akcji na koniec okresu	75 000 000	75 000 000
Średnia ważona liczba akcji w okresie	75 000 000	75 000 000
Zysk na jedną akcję: Z działalności kontynuowanej:		
Podstawowy (zł)	0,81	0,39
Rozwodniony (zł)	0,81	0,39

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Nie występują czynniki powodujące rozwodnienie zysku przypadającego na jedną akcję.

Nota 10 Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość bilansowa

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Grunty	615	615
Budynki i budowle	490 102	426 828
Maszyny i urządzenia	821 800	769 690
Środki transportu	7 380	11 619
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	11 105	11 425
	1 331 002	1 220 177
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	60 729	152 352
	1 391 731	1 372 529

Na dzień 31 grudnia 2019 roku, w stosunku do 31 grudnia 2018 roku, rzeczowe aktywa trwałe uległy istotnemu zwiększeniu w pozycjach budynki i budowle oraz maszyny i urządzenia w wyniku przyjęcia na stan aktywów z rzeczowych aktywów trwałych w budowie:

- zadania inwestycyjnego „Zmiana technologii kwasu fosforowego” na kwotę 81 442 tys. zł,
- zadania inwestycyjnego „Komputeryzacja instalacji AKPiA wydziału NPF” na kwotę 10 180 tys. zł,
- zadania inwestycyjnego „Wykonanie i wymiana wymienników ciepła” na kwotę 7 709 tys. zł,
- zadania inwestycyjnego „Wymiana Katalizatora konwersji NTKCO-TMC-3/1-Cs” na kwotę 5 512 tys. zł,
- zadanie inwestycyjnego „Zakup i montaż grzejnika rozruchowego” na kwotę 5 266 tys. zł.

Zestawienie netto rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku	615	426 828	769 690	11 619	11 425	152 352	1 372 529
Wpływ wdrożenia MSSF 16, w tym:	-	-	(55)	(3 794)	-	-	(3 849)
Przekwalifikowania do pozycji aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	-	(55)	(3 794)	-	-	(3 849)
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2019 roku	615	426 828	769 635	7 825	11 425	152 352	1 368 680
Zwiększenia, w tym (+):	-	87 486	150 079	904	2 321	109 839	350 629
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	-	41 576	148 401	902	2 321	106 161	299 361
Zwiększenia z tytułu odwrócenia i wykorzystania odpisu aktualizującego	-	717	1 678	2	-	3 678	6 075
Zwiększenia pozostałe	-	45 193	-	-	-	-	45 193
Zmniejszenia, w tym (-):	-	(24 212)	(97 914)	(1 349)	(2 641)	(201 462)	(327 578)
Amortyzacja	-	(23 459)	(92 196)	(1 347)	(2 641)	-	(119 643)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(46)	(235)	-	-	-	(281)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(707)	(1 805)	(2)	-	-	(2 514)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	(198 108)	(198 108)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	-	(3 678)	-	-	(1 465)	(5 143)
Zmniejszenia pozostałe	-	-	-	-	-	(1 889)	(1 889)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2019 roku	615	490 102	821 800	7 380	11 105	60 729	1 391 731

W pozycji zwiększenia pozostałe w kwocie 45 193 tys. zł ujęto szacowane koszty rekultywacji i likwidacji składowisk oraz czyszczenie instalacji po zakończeniu ich eksploatacji. Wzrost aktywów jest efektem wzrostu zobowiązań z tytułu rezerw na ochronę środowiska, spowodowanych głównie spadkiem stóp procentowych.

W pozycji zmniejszenia pozostałe w kwocie 1 889 tys. zł ujęto wartość zaniechanych inwestycji.

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2018 roku	615	426 279	737 662	4 778	13 255	138 787	1 321 376
Zwiększenia, w tym (+):	-	24 042	118 571	8 456	547	165 016	316 632
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	-	24 016	114 968	5 497	547	164 974	310 002
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu finansowego	-	-	-	2 950	-	-	2 950
Zwiększenia z tytułu odwrócenia i wykorzystania odpisu aktualizującego	-	26	2 344	9	-	42	2 421
Zwiększenia pozostałe	-	-	1 259	-	-	-	1 259
Zmniejszenia, w tym (-):	-	(23 493)	(86 543)	(1 615)	(2 377)	(151 451)	(265 479)
Amortyzacja	-	(22 814)	(83 566)	(1 606)	(2 351)	-	(110 337)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(61)	(2)	(9)	-	-	(72)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(2)	(2 615)	-	-	(3 293)	(5 910)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	(147 792)	(147 792)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	(616)	(37)	-	-	-	(653)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	(313)	-	-	-	(313)
Zmniejszenia pozostałe	-	-	(10)	-	(26)	(366)	(402)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku	615	426 828	769 690	11 619	11 425	152 352	1 372 529

Zestawienie rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Stan na dzień 31.12.2019 roku							
Wartość bilansowa brutto	615	1 065 706	2 050 292	18 666	49 717	65 862	3 250 858
Skumulowane umorzenie (-)	-	(491 430)	(1 124 004)	(11 043)	(35 855)	-	(1 662 332)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	-	(84 174)	(104 488)	(243)	(2 757)	(5 133)	(196 795)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2019 roku	615	490 102	821 800	7 380	11 105	60 729	1 391 731
Stan na dzień 31.12.2018 roku							
Wartość bilansowa brutto	615	980 712	1 921 498	24 470	48 128	159 698	3 135 121
Skumulowane umorzenie (-)	-	(468 993)	(1 049 320)	(12 606)	(33 946)	-	(1 564 865)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	-	(84 891)	(102 488)	(245)	(2 757)	(7 346)	(197 727)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku	615	426 828	769 690	11 619	11 425	152 352	1 372 529

Wartość bilansowa brutto wszystkich, w pełni zamortyzowanych, rzeczowych aktywów trwałych będących nadal w użytkowaniu na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 824 037 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 775 327 tys. zł).

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości i ich wykorzystanie

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość odpisów na dzień 01.01.2019 roku	-	84 891	102 488	245	2 757	7 346	197 727
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	-	3 678	-	-	1 465	5 143
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	(717)	(1 678)	(2)	-	(3 678)	(6 075)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2019 roku	-	84 174	104 488	243	2 757	5 133	196 795
Wartość odpisów na dzień 01.01.2018 roku	-	84 301	104 795	254	2 757	7 388	199 495
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	616	37	-	-	-	653
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	(26)	(2 344)	(9)	-	(42)	(2 421)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2018 roku	-	84 891	102 488	245	2 757	7 346	197 727

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 roku Spółka spisała rzeczowe aktywa trwałe w budowie w kwocie 1 851 tys. zł, w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych.

Środki trwałe w budowie objęte odpisem aktualizującym w okresie sprawozdawczym w wysokości 1 465 tys. zł. należą do segmentu Nawozy.

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem Spółka otrzymała 280 tys. zł od stron trzecich z tytułu odszkodowań za spadek wartości lub utratę elementów rzeczowego majątku trwałego.

Odpisy aktualizujące tworzy się, gdy istnieją przesłanki wystąpienia utraty wartości oraz gdy w wyniku testu na utratę wartości oszacowana wartość odzyskiwalna jest mniejsza niż wartość bilansowa składnika rzeczowych aktywów trwałych lub gdy z indywidualnej analizy wynika, że składnik majątku utracił przydatność. Odpisy odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Zmniejszenie odpisów może być efektem ich rozwiązania, w przypadku gdy oszacowana wartość odzyskiwalna jest wyższa niż wartość bilansowa lub wykorzystania ze względu na likwidację składnika rzeczowych aktywów trwałych uprzednio objętego odpisem. Rozwiązanie odpisów następuje w pozostałe przychody operacyjne.

Test na utratę wartości

W związku z identyfikacją przesłanek do testu na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka przeprowadziła test na utratę wartości aktywów. Test przeprowadzono dla rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w dwóch wyodrębnionych ośrodkach wypracowujących środki pieniężne (OWSP), tj. OWSP Nawozy oraz OWSP Pigmenty.

OWSP Nawozy obejmuje głównie produkcję i sprzedaż nawozów wieloskładnikowych, nawozów azotowych, mocznika, amoniaku ciekłego oraz innych produktów chemicznych (obejmuje zakres działalności Jednostki Biznesowej Nawozy oraz Jednostki Biznesowej Nitro).

OWSP Pigmenty obejmuje głównie produkcję i sprzedaż bieli tytanowej wykorzystywanej między innymi w produkcji farb, lakierów i barwników.

Pozycje bilansowe użytkowane wspólnie przez oba ośrodki wypracowujące środki pieniężne, ewidencjonowane w ramach Obszarów Wsparcia oraz Administracji, zostały przypisane do OWSP w sposób pośredni. Jako najbardziej racjonalny sposób alokacji aktywów i pasywów majątku wspólnego przyjęto dla pozycji Obszarów Wsparcia i Administracji klucze kosztowe.

Prognoza przyszłych przepływów pieniężnych została sporządzona zgodnie z metodologią określoną w ramach MSR 36 „Utrata wartości aktywów”. Wartość odzyskiwalna ośrodków wypracowujących środki pieniężne została ustalona w oparciu o ich wartość użytkową.

Prognoza przyszłych przepływów do testu na dzień 31 grudnia 2019 roku sporządzona została w ujęciu nominalnym, stąd do ich zdyskontowania zastosowano również stopę w ujęciu nominalnym. Stopa dyskonta została ustalona na poziomie 6,92% po opodatkowaniu (średni ważony koszt kapitału netto w ujęciu nominalnym).

W teście na utratę wartości aktywów trwałych w następstwie wdrożenia MSSF 16 zastosowano poniższe zasady:

- przy ustalaniu wartości bilansowej OWSP uwzględnia się składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz odejmuje się wartość zobowiązań z tytułu leasingu,
- wartość użytkowa OWSP obliczana jest na podstawie przyszłych przepływów, z wyłączeniem opłat leasingowych w zakresie w jakim zostały zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu. Tak ustaloną wartość użytkową pomniejsza się o wartość zobowiązań leasingowych.

Na bazie przeprowadzonego na dzień 31 grudnia 2019 roku testu na utratę wartości aktywów trwałych stwierdzono, iż nie wystąpiła utrata wartości testowanych aktywów.

Nakłady na istotne rzeczowe aktywa trwałe w budowie

Do najistotniejszych poniesionych w 2019 roku nakładów inwestycyjnych składających się na rzeczowe aktywa trwałe w budowie należą:

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Wymiana katalizatora NTKCO-TMC-3/-Cs	5 512	-
Budowa instalacji do produkcji, magazynowania PULNOX	4 106	-
Modernizacja posadzki obiekt 517	3 646	-
Modernizacja obrotowych podgrzewaczy	3 246	-
Dostosowanie stanowisk rozładunku cystern	2 463	-
Modernizacja placów, dróg i magazynów M-BAG	2 287	-
Zmiana technologii produkcji kwasu fosforowego	19 583	61 919
Komputeryzacja instalacji APiA Wydziału NPF	-	10 401
Wykonanie i wymiana wymienników ciepła	-	5 932
Wykonanie modernizacji obiektu 503	-	2 222
Wymiana kompresora nr 1 w obiekcie 266	-	2 110
	40 843	82 584

Zabezpieczenia

Tytuł zobowiązania/ograniczenia w dysponowaniu	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Pożyczka/hipoteki	13 513	14 292
Pożyczka/zastaw rejestrowy	15 062	14 174
	28 575	28 466

Na dzień 31 grudnia 2019 roku zabezpieczenia ustanowione na majątku Spółki (hipoteka na nieruchomościach oraz zastaw rejestrowy na majątku ruchomym) związane są z umową pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Pozostałe umowy kredytowe oraz pożyczki zgodnie z wymogami Umowy o Finansowanie Wewnętrzgrupowe wolne są od zabezpieczeń tego typu.

Nota 11 Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	-	4 959
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania, w tym:		
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	47 611	-
Budynki i budowle	400	-
Maszyny i urządzenia	121	-
Środki transportu	6 810	-
Pozostałe przyrządy i wyposażenie	-	-
	54 942	4 959

Szczegółowy opis wdrożenia MSSF 16 oraz zmiany prezentacji Prawa wieczystego użytkowania gruntów wynikające z wejścia w życie w dniu 1 stycznia 2019 roku MSSF 16 zostały opisane w punkcie 2.2. niniejszego sprawozdania.

Zestawienie netto aktywów z tytułu prawa do użytkowania

	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku	-	-	-	-	-
Wpływ wdrożenia MSSF 16, w tym:	50 008	414	149	3 857	54 428
Wartość aktywów wykazanych na 31.12. 2018 roku jako leasing finansowy zgodnie z MSR 17	-	-	55	3 794	3 849
PWUG wykazywane bilansowo 31.12.2018 roku	4 959	-	-	-	4 959
Zwiększenia z tytułu wdrożenia MSSF 16	45 049	414	94	63	45 620
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2019 roku	50 008	414	149	3 857	54 428
Zwiększenia, w tym:	325	-	72	5 933	6 330
Zwiększenia z tytułu zawarcia nowych umów (rozliczone z PDU w budowie)	-	-	72	5 933	6 005
Pozostałe	325	-	-	-	325
Zmniejszenia w tym:(-)	(2 722)	(14)	(68)	(2 980)	(5 816)
Amortyzacja	(726)	(14)	(68)	(2 980)	(3 788)
Zmniejszenia pozostałe	(1 996)	-	(32)	-	(2 028)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2019 roku	47 611	400	121	6 810	54 942

W pozycji zmniejszenia pozostałe ujęto sprzedaż prawa wieczystego użytkowania gruntów do spółki zależnej w kwocie 1 996 tys. zł.

Dodatkowe informacje dotyczące składników aktywów, do których Spółka posiada prawo do użytkowania zawiera nota 23.

Nota 12 Nieruchomości inwestycyjne

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Wartość bilansowa na początek okresu	27 693	26 960
Zwiększenia, w tym (+):	-	313
Zwiększenia z tytułu reklasyfikacji z innej kategorii aktywów	-	313
Zysk/(Strata) netto z korekty wartości godziwej	(28)	420
Wartość bilansowa na koniec okresu	27 665	27 693

Nieruchomości inwestycyjne obejmują grunty własne, budynki i budowle wyceniane w wartości godziwej.

Na dzień 10 lipca 2019 roku Spółka dokonała aktualizacji wyceny nieruchomości przez niezależny podmiot zewnętrzny, posiadający uprawnienia do wyceny majątku. Rzeczoznawca majątkowy potwierdził, że na dzień 31 grudnia 2019 roku nie nastąpiły istotne zmiany czynników mających wpływ na poziom wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych. Przy oszacowaniu wartości nieruchomości zastosowano: dla budynków metodę dochodową, natomiast dla gruntów metodę porównawczą. W podejściu tym dokonano analizy stawek czynszu obowiązującego w przypadku najmu podobnych nieruchomości. W wyniku tej wyceny nastąpił spadek wartości nieruchomości inwestycyjnych w stosunku do ostatniej wyceny o 28 tys. zł.

Wartość godziwą zakwalifikowano do poziomu II w związku z tym, że większość danych wejściowych do wyceny istotnych nieruchomości pochodzi z rynków lokalnych i regionalnych.

Spółka nie posiada ograniczeń dotyczących możliwości zbycia nieruchomości inwestycyjnych. Nieruchomości inwestycyjne nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki. Nie występowały również żadne dodatkowe zobowiązania umowne związane z zakupem, wybudowaniem, dostosowaniem nieruchomości inwestycyjnych ani też ich przyszłym ulepszeniem. Koszty napraw, utrzymania nieruchomości inwestycyjnych są ponoszone przez Spółkę na bieżąco.

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	2 822	2 675
Bezpośrednie koszty z tytułu utrzymania nieruchomości inwestycyjnych (podatek od nieruchomości, nakłady remontowe, ubezpieczenia)	(1 967)	(1 889)
	855	786

Nota 13 Wartości niematerialne

Wartość bilansowa

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Patenty i licencje	11 780	13 310
Oprogramowanie komputerowe	1 546	1 152
Pozostałe wartości niematerialne	576	752
	13 902	15 214
Wartości niematerialne w budowie	3 339	3 211
	17 241	18 425

Wartości niematerialne nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Wszystkie wartości niematerialne stanowią własność Spółki.

Zestawienie netto wartości niematerialnych

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2019 roku	13 310	1 152	752	3 211	18 425
Zwiększenia, w tym (+):	148	710	-	985	1 843
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	148	710	-	985	1 843
Zwiększenia z tytułu odwrócenia odpisu aktualizującego	-	-	-	-	-
Zwiększenia pozostałe	-	-	-	-	-
Zmniejszenia, w tym (-):	(1 678)	(316)	(176)	(857)	(3 027)
Amortyzacja	(1 678)	(316)	(176)	-	(2 170)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	-	-	-	-
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	(857)	(857)
Pozostałe zmniejszenia	-	-	-	-	-
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2019 roku	11 780	1 546	576	3 339	17 241

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2018 roku	14 962	3 049	928	3 234	22 173
Zwiększenia, w tym (+):	159	37	-	137	333
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	134	27	-	137	298
Zwiększenia z tytułu odwrócenia odpisu aktualizującego	25	-	-	-	25
Zwiększenia pozostałe	-	10	-	-	10
Zmniejszenia, w tym (-):	(1 811)	(1 934)	(176)	(160)	(4 081)
Amortyzacja	(1 786)	(701)	(176)	-	(2 663)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	(25)	-	-	-	(25)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	(160)	(160)
Pozostałe zmniejszenia	-	(1 233)	-	-	(1 233)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku	13 310	1 152	752	3 211	18 425

Zestawienie wartości niematerialnych

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Stan na dzień 31.12.2019 roku					
Wartość bilansowa brutto	31 424	5 996	2 190	3 339	42 949
Skumulowane umorzenie (-)	(17 789)	(4 156)	(1 438)	-	(23 383)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(1 855)	(294)	(176)	-	(2 325)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2019 roku	11 780	1 546	576	3 339	17 241
Stan na dzień 31.12.2018 roku					
Wartość bilansowa brutto	31 276	5 287	2 190	3 211	41 964
Skumulowane umorzenie (-)	(16 111)	(3 841)	(1 262)	-	(21 214)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(1 855)	(294)	(176)	-	(2 325)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku	13 310	1 152	752	3 211	18 425

Wartość bilansowa brutto wszystkich, w pełni zamortyzowanych, wartości niematerialnych będących nadal w użytkowaniu na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 14 074 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 13 825 tys. zł).

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości i ich wykorzystanie

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość odpisów na dzień 01.01.2019 roku	1 855	294	176	-	2 325
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	-	-	-	-
Wartość odpisów na dzień 31.12.2019 roku	1 855	294	176	-	2 325
Wartość odpisów na dzień 01.01.2018 roku	1 880	294	176	-	2 350
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	(25)	-	-	-	(25)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2018 roku	1 855	294	176	-	2 325

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka przeprowadziła test na utratę wartości niematerialnych, opisany w nocie 10.

Nota 14 Aktywa finansowe

Nota 14.1 Udziały i akcje

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Udziały/akcje w jednostkach zależnych	304 945	237 077
Udziały/akcje w jednostkach stowarzyszonych	1 171	1 171
	306 116	238 248
Przypadające na:		
Długoterminowe	306 116	238 248
	306 116	238 248

Zestawienie zmian w udziałach i akcjach

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Stan na początek okresu	238 248	208 486
Zwiększenia, w tym (+):	72 181	126 928
Zwiększenia z tytułu nabycia akcji	65 511	30 000
Zwiększenie z tytułu wykorzystania odpisu aktualizującego	4 313	96 928
Zwiększenia pozostałe	2 357	-
Zmniejszenia, w tym (-):	(4 313)	(97 166)
Zmniejszenia z tytułu sprzedaży, likwidacji	(4 313)	(97 166)
Stan na koniec okresu	306 116	238 248

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki zależnej Grupa Azoty Polyolefins S.A.

W dniu 26 kwietnia 2019 roku Walne Zgromadzenie spółki zależnej Polyolefins S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 163 339 tys. zł poprzez emisję 16 333 900 nowych akcji o wartości nominalnej 10 zł każda.

Objęcie nowych akcji nastąpiło w trybie subskrypcji prywatnej przez:

- spółkę Grupa Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A., która objęła akcje o wartości nominalnej 65 511 tys. zł,
- spółkę Grupa Azoty S.A. która objęła akcje o wartości nominalnej 97 828 tys. zł.

W dniu 7 sierpnia 2019 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego spółki Grupa Azoty Polyolefins S.A. do kwoty 467 339 tys. zł, z czego:

- spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. posiada 24 768 967 sztuk akcji o wartości nominalnej 10 zł każda, co stanowi udział w kapitale zakładowym w wysokości 53% (przed podwyższeniem kapitału udział Jednostki Dominującej wynosił 59,93%),
- spółka Grupa Azoty S.A. posiada 21 964 933 sztuk akcji o wartości nominalnej 10 zł każda, co stanowi udział w kapitale zakładowym w wysokości 47% (przed podwyższeniem kapitału udział spółki Grupa Azoty S.A. wynosił 40,07%).

Spółka INFRAPARK Police S.A. w likwidacji

W dniu 28 listopada 2019 roku spółka Infrapark Police S.A. w likwidacji otrzymała postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 18 listopada 2018 roku o wykreśleniu podmiotu z Krajowego Rejestru Sądowego. Wykreślenie Spółki z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego nastąpiło w dniu 9 stycznia 2020 roku. W związku z tym, wykorzystano odpis aktualizujący wartość udziałów w kwocie 4 313 tys. zł.

Udziały w spółce zależnej „Supra” Agrochemia Sp. z o.o.

W związku ze zmianą sposobu zbycia spółki zależnej (opis w notcie 20) w pozycji pozostałe zwiększenia na dzień 31 grudnia 2019 roku ujęto udziały spółki zależnej w wartości netto 2 357 tys. zł.

Udziały/akcje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Nazwa jednostki zależnej/stowarzyszonej	Procent posiadanych udziałów/akcji w kapitale podstawowym	Kraj	Wartość odpisów z tytułu utraty wartości	Wartość bilansowa udziałów/akcji
31 grudnia 2019 roku				
Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o.	99,91%	Polska	-	32 612
Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o.	100,00%	Polska	(806)	12 891
Koncept Sp. z o.o.	100,00%	Polska	-	518
Grupa Azoty Transtech Sp. z o.o.	100,00%	Polska	(1 868)	7 930
Grupa Azoty Africa S.A.	99,99%	Senegal	(445)	400
Grupa Azoty Polyolefins S.A.	53,00%	Polska	-	248 237
Supra Agrochemia Sp. z o.o.	100,00%	Polska	(17 389)	2 357
Kemipol Sp. z o.o.	33,99%	Polska	-	1 171
budchem Sp. z o.o. w likwidacji	48,96%	Polska	(592)	-
			21 100	306 116
31 grudnia 2018 roku				
Infrapark Police S.A. w likwidacji	54,43%	Polska	(4 313)	-
Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o.	99,91%	Polska	-	32 612
Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o.	100,00%	Polska	(806)	12 891
Koncept Sp. z o.o.	100,00%	Polska	-	518
Grupa Azoty Transtech Sp. z o.o.	100,00%	Polska	(1 868)	7 930
Grupa Azoty Africa S.A.	99,99%	Senegal	(445)	400
Grupa Azoty Polyolefins S.A.	59,93%	Polska	-	182 726
Supra Agrochemia Sp. z o.o.*	100,00%	Polska	(17 389)	2 357
Kemipol Sp. z o.o.	33,99%	Polska	-	1 171
budchem Sp. z o.o. w likwidacji	48,96%	Polska	(592)	-
			(25 413)	240 605

* na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka prezentowała udziały w spółce zależnej „Supra” Agrochemia Sp. z o.o. w kwocie 2 357 tys. zł jako „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży” (nota 20).

Spółki stowarzyszone Kemipol Sp. z o.o. oraz budchem Sp. z o.o. w likwidacji konsolidowane są metodą praw własności, pozostałe spółki konsolidowane są metodą pełną.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku udział w ogólnej liczbie głosów na Zgromadzeniu Wspólników/Walnym Zgromadzeniu posiadany przez spółkę Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. w podmiotach zależnych i stowarzyszonych jest równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Nota 14.2 Odpisy aktualizujące wartość udziałów/akcji

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Stan na początek okresu	8 024	104 952
Wykorzystanie odpisu aktualizującego w jednostkach zależnych (-)	(4 313)	(96 219)
Rozwiązanie odpisu aktualizującego w jednostkach zależnych (-)	-	(709)
Pozostałe zwiększania	17 389	-
Stan na koniec okresu	21 100	8 024

Biorąc pod uwagę, że przetestowane pod kątem utraty wartości nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne poniesione przez spółkę Grupa Azoty Polyolefins S.A. nie wykazały utraty wartości na poziomie skonsolidowanego sprawozdania, Spółka zastosowała ten sam test do oceny wartości inwestycji w akcje spółki Grupa Azoty Polyolefins S.A. i uznała, że nie nastąpiła utrata

wartości tej inwestycji. Szczegółowy opis testu znajduje się w nocie 10 skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki.

W pozycji pozostałe zwiększenia zostały ujęte odpisy na udziały spółki zależnej Supra Agrochemia Sp. z o.o. w kwocie 17 389 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2018 roku odpis prezentowany był w pozycji Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży (opis w nocie 20).

Zarząd Spółki nie zidentyfikował konieczności utworzenia nowych odpisów na utratę wartości udziałów oraz akcji w pozostałych spółkach zależnych.

Nota 14.3 Pozostałe aktywa finansowe

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Pożyczki	14 871	2 951
Przypadające na:		
Krótkoterminowe	14 871	2 951

W związku ze zmianą sposobu zbycia spółki zależnej w pozostałych aktywach finansowych całą wartość stanowią pożyczki udzielone spółce zależnej szczegółowo opisane w nocie 33.

Nota 15 Zapasy

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Produkty gotowe	87 572	78 513
Półprodukty, produkcja w toku	62 766	48 829
Materiały	219 541	187 624
Zapasy ogółem, w tym:	369 879	314 966
<i>Wartość bilansowa zapasów wykazywanych w wartości godziwej pomniejszona o koszty sprzedaży</i>	<i>746</i>	<i>-</i>

Wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie

Odpisy wartości zapasów ujęte jako koszt w okresie
Odpisy wartości zapasów wykorzystane/rozwiązane
w okresie

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie	2 040 232	2 096 228
Odpisy wartości zapasów ujęte jako koszt w okresie	2 497	3 377
Odpisy wartości zapasów wykorzystane/rozwiązane w okresie	(1 997)	(4 241)
	2 040 732	2 095 364

Wartość odpisów aktualizujących zapasy

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Wartość odpisów aktualizujących zapasy	8 117	7 617

Na dzień 31 grudnia 2019 roku nie występują nietypowe pozycje w zapasach Spółki.

Główną pozycją w zapasach materiałów stanowią podstawowe surowce do produkcji nawozów (sól potasowa, szlaka, ilmenit, fosforyty i miął węglowy) na kwotę 131 464 tys. zł. Pozostałe surowce stanowią kwotę 17 671 tys. zł. W pozycji zapasów prezentowane są również zapasy materiałów technicznych, pomocniczych, opakowań, odpadów oraz złomu w wysokości 44 607 tys. zł.

Utworzenie, jak i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmuje się w kosztach wytworzenia sprzedanych produktów. W całym 2019 roku uznano rachunek zysków i strat kwotą 474 tys. zł z tytułu:

- zmniejszenie odpisów aktualizujących wartość zapasów w kwocie 1 552 tys. zł dotyczyło zapasów, które zostały w danym okresie sprawozdawczym zagospodarowane (zużyte do produkcji, sprzedane, zlikwidowane itp.),

- zwiększenie (utworzenie) odpisów aktualizujących wartość zapasów produktów gotowych, półfabrykatów i materiałów nie wykazujących rotacji w kwocie 2 026 tys. zł wynikało z utraty wartości zapasów oraz ich wyceny nie wyżej od ich wartości netto możliwej do uzyskania.

Zapasy nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Nota 16 Prawa majątkowe

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Prawa do emisji nabyte	35	25 111
Prawa do emisji przyznane nieodpłatnie	83 086	30 139
Świadectwa pochodzenia energii	-	41
Prawa majątkowe ogółem	83 121	55 291

Wzrost stanu praw majątkowych wynika głównie ze wzrostu cen na dzień rejestracji uprawnień jednostek emisji CO₂, przyznanych nieodpłatnie zastosowanych do ich wyceny.

Prawa do emisji CO₂ (ilość jednostek)

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Posiadane prawa do emisji CO₂		
Stan na początek okresu (jednostki posiadane)	1 086 967	1 427 483
Rozliczone	(1 450 644)	(1 728 505)
Przyznane	978 141	998 059
Zakupione	396 097	389 930
Stan praw na koniec okresu (jednostki posiadane)	1 010 561	1 086 967
Stan praw na koniec okresu (jednostki posiadane i należne z tytułu zawartych kontraktów terminowych)	1 378 189	1 436 967
Emisja w okresie sprawozdawczym	1 204 708	1 450 644

Na koniec grudnia 2019 roku Spółka posiadała (nabyte lub zabezpieczone kontraktami) wymaganą do rozliczenia emisji CO₂ za 2019 rok ilość uprawnień. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Spółka posiada pełne zabezpieczenie uprawnień w celu pokrycia rzeczywistej emisji w 2019 roku.

Nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Należności z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	11 170	7 804
Należności z tytułu dostaw i usług - podmioty pozostałe	98 248	117 826
Należności budżetowe oprócz podatku dochodowego	36 628	44 839
Zaliczki na dostawę aktywów trwałych - podmioty pozostałe	1 216	-
Zaliczki na dostawy materiałów, towarów i usług - podmioty pozostałe	45	1 193
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty pozostałe	6 481	3 778
Pozostałe należności - podmioty powiązane	6	-
Pozostałe należności - podmioty pozostałe	409	190
	154 203	175 630
Przypadające na:		
Długoterminowe	1 368	513
Krótkoterminowe	152 835	175 117
	154 203	175 630

Główną pozycję w rozliczeniach międzyokresowych kosztów w kwocie 5 087 tys. zł stanowią koszty emisji akcji, które zostaną w całości rozliczone z kapitałem zapasowym powstałym z nadwyżki ceny emisyjnej nad ceną nominalną. Podwyższenie kapitału zakładowego związane z emisją akcji C zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 10 stycznia 2020 roku.

Zmiany stanu odpisów aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług (w tym z tytułu szacowanej straty kredytowej)

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Stan na początek okresu	17 648	69 234
Utworzenie - ujęte w rachunku zysków i strat	2 911	1 046
Rozwiązanie - ujęte w rachunku zysków i strat	(1 233)	(1 379)
Wykorzystanie	(7)	(51 253)
Stan na koniec okresu	19 319	17 648
Przypadające na:		
Krótkoterminowe	19 319	17 648
	19 319	17 648

Zgodnie z MSSF 9 odpisy aktualizujące tworzy się metodą uproszczoną na szacowaną przez Spółkę stratę kredytową dotyczącą należności handlowych oraz pozostałych należności od momentu początkowego ujęcia. Wartość odpisu jest aktualizowana na każdy dzień sprawozdawczy. Utworzenie i rozwiązanie odpisu z tytułu szacowanej straty kredytowej należności handlowych ujmuje się w kosztach sprzedaży. Utworzenie odpisu na należności pozostałe ujmuje się w pozostałych kosztach operacyjnych.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość odpisów na należności pozostałe wynosiła 12 334 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 1 025 tys. zł). Wzrost wynika z utworzonego odpisu na karę umowną w kwocie 9 770 tys. zł (2 600 tys. USD) oraz należność z tytułu bezpodstawnie zrealizowanej gwarancji bankowej w kwocie 1 553 tys. zł (413 tys. USD) od firmy realizującej projekt inwestycyjny.

Należności handlowe, w przypadku których nastąpiła utrata wartości dotyczą głównie odbiorców nawozów.

W przypadku stwierdzenia nieściągalności należności, które zostały objęte odpisami, z tytułu utraty wartości, dokonuje się ich spisania poprzez wykorzystanie odpisów.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku suma należności z tytułu dostaw i usług wynosiła 109 418 tys. zł (w roku 2018 - 125 630 tys. zł) - 87% tej kwoty stanowią należności niewymagalne. Należności przeterminowane ponad 12 miesięcy dotyczą w znacznej mierze odbiorców postawionych w stan upadłości lub w stosunku do których jest prowadzone postępowanie egzekucyjne. Należności łącznie od 83 odbiorców zostały objęte odpisem aktualizującym.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności nie są oprocentowane i nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług, uwzględniająca szacowane ryzyko kredytowe na dzień 31.12.2019 roku.

	Wartość brutto należności	Oczekiwana strata kredytowa	Oczekiwana strata kredytowa w %	Wartość netto należności
Nieprzeterminowane	94 978	82	0,09%	94 896
Przeterminowane do 180 dni	12 661	38	0,30%	12 623
Przeterminowane od 181-360 dni	1 553	1 553	100,00%	-
Przeterminowane powyżej 360 dni	19 545	17 646	90,28%	1 899*
	128 737	19 319		109 418

* w związku z zaawansowaniem procesu ustalania warunków porozumienia z dłużnikiem Spółka ocenia, że ryzyko braku spłaty zadłużenia jest niewielkie

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług, uwzględniająca szacowane ryzyko kredytowe na dzień 31.12.2018 roku.

	Wartość brutto należności	Oczekiwana strata kredytowa	Oczekiwana strata kredytowa w %	Wartość netto należności
Nieprzeterminowane	117 453	119	0,10%	117 334
Przeterminowane do 180 dni	8 339	43	0,48%	8 296
Przeterminowane od 181-360 dni	16	16	100,00%	-
Przeterminowane powyżej 360 dni	17 470	17 470	100,00%	-
	143 278	17 648		125 630

Struktura walutowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
PLN	99 979	115 934
EUR w przeliczeniu na PLN	47 162	49 937
USD w przeliczeniu na PLN	7 062	9 759
	154 203	175 630
Przypadające na:		
Długoterminowe	1 368	513
Krótkoterminowe	152 835	175 117
	154 203	175 630

Rotacja należności handlowych związanych z normalnym tokiem sprzedaży w 2019 roku wynosiła 23 dni, natomiast w 2018 roku wynosiła 26 dni.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku nie występują należności z tytułu sum zatrzymanych.

Nota 18 Środki pieniężne

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Środki pieniężne na rachunkach bankowych (PLN)	577	1 160
Środki pieniężne na rachunkach walutowych (po przeliczeniu na PLN)	1 970	7 036
Lokaty bankowe terminowe do 3 miesięcy	406	-
Lokaty bankowe pozostałe	411	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych w ramach cash pooling	36 035	24 717
	39 399	32 913
Środki pieniężne, wartości wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	39 399	32 913
Środki pieniężne, wartości wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	39 399	32 913
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	405	-

Wartość godziwa środków pieniężnych jest równa z ich wartością bilansową.

Saldo środków pieniężnych stanowią środki o nieograniczonej możliwości dysponowania w kwocie 38 994 tys. zł, oraz o ograniczonej możliwości dysponowania w kwocie 405 tys. zł.

Spółka korzysta na bieżąco (bez ograniczeń) z posiadanych środków znajdujących się na tzw. rachunkach VAT, regulując płatności dla dostawców posiadających siedzibę w Polsce, których usługi

opodatkowane są podatkiem od towarów i usług. Na dzień 31 grudnia 2019 roku saldo środków pieniężnych z płatności split payment wynosi 441 tys. zł i zawiera się w łącznej kwocie środków pieniężnych na rachunkach bankowych (PLN).

Wpływ zmiany ryzyka kredytowego w okresie sprawozdawczym na wartość szacowanej straty

	Wartość środków pieniężnych na 01.01.2019	Wartość środków pieniężnych na 31.12.2019	Wartość szacowanej straty kredytowej na 31.12.2019	Wartość środków pieniężnych po uwzględnieniu straty kredytowej na 31.12.2019
Szacowane w okresie do 12 miesięcy, w tym:				
A	26 402	39 260	7	39 253
BBB/BB	6 226	146	-	146
B	285	-	-	-
	Wartość środków pieniężnych na 01.01.2018	Wartość środków pieniężnych na 31.12.2018	Wartość szacowanej straty kredytowej na 31.12.2018	Wartość środków pieniężnych po uwzględnieniu straty kredytowej na 31.12.2018
Szacowane w okresie do 12 miesięcy, w tym:				
A	47 900	26 407	5	26 402
BBB/BB	21 192	6 229	3	6 226
B	246	287	2	285

Nota 19 Pozostałe aktywa

W Spółce zarówno na dzień 31 grudnia 2019 roku jak i na dzień 31 grudnia 2018 roku nie występowały pozostałe aktywa.

Nota 20 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Spółka (100% udziałowiec) dokonała analiz w zakresie realizowanych dotychczas procesów sprzedaży udziałów spółki zależnej Supra Agrochemia Sp. z o.o. a w następstwie Zarząd podjął decyzję o zbywaniu nieruchomości spółki zależnej, zamiast udziałów. Obecnie trwa aktywny proces poszukiwania nabywcy nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni 11,3014 ha, których wieczystym użytkownikiem jest „Supra” Agrochemia Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu. Właścicielem gruntu jest Skarb Państwa. W październiku 2019 roku zapadły decyzje korporacyjne i zostało wszczęte nieograniczone postępowanie przetargowe pn. „Sprzedaż nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni 11,3041 ha, których wieczystym użytkownikiem jest Supra Agrochemia sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu przy ul. Monopolowej 6, 51-501 Wrocław.” Proces ten jest na zaawansowanym etapie. Jeżeli nie wystąpią niezależne od Spółki zdarzenia lub okoliczności finalizacja sprzedaży nastąpi w II kwartale 2020 roku.

W związku z powyższym zmieniono sposób prezentacji poszczególnych pozycji aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży w kwocie 17 228 tys. zł w następujących sposób:

- wartość udziałów netto w kwocie 2 357 tys. zł ujęto w aktywach trwałych w pozycji Udziały i akcje,
- wartość udzielonych pożyczek netto w kwocie 14 871 tys. zł ujęto w aktywach obrotowych w pozycji Pozostałe aktywa finansowe.

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży, w tym:	-	16 115
Pożyczka z odsetkami	-	16 112
Odpis aktualizujący wartość pożyczki	-	(2 354)
Wartość udziałów w kwocie brutto	-	19 746
Odpis aktualizujący na udziały	-	(17 389)

Nota 21 Kapitał własny

Kapitał zakładowy

Wartość kapitału zakładowego

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Wartość kapitału zakładowego	750 000	750 000

Liczba akcji

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Ilość akcji na początek okresu (szt.)	75 000 000	75 000 000
Ilość akcji na koniec okresu (szt.)	75 000 000	75 000 000
Wartości nominalna 1 akcji (zł/akcję)	10	10

Wszystkie wyemitowane akcje zostały w pełni opłacone.

Struktura kapitału zakładowego

Akcjonariusz	Liczba akcji	% kapitału akcyjnego	Liczba głosów	% głosów
31 grudnia 2019 roku				
Grupa Azoty S.A.	49 500 000	66,00%	49 500 000	66,00%
OFE PZU „Złota Jesień”	12 187 694	16,25%	12 187 694	16,25%
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	6 607 966	8,81%	6 607 966	8,81%
Skarb Państwa	3 759 356	5,01%	3 759 356	5,01%
Pozostali akcjonariusze	2 944 984	3,93%	2 944 984	3,93%
	75 000 000	100,00%	75 000 000	100,00%

Na dzień 31.12.2019 roku poszczególnym akcjonariuszom przyznano prawa do akcji nowej emisji serii C spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. w następującej wysokości: Grupa Azoty S.A. - 28 551 500 szt., OFE PZU „Złota Jesień” - 3 889 940 szt., ARP S.A. - 9 691 683 szt., Skarb Państwa - 5 513 722 szt. Pełną informację dotyczącą emisji akcji zawiera nota 37.

Akcjonariusz	Liczba akcji	% kapitału akcyjnego	Liczba głosów	% głosów
31 grudnia 2018 roku				
Grupa Azoty S.A.	49 500 000	66,00%	49 500 000	66,00%
OFE PZU „Złota Jesień”	12 140 000	16,19%	12 140 000	16,19%
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	6 607 966	8,81%	6 607 966	8,81%
Skarb Państwa	3 759 356	5,01%	3 759 356	5,01%
Pozostali akcjonariusze	2 992 678	3,99%	2 992 678	3,99%
	75 000 000	100,00%	75 000 000	100,00%

Zyski zatrzymane

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Stan na początek okresu	399 971	411 629
Zwiększenia (+)	58 183	28 092
Zyski i Straty oraz inne całkowite dochody	58 183	28 092
Zmniejszenia (-)	-	(39 750)
Dywidenda	-	(39 750)
Stan na koniec okresu, w tym:	458 154	399 971
Kapitał zapasowy	338 021	308 489
Kapitał rezerwowy	67 185	67 185
Zyski i straty aktuarialne	(7 539)	(5 235)
Zysk netto bieżącego okresu	60 487	29 532

Nota 22 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Kredyty	73 134	93 134
Pożyczki	278 942	264 017
	352 076	357 151
Przypadające na:		
Długoterminowe	243 331	297 140
Krótkoterminowe	108 745	60 011
	352 076	357 151

Zapadalność kredytów i pożyczek oraz struktura walutowa

Na dzień 31 grudnia 2019 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy w walucie	Wartość kredytu na dzień bilansowy	do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat
w PLN							
PLN	zmienna	-	283 939	91 710	36 110	156 119	-
EUR	zmienna	16 000	68 137	17 035	16 836	34 266	-
			352 076	108 745	52 946	190 385	-

Na dzień 31 grudnia 2018 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy w walucie	Wartość kredytu na dzień bilansowy	do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat
w PLN							
PLN	zmienna	-	271 151	42 811	36 110	177 035	15 195
EUR	zmienna	20 000	86 000	17 200	17 200	51 600	-
			357 151	60 011	53 310	228 635	15 195

Na dzień bilansowy kredyty bankowe są wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu. Podstawą wyceny jest wysokość wykorzystanego kredytu według aktualnej na dzień bilansowy stopy procentowej.

Spółka korzysta z kredytu w rachunku bieżącym w ramach umowy Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. z bankiem PKO BP S.A. z dodatkową usługą cash pooling rzeczywistego. Umowa kredytu zawarta jest do dnia 30 września 2022 roku. Limit kredytu dla Spółki wynosi 200 500 tys. zł, w którym według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku wystąpiło zadłużenie nominalne w kwocie 131 014 tys. zł oraz 257 zł tys. zł odsetek płatnych po dniu bilansowym. Zadłużenie o wartości 80 000 tys. zł wykazywane jest jako długoterminowe, gdyż przeznaczone jest na finansowanie długoterminowych inwestycji Spółki w rzeczowe aktywa trwałe, natomiast o wartości 51 014 tys. zł jako krótkoterminowe, dotyczące finansowania bieżącej działalności Spółki. Na dzień 31 grudnia 2019 roku do rozliczenia pozostała prowizja w kwocie 28 tys. zł.

W PKO BP S.A. Spółka korzysta z umowy kredytu w formie limitu kredytu wielocelowego w wysokości 62 000 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wystąpiło zadłużenie z tytułu kredytu obrotowego w wysokości 5 000 tys. zł oraz wykorzystano 10 669 tys. zł na gwarancje. Pozostała kwota w wysokości 46 331 tys. zł pozostaje do wykorzystania na kolejne gwarancje i akredytywy oraz kredyt obrotowy. Umowa obowiązuje do dnia 30 września 2022 roku.

W styczniu 2017 roku Spółka podpisała umowę kredytu w rachunku bieżącym z Bankiem Gospodarstwa Krajowego z limitem 80 000 tys. zł. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku zadłużenie nie występowało. Umowa obowiązuje do dnia 24 stycznia 2020 roku.

W grudniu 2018 roku Spółka podpisała umowę kredytu obrotowego nieodnawialnego w rachunku kredytowym z Bankiem Gospodarstwa Krajowego z limitem 20 000 tys. EUR. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wykorzystanie kredytu wyniosło 16 000 tys. EUR. Umowa obowiązuje do 31 grudnia 2023 roku. Kredytem udzielonym przez BGK GA Police zrefinansowała istniejące zadłużenie z tytułu Wielocelowej Linii Kredytowej w BGŻ BNP Paribas S.A. przejęte przez Spółkę jako współkredytobiorcę a wykorzystane wyłącznie przez AFRIG S.A. Spółka zachowała roszczenie zwrotne od AFRIG S.A. w zakresie obowiązku spłaty równowartości kredytu wykorzystanego przez spółkę zależną w kwocie 20 079 tys. EUR wraz z kosztami obsługi.

Pożyczki udzielone Spółce według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku:

- pożyczka udzielona z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na okres 10 lat w wysokości 90 000 tys. zł z przeznaczeniem na inwestycję „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją Elektrociepłowni II w Zakładach Chemicznych „Police” S.A.”. Pożyczka została wypłacona w całości. Spłata pożyczki według harmonogramu ma nastąpić do 31 grudnia 2022 roku. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 33 704 tys. zł, 114 tys. zł odsetek płatnych po dniu bilansowym oraz pozostała do rozliczenia prowizja w kwocie 643 tys. zł
- pożyczka udzielona z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na okres 10 lat w wysokości 90 000 tys. zł z przeznaczeniem na inwestycję „Modernizacja procesu syntezy amoniaku w Zakładach Chemicznych „Police” S.A.”. Pożyczka została wypłacona w całości. Termin obowiązywania umowy pożyczki przypada na 20 grudnia 2023 roku. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wystąpiło zadłużenie nominalne w kwocie 54 635 tys. zł oraz pozostała do rozliczenia prowizja w kwocie 139 tys. zł
- pożyczka udzielona przez Grupę Azoty S.A. w dniu 14 września 2015 roku w kwocie 60 000 tys. zł na pokrycie kapitału zakładowego utworzonej spółki zależnej Grupa Azoty Polyolefins S. A., zgodnie z postanowieniami umowy o finansowanie wewnątrzgrupowe z dnia 23 kwietnia 2015 roku. Na dzień 31 grudnia 2019 wystąpiło zadłużenie w kwocie nominalnej 60 000 tys. zł.

Na dzień bilansowy Spółka nie posiadała papierów dłużnych.

Zabezpieczenia kredytów i pożyczek

Zabezpieczenia kredytów zostały przedstawione w nocy 10.

Nota 23 Zobowiązania z tytułu leasingu

	na dzień 31.12.2019
Na dzień 1 stycznia 2019 roku	51 350
Zwiększenia (nowe leasingi)	6 007
Aktualizacja wyceny	(1 072)
Odsetki	3 031
Płatności	(5 496)
	53 820
Przypadające na:	
Długoterminowe	49 988
Krótkoterminowe	3 832
	53 820

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu leasingu

	31 grudnia 2019 roku			31 grudnia 2018 roku		
	Płatności z tytułu leasingu	Odsetki	Kapitał	Minimalne płatności z tytułu leasingu	Odsetki	Kapitał
Do roku	6 820	2 988	3 832	1 917	409	1 508
1 do 5 lat	15 707	11 069	4 638	3 155	531	2 624
Powyżej 5 lat	144 382	99 032	45 350	3 344	1 745	1 599
	166 909	113 089	53 820	8 416	2 685	5 731

Zobowiązania finansowe Spółki z tytułu leasingu obejmują:

- prawa wieczystego użytkowania gruntów o łącznej powierzchni 1 185,14 ha Spółka otrzymała w większości nieodpłatnie na okres 99 lat (średnie do roku 2090), grunty w użytkowaniu wieczystym są związane z działalnością gospodarczą, na których usytuowany jest zakład produkcyjny, instalacje i urządzenia techniczne,
- długoterminową umowę najmu, na podstawie, której Spółka użytkuje środki transportu bliskiego, w tym: 11 wózków widłowych, 14 wózków platformowych melex, zamiatarkę i wózek paletowy. Umowa leasingu została zawarta 12 sierpnia 2009 roku i obowiązuje wraz z aneksami do chwili zwrotu ostatniego wynajmowanego środka transportu. Zwrot ostatniego wózka przypada na grudzień 2021 roku. 18 lipca 2018 roku Spółka podpisała nową umowę z tą samą firmą, której przedmiotem jest świadczenie usług najmu wózków jezdniowych podnośnikowych. W ramach tej umowy w 2018 i 2019 roku Spółka rozpoczęła wynajem 30 wózków jezdniowych podnośnikowych oraz wózek widłowy. Okres wynajmu tego sprzętu to 36 miesięcy. Zgodnie z warunkami obu umów leasingodawca zobowiązany jest do zapewnienia pełnej sprawności technicznej środków transportu,
- umowy leasingu na użytkowanie samochodów osobowych. Umowy zostały zawarte w maju 2018 roku na okres 36 miesięcy na 4 samochody osobowe. Po zakończeniu umów przysługuje prawo do nabycia samochodów przez leasingobiorcę na warunkach określonych w umowie szczegółowej do każdego pojazdu,
- umowa leasingu na użytkowanie samochodu osobowego. Umowa została zawarta w styczniu 2019 roku na okres 59 miesięcy. Po zakończeniu umowy przysługuje prawo nabycia samochodu przez leasingobiorcę na warunkach określonych w umowie pojazdu,
- umowy leasingu na użytkowanie 7 samochodów osobowych. Umowy zostały zawarte w kwietniu i wrześniu 2019 roku na okres 36 miesięcy. Po zakończeniu umów przysługuje prawo nabycia samochodów przez leasingobiorcę na warunkach określonych w umowach szczegółowych każdego pojazdu,

- pozostałe zobowiązania dotyczące dzierżawy zbiornika na azot, wagonu, obiektów hydrologicznych i 3 kabin dla palaczy.

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem Spółka nie poniosła żadnych warunkowych opłat leasingowych.

Umowy leasingu nie zawierają żadnych nietypowych warunków dotyczących ograniczenia wypłaty dywidend ani zaciągania innych zobowiązań (w tym dodatkowych umów leasingowych).

Nota 24 Pozostałe zobowiązania finansowe

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Zobowiązania z tytułu faktoringu odwrotnego	83 473	20 683
Pozostałe zobowiązania	1 152	1 831
	84 625	22 514
Przypadające na:		
Krótkoterminowe	84 625	22 514
	84 625	22 514

Nota 25 Zmiana zobowiązań wynikających z działalności finansowej

na dzień 31 grudnia 2019 roku

	Nota	Stan na dzień 01.01.2019	Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych z działalności finansowej	Skutki zmian kursów walutowych	Inne zmiany	Stan na dzień 31.12.2019
Oprocentowane kredyty i pożyczki (długoterminowe)	22	297 140	-	(566)	(53 243)	243 331
Zobowiązania z tytułu leasingu (długoterminowe)	23	4 223	-	-	45 765	49 988
Oprocentowane kredyty i pożyczki (krótkoterminowe)	22	60 011	(11 540)	(166)	60 440	108 745
Zobowiązania z tytułu leasingu (krótkoterminowe)	23	1 508	(2 587)	-	4 911	3 832
Zobowiązania z tytułu faktoringu odwrotnego	24	20 683	(164 684)	(503)	227 977	83 473
Pozostałe zobowiązania finansowe	24	1 831	-	-	(679)	1 152
Razem zobowiązania wynikające z działalności finansowej		385 396	(178 811)	(1 235)	285 171	490 521
Pozostałe zobowiązania finansowe	24	22 514	(164 684)	(503)	227 298	84 625
Kredyty i pożyczki	22	357 151	(11 540)	(732)	7 197	352 076
Zobowiązania z tytułu leasingu	23	5 731	(2 587)	-	50 676	53 820

na dzień 31 grudnia 2018 roku

	Nota	Stan na dzień 01.01.2018	Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych z działalności finansowej	Skutki zmian kursów walutowych	Inne zmiany	Stan na dzień 31.12.2018
Oprocentowane kredyty i pożyczki (długoterminowe)	22	178 495	39 661	(460)	79 444	297 140
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu (długoterminowe)	23	2 919	-	-	1 304	4 223
Oprocentowane kredyty i pożyczki (krótkoterminowe)	22	117 703	(71 994)	67	14 235	60 011
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu (krótkoterminowe)	23	895	(2 298)	-	2 911	1 508
Zobowiązania z tytułu faktoringu odwrotnego	24	-	-	-	20 683	20 683
Pozostałe zobowiązania finansowe	24	-	-	-	1 831	1 831
Razem zobowiązania wynikające z działalności finansowej		300 012	(34 631)	(393)	120 408	385 396
Pozostałe zobowiązania finansowe	24	-	-	-	22 514	22 514
Kredyty i pożyczki	22	296 198	(32 333)	(393)	93 679	357 151
Zobowiązania z tytułu leasingu	23	3 814	(2 298)	-	4 215	5 731

Nota 26 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych	22 335	15 564
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	43 078	32 359
Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS dla emerytów	8 725	7 412
Pozostałe zobowiązania	4 086	4 724
	78 224	60 059
Przypadające na:		
Długoterminowe	66 844	53 441
Krótkoterminowe	11 380	6 618
	78 224	60 059

Zmiany zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Stan na początek okresu	27 700	26 035
Koszty bieżącego zatrudnienia (+)	1 026	989
Koszty odsetek (+)	703	820
Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń, wynikające z:		
- zmian szacunków demograficznych (+/-)	1 018	767
- zmian szacunków finansowych (+/-)	1 827	1 011
Koszty przeszłego zatrudnienia (+/-)	4 804	-
Wyplacone świadczenia (-)	(1 932)	(1 922)
Stan na koniec okresu	35 146	27 700

Zmiany zobowiązań z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Stan na początek okresu	32 359	30 951
Koszty bieżącego zatrudnienia (+)	1 763	1 676
Koszty odsetek (+)	824	955
Zyski i straty aktuarialne rozpoznane w zysku lub stracie okresu (+/-)	3 091	2 776
Koszty przeszłego zatrudnienia (+/-)	8 700	-
Wyplacone świadczenia (-)	(3 659)	(3 999)
Stan na koniec okresu	43 078	32 359

Podstawowe szacunki aktuarialne

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Stopa dyskontowa	2,05%	3,00%
Przyszły wzrost przeciętnego wynagrodzenia	2,50%	3,00%

Wycena rezerw na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych dokonywana jest na półroczu i na koniec roku obrotowego przez niezależną firmę zewnętrzną posiadającą uprawnienia aktuarialne. Zmiana wyceny obciąża rachunek zysków i strat i inne całkowite dochody (koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty ogólnego zarządu,

koszty finansowe, inne całkowite dochody) w zależności od tytułu zmiany oraz funkcji pełnionych przez pracowników, których dotyczą. Wyliczenia z wykorzystaniem technik aktuarialnych oparto na założeniach Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy oraz szczegółowych informacjach dotyczących każdego pracownika. Do podstawowych czynników uwzględnionych w wyliczeniu wartości przyszłych świadczeń należą:

- baza indywidualnych danych pracownika (data urodzenia, staż pracy, znacznik pracy w warunkach szkodliwych itp.),
- przewidywana kwota podstawy wymiaru poszczególnych świadczeń zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy,
- przewidywany wzrost podstawy wymiaru poszczególnych świadczeń do momentu nabycia praw,
- dyskonto aktuarialne.

Wykorzystane dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego i prawdopodobieństwa osiągnięcia wieku emerytalnego jako pracownik Spółki (w przypadku odprawy emerytalnej), prawdopodobieństwo przejścia pracownika na rentę inwalidzką (w przypadku odprawy rentowej) lub prawdopodobieństwo uzyskania praw do nagród jubileuszowych.

Kwoty rocznych odpisów obliczane są zgodnie z metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych („Projected Unit Method”).

Rezerwa na świadczenia ZFŚS po okresie zatrudnienia obejmuje rezerwę z tytułu odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przypadającą na obecnych i przyszłych emerytowanych pracowników Spółki. Za podstawę szacowania rezerwy przyjęto przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej.

W IV kwartale 2019 roku zostało zawarte porozumienie z zakładowymi organizacjami związkowymi działającymi w Spółce poprzez zawarcie Protokołu Dodatkowego do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy (ZUZP) w zakresie zwiększenia podstawy wymiaru nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych i rentowych. Zmiany do ZUZP zostały zarejestrowane przez Państwową Inspekcję Pracy w dniu 16 października 2019 roku i będą obowiązywać od 01 stycznia 2020 roku. Skutkiem wprowadzonych zmian zwiększyła się wartość szacowanych zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych, które jako koszty przeszłego zatrudnienia obciążą koszty okresu.

Spółka na dzień 31 grudnia 2019 roku dokonała aktualizacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w tym z tytułu zmian w ZUZP. W wyniku tej aktualizacji:

- zwiększono koszty rodzajowe (wynagrodzenia) o kwotę 19 384 tys. zł,
- odniesiono w koszty finansowe (koszty odsetkowe) kwotę 1 526 tys. zł,
- ujęto w innych całkowitych dochodach kwotę 2 845 tys. zł (zmiana szacunków demograficznych i szacunków finansowych),
- wykorzystano rezerwę w kwocie 5 590 tys. zł.

Analiza wrażliwości

Poniżej zamieszczono analizę wrażliwości wysokości rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych w przypadku zmiany założeń: współczynników odejść z pracy, stopy dyskonta oraz stopy wzrostu wynagrodzeń (zmiana w stosunku do standardowych założeń):

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wpływ na zmianę stanu

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	Rezerwa na odprawy emerytalne	Rezerwa na odprawy rentowe	Rezerwa na odprawy pośmiertne	Rezerwa na ZFŚS
Współczynniki odejść z pracy x 90%	1 121	436	12	116	98
Stopa dyskonta x 90%	572	290	6	61	271
Stopa wzrostu przeciętnego wynagrodzenia x 110%	857	435	8	91	395

**Na dzień 31 grudnia 2018 roku
wpływ na zmianę stanu**

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	Rezerwa na odprawy emerytalne	Rezerwa na odprawy rentowe	Rezerwa na odprawy pośmiertne	Rezerwa na ZFŚS
Współczynniki odejść z pracy x 90%	809	319	8	119	69
Stopa dyskonta x 90%	659	360	6	98	308
Stopa wzrostu przeciętnego wynagrodzenia x 110%	657	359	6	98	308

Nota 27 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	38 681	48 111
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - podmioty pozostałe	308 962	343 154
Zobowiązania budżetowe oprócz podatku dochodowego	44 515	41 361
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	9 094	8 368
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych - podmioty powiązane	13 903	16 037
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych - podmioty pozostałe	6 960	10 527
Zaliczki na dostawy - podmioty pozostałe	2	333
Pozostałe zobowiązania - podmioty powiązane	2 840	628
Pozostałe zobowiązania - podmioty pozostałe	4 993	4 196
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty powiązane (nota 27.1 poniżej)	-	132
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty pozostałe (nota 27.1 poniżej)	138 786	128 344
Zobowiązania z tytułu bonusów - podmioty pozostałe	4 081	1 677
Zobowiązania z tytułu przyznanych klientom praw materialnych	-	207
Przychody przyszłych okresów - podmioty pozostałe	74	12
	572 891	603 087
Przypadające na:		
Długoterminowe	2 863	645
Krótkoterminowe	570 028	602 442
	572 891	603 087

Nota 27.1 Rozliczenia międzyokresowe kosztów

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Nagroda roczna	19 830	20 273
Niewykorzystane urlopy	3 916	3 319
Nagroda motywacyjna	6 089	6 239
Certyfikaty energii	3 511	7 053
Prawa do emisji CO ₂	101 312	82 631
Niezafakturowane koszty	641	390
Przekroczenie emisji SO ₂ , NO _x	2 665	8 200
Pozostałe	822	371
	138 786	128 476
Przypadające na:		
Krótkoterminowe	138 786	128 476
	138 786	128 476

Przekroczenie emisji SO₂, NO_x

W związku z prowadzeniem instalacji spalania paliw, Spółka przystąpiła w 2016 roku do Przejściowego Planu Krajowego (PPK) w zakresie emisji SO₂, NO_x i pyłów, który ma na celu łagodzenie wymogów związanych z dostosowywaniem dużych źródeł spalania paliw do zmian w standardach emisyjnych dotyczących emisji do powietrza. Poprzez PPK wprowadzone zostały limity emisji dla instalacji spalania paliw a także dla całego kraju. Limit emisji dla instalacji uznaje się za dotrzymany, jeżeli:

- emisja z danej instalacji nie przekroczy limitu emisji dla tej instalacji oraz
- emisja na poziomie kraju nie przekroczy limitu łącznego dla całego kraju.

Przekroczenie przez Spółkę limitów emisji z instalacji spalania paliw w roku 2016 i 2017 skutkowało utworzeniem rezerwy odpowiednio w latach przekroczenia, łącznie w wysokości 8 200 tys. zł. W ocenie Spółki, ryzyko zapłaty kar administracyjnych z tytułu przekroczenia limitów emisji z roku 2016 i 2017 spadło w bieżącym okresie sprawozdawczym poniżej 50% w związku z brakiem zastrzeżeń Komisji Europejskiej do krajowych wyliczeń łącznych emisji ze wszystkich źródeł spalania paliw objętych PPK w tych latach, gdzie wskazano na brak przekroczenia krajowych limitów SO₂ przewidzianych w PPK.

W 2019 roku nastąpiło przekroczenie przez Spółkę limitów emisji SO₂ i NO_x czego konsekwencją było utworzenie rezerwy w wysokości 2 665 tys. zł w koszty tego roku. Do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego nie zostały opublikowane krajowe emisje wynikające z PPK.

Prawa do emisji CO₂

Na wartość praw do emisji CO₂ ujętych jako rozliczenia międzyokresowe kosztów na dzień 31 grudnia 2019 roku składa się:

- wartość zużytych praw nabytych w 2019 roku - w kwocie 35 tys. zł (33 410 jednostek CO₂ CER),
- wartość zużytych praw przyznanych nieodpłatnie na 2019 rok w kwocie 83 086 tys. zł (978 141 jednostek CO₂),
- wartość utworzonych rozliczeń międzyokresowych na brakujące jednostki EUA i ERU w kwocie 18 191 tys. zł (194 157 jednostek) wynikająca z zawartych kontraktów terminowych, których dostawa nastąpi po dniu 31 grudnia 2019 roku, ale przed datą umorzenia jednostek w rejestrze KOBIZE.

Dodatkowe informacje dotyczące jednostek emisji CO₂ w nocie 16.

Prawa do emisji CO₂ ujęte jako rozliczenia międzyokresowe kosztów zostaną rozliczone w korespondencji z zapasami w dacie umorzenia uprawnień do emisji w odpowiednim rejestrze.

Analiza wiekowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Nieprzeterminowane	338 772	332 726
Przeterminowane do 60 dni	5 412	58 430
Przeterminowane od 61-180 dni	61	66
Przeterminowane od 181-360 dni	3 315*	41
Przeterminowane powyżej 360 dni	83	2
	347 643	391 265

* w związku z postępowaniem przygotowawczym wobec dostawcy Spółka wstrzymała płatność zobowiązań do czasu zakończenia postępowania i ustalenia wysokości roszczenia odszkodowawczego na rzecz Spółki.

Struktura walutowa zobowiązań

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
PLN	440 445	446 875
EUR w przeliczeniu na PLN	98 255	111 859
USD w przeliczeniu na PLN	33 731	43 900
XOF w przeliczeniu na PLN	460	453
CHF w przeliczeniu na PLN	-	-
	572 891	603 087

Rotacja zobowiązań w 2019 roku wynosiła 97 dni, natomiast w 2018 roku 101 dni.

Spółka na dzień bilansowy nalicza odsetki od zobowiązań, za które nie została obciążona (odsetki hipoteczne) powyżej kwoty 1 tys. zł. Przedmiotowe odsetki obciążają koszty finansowe.

Nota 28 Rezerwy

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Rezerwa na sprawy sądowe	3 124	3 392
Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	111 103	67 863
Pozostałe rezerwy	879	1 071
	115 106	72 326
Przypadające na:		
Długoterminowe	111 103	67 863
Krótkoterminowe	4 003	4 463
	115 106	72 326

Rezerwa na ochronę środowiska

Rezerwa na rekultywację została utworzona na pokrycie przyszłych kosztów rekultywacji, monitoringu i ochrony wód powierzchniowych dla składowisk siarczanu żelaza i fosfogipsu. Przyjęto, że do rekultywacji składowisk fosfogipsu w części (zgodnie z Decyzją Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego) zostaną wykorzystane osady ze zbiorników ziemnych znajdujących się na terenie zakładowej oczyszczalni ścieków, co znacznie ograniczy koszty rekultywacji terenu składowiska fosfogipsu pozostałego do zrehabilitowania po zakończeniu ewakuacji fosfogipsu. Koszty ich wydobycia i transportu oszacowano na podstawie wyceny prac z nimi związanych. Koszty monitorowania i ochrony wód gruntowych oszacowano na podstawie średnich kosztów ponoszonych z ostatnich lat przy uwzględnieniu ich redukcji związanej z upływem czasu. Wartość rezerwy na rekultywację wynika z przewidywanych kosztów do poniesienia po zamknięciu składowisk z uwzględnieniem czasu, jaki upłynął od rozpoczęcia eksploatacji składowisk do dnia jej zakończenia.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wysokość rezerw na powyższe tytuły wynosi 101 953 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku wysokość rezerwy wynosiła 62 342 tys. zł).

Rezerwa na czyszczenie instalacji z substancji chemicznych została utworzona na podjęcie działań w przypadku zakończenia eksploatacji poszczególnych instalacji produkcyjnych. Wartość rezerwy została oszacowana na podstawie kosztorysów sporządzonych przez poszczególne zakłady produkcyjne, osobno dla każdej linii produkcyjnej. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wysokość rezerwy z tego tytułu wynosi 9 150 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku wysokość rezerwy wynosiła 5 521 tys. zł).

Spółka szacuje, że rezerwa na rekultywację zostanie wykorzystana za około 25 do 30 lat (po zakończeniu składowania odpadów) i od tego momentu przez okres 30 lat będą wykorzystywane rezerwy dotyczące kosztów monitoringu i ochrony wód powierzchniowych.

Wartość stopy dyskontowej do dyskontowania rezerw została ustalona przez Spółkę w oparciu o rentowność papierów wartościowych, których termin wykupu odpowiada szacowanemu terminowi realizacji zobowiązań (30-letnie obligacje skarbowe). Rezerwy zostały zdyskontowane, przy czym stopa dyskontowa w ujęciu realnym na 31 grudnia 2019 roku wynosi 0,02% i zmniejszyła się w stosunku do 31 grudnia 2018 roku gdzie wynosiła 1,8%.

Zmiana stanu rezerw to efekt zmniejszenia stopy dyskontowej i zmian innych szacunków poszczególnych tytułów rezerw, z czego:

- zwiększono rezerwy w kwocie 40 322 tys. zł, w tym na rekultywację składowisk w kwocie 31 583 tys. zł,
- rozwinięto dyskonto rezerw w wysokości 2 918 tys. zł (z czego 2 231 tys. zł dotyczy rekultywacji składowisk),

Równolegle wartość wzrostu rezerw została odniesiona na aktywa z tytułu kosztów rekultywacji i likwidacji oraz czyszczenia instalacji po zakończeniu ich eksploatacji (nota 10).

Pozostałe rezerwy

Główną pozycję w pozostałych rezerwach stanowią odszkodowania za szkody rzeczowe w kwocie 841 tys. zł. W 2019 roku rozwiązano część rezerw na szkody rzeczowe w związku z ustaniem ryzyka na które zostały utworzone.

Zmiana stanu rezerw

	Rezerwa na sprawy sądowe	Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	Rezerwa na gwarancje, poręczenia	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 01.01.2019 roku	3 392	67 863	-	1 071	72 326
Zwiększenia, w tym (+):	569	67 272	-	-	67 841
Zwiększenia z tytułu dyskonta	-	2 918	-	-	2 918
Różnice kursowe	-	-	-	-	-
Zwiększenia z tytułu zmiany stopy dyskontowej	-	64 354	-	-	64 354
Zwiększenia pozostałe	569	-	-	-	569
Zmniejszenia, w tym (-):	(837)	(24 032)	-	(192)	(25 061)
Zmniejszenia z tytułu wykorzystania	-	-	-	-	-
Zmniejszenia z tytułu rozwiązania	(837)	-	-	(192)	(1 029)
Zmniejszenia z tytułu zmiany innych szacunków	-	(24 032)	-	-	(24 032)
Stan na 31.12.2019 roku	3 124	111 103	-	879	115 106

	Rezerwa na sprawy sądowe	Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	Rezerwa na gwarancje, poręczenia	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 01.01.2018 roku	3 335	57 594	82 209	4 274	147 412
Zwiększenia, w tym (+):	618	10 556	4 522	-	15 696
Zwiększenia z tytułu utworzenia	618	9 449	1 538	-	11 605
Różnice kursowe	-	-	2 984	-	2 984
Zwiększenia z tytułu zmiany stopy dyskontowej	-	-	-	-	-
Zwiększenia z tytułu dyskonta	-	1 107	-	-	1 107
Zmniejszenia, w tym (-):	(561)	(287)	(86 731)	(3 203)	(90 782)
Zmniejszenia z tytułu wykorzystania	(41)	-	(86 731)	(655)	(87 427)
Zmniejszenia z tytułu rozwiązania	(520)	(287)	-	(2 548)	(3 355)
Stan na 31.12.2018 roku	3 392	67 863	-	1 071	72 326

Nota 29 Dotacje

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Dotacje rządowe	321	-
Dotacje unijne	2 830	3 356
Dotacje pozostałe	19 651	20 999
	22 802	24 355
Przypadające na:		
Długoterminowe	20 567	22 369
Krótkoterminowe	2 235	1 986
	22 802	24 355

Spółka otrzymała dotacje unijne:

- w 2008 roku dla projektu pn. „Rury katalityczne”. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość pozostała do rozliczenia wynosi 927 tys. zł,
- w 2015 roku dla projektu pn. „Instalacja do neutralizacji siarczanu żelaza (II) Monohydrat”. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość pozostała do rozliczenia wynosi 1 749 tys. zł,
- w 2015 roku na doposażenie laboratoriów. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość pozostała do rozliczenia wynosi 154 tys. zł.

Spółka otrzymała dotacje rządowe:

- w 2019 roku dla projektu APP „Opracowanie technologii wytwarzania nowego typu nawozów płynnych w oparciu o surowce fosforonośne pochodzenia osadowego”, wpłynęła transza w kwocie 321 tys. zł.

Dotacje pozostałe stanowią:

- dofinansowanie projektu pn. „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją ECII w Zakładach Chemicznych „Police” SA”. Dotację otrzymano w 2014 i 2017 roku. Wartość pozostała do rozliczenia wynosi 16 418 tys. zł,
- dofinansowanie projektu pn. „Instalacja suszenia siarczanu żelazawego”. Dotację otrzymano w 2007 i 2008 roku. Wartość pozostała do rozliczenia wynosi 1 771 tys. zł,
- dofinansowanie pozostałych projektów na łączną kwotę do rozliczenia 1 462 tys. zł.

Dotacje odniesione na wynik finansowy roku 2019 dotyczyły:

- rozliczenia otrzymanych dotacji z projektów zakończonych do 2019 roku na kwotę 1 990 tys. zł ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych,
- rozliczenia rozpoznanej dotacji z tytułu nieodpłatnie otrzymanych praw do emisji CO₂ z przydziału na 2019 rok w kwocie 83 086 tys. zł. Rozliczenie dotacji zostało ujęte jako pomniejszenie kosztu wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów. Równoległe, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów został powiększony o utworzone rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu zużycia praw do emisji CO₂ w takiej samej kwocie.

Nota 30 Instrumenty finansowe

Nota 30.1 Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Spółka nie identyfikuje ograniczeń zewnętrznych w zakresie zarządzania kapitałem, z wyjątkiem standardowych wymogów dotyczących minimalnego poziomu kapitału akcyjnego określonego przez Kodeks Spółek Handlowych. Poziom minimalny kapitału akcyjnego jest przez Spółkę zachowywany.

Kapitał zapasowy zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych musi być utrzymywany do wysokości 1/3 kapitału zakładowego z przeznaczeniem wyłącznie na pokrycie ewentualnych strat finansowych. Spółka zobowiązana jest przeznaczyć na ten cel minimalnie 8% bieżącego zysku netto do czasu zgromadzenia wymaganej równoważności 1/3 kapitału zakładowego. Stan kapitału zapasowego na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 338 021 tys. zł i osiągnął wymagany przez KSH poziom.

Zyski zatrzymane Spółka identyfikuje jako kapitały tworzone i wykorzystywane według zasad określonych przepisami prawa oraz aktu założycielskiego. Ponadto w zyskach zatrzymanych Spółka prezentuje zyski/straty aktuarialne.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

Celem Spółki w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest ochrona zdolności Spółki do kontynuowania działalności, tak, aby możliwe było realizowanie zwrotu dla akcjonariuszy oraz korzyści dla innych interesariuszy, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Spółka monitoruje zmiany w akcjonariacie, wskaźniki rentowności kapitału oraz wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań.

W celu zachowania i zapewnienia niezbędnych zmian w kapitale, Zarząd Spółki może proponować Walnemu Zgromadzeniu parametry warunkujące przyznawanie i wypłatę dywidend akcjonariuszom, zwroty zainwestowanego przez nich kapitału, emisję nowych akcji lub sprzedaż posiadanych zasobów, aby zmniejszyć istniejące i ciężące na Spółce zobowiązania.

W 2019 roku wystąpiły w umowach kredytowych kowenanty finansowe nakładające na Grupę Kapitałową obowiązek utrzymania ustalonych wartości wskaźnika długu w relacji do EBITDA, a wartości tego wskaźnika były dotrzymane.

Nota 30.2 Kategorie instrumentów finansowych

Klasyfikacja instrumentów finansowych

Aktywa finansowe

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	157	-
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	164 103	161 684
	164 260	161 684
Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:		
Instrumenty pochodne	157	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe*	109 833	125 820
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	39 399	32 913
Pozostałe aktywa finansowe	14 871	2 951
	164 260	161 684

*bez rozliczeń międzyokresowych, zaliczek i należności budżetowych

Zobowiązania finansowe

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	880 035	818 094
Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:		
Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	243 331	297 140
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	108 745	60 011
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe*	389 514	432 698
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu	49 988	4 223
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu	3 832	1 508
Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania finansowe	84 625	22 514
	880 035	818 094

*bez rozliczeń międzyokresowych, zaliczek i zobowiązań budżetowych

Zyski/straty dotyczące poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

Spółka rozpoznała zysk z tytułu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy w wysokości 297 tys. zł. W 2018 roku Spółka nie posiadała instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Informacje o odsetkach i różnicach kursowych stanowiących zyski/straty dotyczące poszczególnych kategorii instrumentów finansowych są prezentowane w notach 5 i 6 dotyczących przychodów i kosztów finansowych i nie są uwzględnione w powyższej kwocie.

Nota 30.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Ryzyko finansowe, na które narażona jest Spółka obejmuje ryzyka kredytowe, płynności oraz rynkowe (obejmujące przede wszystkim ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej). Ryzyka te powstają w normalnym toku działalności Spółki. Celem zarządzania ryzykiem finansowym w Spółce jest zminimalizowanie wpływu czynników rynkowych, takich jak kursy walutowe i stopy procentowe na zatwierdzone w budżecie Spółki na dany rok podstawowe parametry finansowe (wynik finansowy, wielkość przepływów pieniężnych) z wykorzystaniem hedgingu naturalnego. Uzupełniająco w roku 2019 rozpoczęto zabezpieczanie części planowanej długiej pozycji walutowej netto denominowanej w euro przy pomocy kontraktów terminowych.

Nota 30.3.1 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest związane z możliwością poniesienia przez Spółkę strat finansowych na skutek niewypelnienia przez klienta lub kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań. Ryzyko kredytowe w Spółce dotyczy głównie należności z tytułu dostaw i usług, krótkoterminowych lokat bankowych oraz środków na rachunku objętych cash poolingiem.

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję Spółki na ryzyko kredytowe:

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	157	-
Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu	164 103	161 684
	164 260	161 684

Wpływ zmiany ryzyka kredytowego w okresie sprawozdawczym na wartość szacowanej straty

Wpływ zmiany ryzyka kredytowego w okresie sprawozdawczym na wartość szacowanej straty w przypadku należności handlowych prezentowany jest w nocie 17, natomiast w przypadku środków pieniężnych w nocie 18.

Należności z tytułu dostaw i usług

Macierz rezerw dla należności z tytułu dostaw i usług

	Procent oczekiwanej utruty wartości na dzień 31.12.2019	Procent oczekiwanej utruty wartości na dzień 31.12.2018
Nieprzeterminowane	0,09%	0,06%
Przeterminowane do 180 dni	0,30%	0,48%
Przeterminowane od 181-360 dni	100,00%	100,00%
Przeterminowane powyżej 360 dni	90,28%*	100,00%

*uzasadnienie nieobjęcia odpisem należności przeterminowanych opisane w nocie 17

Struktura ryzyka kredytowego należności z tytułu dostaw i usług według grup produktów w Spółce jest przedstawiona w poniższej tabeli.

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Segment Nawozy	68 425	77 034
Segment Pigmenty	40 256	47 111
Pozostałe	737	1 485
	109 418	125 630

Ryzyko kredytowe w Spółce dotyczy głównie należności z tytułu dostaw i usług.

Dotychczas podejmowane działania Spółki w zakresie ryzyka handlowego (związanego z nieotrzymaniem zapłaty na skutek niewypłacalności kontrahentów bądź przewlekłą zwłoką w wywiązaniu się ze zobowiązań płatniczych) w wyniku sprzedaży produktów z zastosowaniem odroczonej terminowości płatności ukierunkowane są na maksymalne jego ograniczenie.

Uwzględniając obowiązujące w Spółce procedury oraz zdywersyfikowany portfel klientów ocenia się, że koncentracja ryzyka kredytowego nie jest znacząca. Świadczą o tym dane o należnościach, w tym przeterminowanych.

Prawidłowość przyjętej polityki działania potwierdza również fakt, iż wobec bieżącej kontroli zarówno sytuacji ekonomicznej firm, które posiadają limity sprzedaży - jak i dostosowywania wysokości kredytów kupieckich do ich potrzeb i możliwości spłaty - odnotowane opóźnienia w płatnościach mają jedynie charakter sporadyczny.

Spółka dokonuje bieżącej oceny zdolności kredytowej odbiorców wraz z ich bieżącym monitoringiem, wykorzystując do tego raporty wywiadowni gospodarczych i rejestry dłużników, uzupełniając powyższe działania o pozyskiwanie zabezpieczeń w szerokim zakresie.

Mając na uwadze zminimalizowanie ryzyka wiążącego się ze sprzedażą na odroczonej terminowości, Spółka ubezpiecza swoje należności handlowe w ramach polis ubezpieczeniowych. Polisy ograniczają ryzyko kredytowe do poziomu udziału własnego w szkodzie (5% wartości ubezpieczonych należności). Ubezpieczenie obejmuje sprzedaż w trzech walutach: PLN oraz EUR i USD (ostatnie w celu uniknięcia ryzyka kursowego przy przyznanych limitach dla kontrahentów zagranicznych). Należy zaznaczyć, iż obrót z odroczonej terminowości płatności jest z zasady w całości ubezpieczony.

Polisy ubezpieczeniowe zapewniają bieżący monitoring sytuacji finansowej kontrahentów oraz ich windykację w uzasadnionych przypadkach, natomiast z chwilą faktycznej lub prawnej niewypłacalności kontrahenta wypłatę odszkodowania w wysokości 95% kwoty należności objętych ubezpieczeniem.

Należności z tytułu dostaw i usług Spółki, które są zabezpieczane akredytywami, gwarancjami bankowymi w pełnej wysokości pozostają wyłączone z ubezpieczenia.

Kontrahenci, w stosunku do których Spółka nie posiada pozytywnej historii współpracy lub wobec których sprzedaż produktów Spółki występuje sporadycznie, a nie jest możliwe uzyskanie dla nich ubezpieczonego limitu kredytu kupieckiego, dokonują zakupów w formie przedpłaty. Natomiast limit kredytu kupieckiego jest przyznawany odbiorcom w pierwszej kolejności na podstawie decyzji towarzystwa ubezpieczeniowego oraz, uzupełniająco, w oparciu o pozytywną historię współpracy i zdolność kredytową określaną na podstawie sprawozdań finansowych, historii płatniczej klienta, złożonych zabezpieczeń i raportów wywiadowni gospodarczej.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe zdefiniowana jest jako całość nierozliczonych należności, które są na bieżąco monitorowane przez wewnętrzne służby finansowe Spółki (indywidualnie w stosunku do każdego kontrahenta), a w przypadku należności objętych ubezpieczeniem, równocześnie przez analityków ryzyka kredytowego towarzystwa ubezpieczeniowego.

Okolo 55% salda należności z tytułu dostaw i usług Spółki dotyczy odbiorców krajowych, natomiast pozostałe 45% klientów mających siedzibę poza Polską.

Środki pieniężne i lokaty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są lokowane w instytucjach finansowych o wysokiej wiarygodności finansowej, których współczynniki wypłacalności są utrzymywane na bezpiecznym poziomie.

Nota 30.3.2 Ryzyko płynności

Spółka identyfikuje i zarządza ryzykiem płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Istotny udział zewnętrznych źródeł finansowania (kredyty, pożyczki, kredyt kupiecki) określa ekspozycję Spółki na to ryzyko. Wynika ono przede wszystkim z możliwości ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może uwidocznic się brakami w zakresie bieżącego pozyskiwania nowego finansowania lub refinansowania już istniejących. Ryzyko to uzależnione jest w przeważającej mierze od oceny przez instytucje finansowe zdolności kredytowej Spółki, warunków rynkowych długu oraz skłonności do ryzyka.

Spółka prowadzi aktywną politykę zarządzania strumieniami przepływów finansowych, tj. zobowiązaniami i należnościami stosując politykę kredytu kupieckiego, przedpłat przy rozliczaniu transakcji sprzedażowych oraz wydłużając terminy płatności w transakcjach zakupowych. Dnia 20 września 2016 roku Spółka podpisała umowę cash poolingu rzeczywistego. Umowa zapewnia możliwość korzystania, przez spółki z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A., z globalnego limitu płynności Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. w ramach dodatnich i ujemnych sald na rachunkach bieżących. Umożliwia również optymalizację przychodów i kosztów odsetkowych.

31 grudnia 2019 roku

	Wartość bilansowa	zakontraktowane przepływy			
		Razem	Do 1 roku	1 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Wycena metodą zamortyzowanego kosztu, w tym:	880 035	1 006 422	595 639	266 401	144 382
kredyty i pożyczki	352 076	365 374	114 680	250 694	-
zobowiązania z tytułu leasingu	53 820	166 909	6 820	15 707	144 382
pozostałe zobowiązania finansowe - faktoring	83 473	83 473	83 473	-	-
pozostałe zobowiązania finansowe	1 152	1 152	1 152	-	-
pozostałe zobowiązania	389 514	389 514	389 514	-	-

31 grudnia 2018 roku

	Wartość bilansowa	zakontraktowane przepływy			
		Razem	Do 1 roku	1 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Wycena metodą zamortyzowanego kosztu, w tym:	818 094	839 437	524 167	296 519	18 751
kredyty i pożyczki	357 151	375 809	67 038	293 364	15 407
zobowiązania z tytułu leasingu	5 731	8 416	1 917	3 155	3 344
pozostałe zobowiązania finansowe - faktoring	20 683	20 683	20 683	-	-
pozostałe zobowiązania finansowe	1 831	1 831	1 831	-	-
pozostałe zobowiązania	432 698	432 698	432 698	-	-

Przeptywy pieniężne wynikające z umów zostały ustalone w oparciu o stopy procentowe obowiązujące odpowiednio na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku.

Nota 30.3.3 Ryzyko rynkowe

Ryzyko stopy procentowej

Ekspozycja Spółki na zmiany stóp procentowych dotyczy głównie środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych, aktywów finansowych, jak również pożyczek i kredytów bankowych oraz leasingu opartych na zmiennej stopie procentowej bazującej na WIBOR + marża oraz odpowiednio EURIBOR + marża w przypadku kredytów w EUR. Spółka nie zabezpiecza ryzyka zmian stopy procentowej.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności (maksymalną ekspozycję) Spółki na ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez prezentację instrumentów finansowych w podziale według zmiennych i stałych stóp procentowych:

	wartość bieżąca 31.12.2019	wartość bieżąca 31.12.2018
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	54 270	35 864
Zobowiązania finansowe (-)	(490 521)	(385 396)
	(436 251)	(349 352)

Działania dotyczące ograniczenia ryzyka zmian stóp procentowych obejmują bieżące monitorowanie sytuacji na rynku pieniężnym. Znaczna część kredytu bankowego Spółki objęta była usługą cash poolingowego rzeczywistego oprocentowaną wg stopy WIBOR 1M. Nadwyżki środków pieniężnych lokowane są w formie depozytów. W okresie objętym sprawozdaniem stopy referencyjne NBP nie podlegały zmianom, w związku z czym stopa bazowa oprocentowania kredytów, czyli stawka WIBOR 1M, pozostawała praktycznie na niezmiennym poziomie.

Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zmianę rynkowych stóp procentowych. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby zwiększenie i zmniejszenie stopy procentowej o 100 bp na wynik finansowy oraz kapitał własny (inne całkowite dochody). Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. kursy wymiany walut pozostają niezmiennione

Analiza wrażliwości (+/-):

	Rachunek zysków i strat		Inne całkowite dochody	
	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia
	100bp	100bp	100bp	100bp
31 grudnia 2019	(4 363)	4 363	-	-
31 grudnia 2018	(3 495)	3 495	-	-

Ryzyko kursowe

Z uwagi na generowanie przez Spółkę istotnego wolumenu transakcji handlowych denominowanych w walutach obcych wszystkie zmiany kursu złotego względem walut obcych mogą wpłynąć na osiągnięte wyniki finansowe.

W roku 2019 Spółka zawierała transakcje terminowe typu forward na sprzedaż EUR. Część transakcji została rozliczona. Spółka posiada również otwarte kontrakty zabezpieczające, z terminami rozliczeń przypadającymi w 2020 roku. Zabezpieczenie ekspozycji walutowej odbywa się również poprzez stosowanie hedgingu naturalnego, tj. równoważenia wpływów i wydatków denominowanych w tej samej walucie, będącej wynikiem operacji zakupu kluczowych surowców do produkcji, przy jednoczesnej sprzedaży produktów na eksport. Dodatkowo wykorzystywany jest fakt równoczesnego generowania nadwyżki denominowanej w jednej walucie (długa pozycja walutowa) do pokrycia niedoboru w drugiej walucie (krótkiej pozycji walutowej). W tym celu dokonuje się transakcji spotowych na EUR/USD.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności Spółki na dzień bilansowy na ryzyko zmiany kursów walutowych poprzez prezentację instrumentów finansowych (bez instrumentów pochodnych) w walucie wraz z ich podziałem, według których są one denominowane.

Ekspozycja bilansowa na ryzyko kursowe:

31 grudnia 2019 roku	EUR	USD	XOF
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (w walucie transakcji)	11 075	1 860	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (-) (w walucie transakcji)	(23 072)	(8 882)	(70 881)
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (-)	(16 000)	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu, factoringu i dyskonta(-)	(2 323)	(4 530)	-
Środki pieniężne w walutach obcych (w walucie transakcji)	8 880	51	-
	(21 440)	(11 501)	(70 881)
Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	(4 565)	(2 184)	(23)
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	4 565	2 184	23

31 grudnia 2018 roku	EUR	USD	XOF
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (w walucie transakcji)	11 614	2 596	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (-) (w walucie transakcji)	(25 935)	(11 676)	(70 881)
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (-)	(20 000)	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu, factoringu i dyskonta(-)	(2 350)	-	-
Środki pieniężne w walutach obcych (w walucie transakcji)	7 314	82	-
	(29 357)	(8 998)	(70 881)
Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	(6 312)	(1 691)	(23)
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	6 312	1 691	23

Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych denominowanych w walutach obcych na zmianę kursów tych walut.

W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby wzmocnienie lub osłabienie złotego na dzień bilansowy o 5% w stosunku do wszystkich walut na wynik finansowy oraz kapitał własny (inne całkowite dochody) związany z wyceną tych instrumentów. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. stopy procentowe pozostają niezmiennione.

Analiza wrażliwości (+/-):

	Rachunek zysków i strat		Inne całkowite dochody	
	wzrost kursów walut obcych 5%	spadek kursów walut obcych 5%	wzrost kursów walut obcych 5%	spadek kursów walut obcych 5%
31 grudnia 2019	(6 772)	6 772	-	-
31 grudnia 2018	(8 026)	8 026	-	-

Nota 30.4 Wartość godziwa instrumentów finansowych

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe depozyty bankowe oraz krótkoterminowe kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów,
- należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter,
- długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich charakter oprocentowania,
- instrumenty pochodne. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest równa ich wartości godziwej.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej z tytułu terminowych kontraktów walutowych w kwocie 157 tys. zł zostały zakwalifikowane do poziomu II.

Nota 30.5 Instrumenty pochodne

	Wartość nominalna	Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
<i>31 grudnia 2019 roku</i>			
Terminowe kontrakty walutowe	2 200	157	-
Instrumenty pochodne razem, w tym:	2 200	157	-
Krótkoterminowe		157	-

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka nie posiadała instrumentów pochodnych.

Nota 31 Spółka jako Leasingodawca

Umowy leasingu operacyjnego, w którym Spółka jest leasingodawcą

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Płatne w okresie do 1 roku	1 347	-
Płatne w okresie od 1 roku do 5 lat	802	-
	2 149	-

Spółka wdzierzawia nieruchomości generalnemu wykonawcy Hyundai pod zaplecze budowy projektu „Polimery Police”. Zgodnie z umową zawartą w sierpniu 2019 roku czynsz waloryzowany będzie o wskaźnik inflacji.

Nota 32 Zobowiązania warunkowe, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły w Spółce zobowiązania warunkowe oraz aktywa warunkowe, które zostały rozpoznane do prezentacji.

W badanym okresie Spółka udzieliła poręczenia na kwotę 11 660 tys. EUR dla Grupy Azoty Polyolefins S.A. tytułem zabezpieczenia zapłaty do kontraktu zawartego z firmą Hyundai Engineering Co. Ltd. dotyczącego budowy instalacji do produkcji propylenu. Poręczenie w formie Letter of Guarantee zostało udzielone w dniu 01 sierpnia 2019 roku i wygąsło w dniu 30 grudnia 2019 roku.

Spółka udzieliła dla Grupa Azoty S.A. poręczeń do następujących umów kredytowych:

Typ/ wystawca	Tytuł	Data wystawienia	Na dzień 31.12.2019 Kwota w tys. zł	Na dzień 31.12.2018 Kwota w tys. zł
Poręczenie spłaty kredytu konsorcjum banków	Umowa kredytu odnawialnego	29.06.2018	1 200 000	1 200 000
Poręczenie spłaty kredytu w PKO BP (KRB)	Umowa kredytu w rachunku bieżącym	29.06.2018	124 000	124 000
Poręczenie spłaty kredytu w PKO BP (LKW)	Umowa limitu kredytowego wielocelowego	29.06.2018	96 000	96 000
Gwarancja spłaty kredytu w EBI	Umowa kredytu	28.05.2015	220 000	220 000
Gwarancja spłaty kredytu w EBOiR	Umowa kredytu	28.05.2015	60 000	60 000
Gwarancja spłaty kredytu w EBI	Umowa kredytu	25.01.2018	246 993*	249 400*
Gwarancja spłaty kredytu w EBOiR	Umowa kredytu	26.07.2018	200 000	200 000
*wartość poręczenia w wysokości 58 000 tys. EUR.			2 146 993	2 149 400

Gwarancje wystawione Spółce przez Bank PKO BP S.A. w ramach limitów kredytowych:

Dla	Tytuł	Data wystawienia	Na dzień 31.12.2019 Kwota w tys. zł	Na dzień 31.12.2018 Kwota w tys. zł
SKARB PAŃSTWA	Zobowiązanie gwaranta składane jako zabezpieczenie generalne w operacjach celnych (...)	20.03.2018	1 000	1 000
PSE S.A.	Gwarancja zapłaty do umowy przesyłania energii elektrycznej	15.11.2017 (aneks)	1 300	1 300
SKARB PAŃSTWA (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska)	Gwarancja bankowa należytego wykonania kontraktu na dostawę siarczanu żelaza starego (odpadu)	19.04.2018	1 702	1 702
PGE S.A.	Gwarancja dobrego wykonania umowy w przetargu nieograniczonym	21.02.2019	94	-
SKARB PAŃSTWA	Zobowiązanie gwaranta składane jako zabezpieczenie generalne w operacjach celnych (...) czasowe składowanie	13.05.2019	250	-
SKARB PAŃSTWA (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska)	Gwarancja bankowa należytego wykonania kontraktu na dostawę siarczanu żelaza starego (odpadu)	29.07.2019	1 182	-
SKARB PAŃSTWA (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska)	Gwarancja bankowa należytego wykonania kontraktu na dostawę siarczanu żelaza starego (odpadu)	29.07.2019	1 697	-
SKARB PAŃSTWA (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska)	Gwarancja bankowa należytego wykonania kontraktu na dostawę siarczanu żelaza starego (odpadu)	25.11.2019	3 444	-
PGE S.A.	Gwarancja dobrego wykonania umowy w przetargu nieograniczonym	13.04.2018 (aneks)	-	316
			10 669	4 318

Gwarancje otrzymane przez Spółkę na dzień 31 grudnia 2019 roku wynoszą 16 557 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły 16 220 tys. zł).

W związku z ustawą o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych z dnia 19 lipca 2019 roku (Dz.U. z 2019 r. poz. 1532) podmioty z tych sektorów mają możliwość otrzymania pomocy publicznej z tytułu przenoszenia kosztów zakupu uprawnień do emisji na ceny energii elektrycznej zużywanej do wytwarzania produktów w sektorach lub podsektorach energochłonnych. Wniosek o przyznanie rekompensat kosztów pośrednich wymaga pozytywnej weryfikacji akredytowanego weryfikatora emisji gazów cieplarnianych, a następnie pozytywnej decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w terminie do 30 września 2020 roku. Wyplata rekompensaty powinna nastąpić do dnia 06 listopada 2020 roku.

Dla Polski przyznawany jest określony limit wydatków przeznaczonych na wypłatę rekompensat z Funduszu, w związku z tym oszacowana kwota rekompensaty może zostać zredukowana w przypadku przekroczenia przez wszystkich polskich wnioskodawców ustalonego limitu.

W związku z powyższym Spółka ujawniła aktywa warunkowe z tego tytułu w wysokości 9 840 tys. zł, kwota w ostatecznym rozliczeniu może być niższa. Kalkulacja z tytułu rekompensat dokonana została zgodnie z wytycznymi zawartymi w przedmiotowej ustawie oraz na podstawie ceny terminowej uprawnień do emisji w wysokości 68,97 zł/t, która jest określana przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Nota 33 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z jednostkami zależnymi i stowarzyszonymi

Transakcje handlowe - jednostki zależne i stowarzyszone

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 roku i na ten dzień				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	91 879	3 292	89 043	12 786
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	16 970	2 250	178 461	42 136
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	22 140	1	-	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne sp. z o.o.	1	-	1 824	502
Podmioty powiązane Grupy Compo Expert	10 085	5 633	-	-
	141 075	11 176	269 328	55 424

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku i na ten dzień				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	86 368	6 264	72 825	14 847
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	12 321	1 384	220 462	48 705
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	25 118	156	451	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne sp. z o.o.	1	-	2 022	1 224
	123 808	7 804	295 760	64 776

Pozostałe transakcje - jednostki zależne i stowarzyszone

	Pozostałe przychody	Pozostałe koszty	Przychody finansowe (bez dywidend)	Koszty finansowe
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 roku				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	229	-	2 272	7 043
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	4 770	2 726	620	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	-	-	-	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne sp. z o.o.	10	-	-	-
	5 009	2 726	2 892	7 043

	Pozostałe przychody	Pozostałe koszty	Przychody finansowe (bez dywidend)	Koszty finansowe
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	201	1 808	1 800	4 138
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	4 515	869	567	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	-	-	1	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne sp. z o.o.	7	-	-	-
	4 723	2 677	2 368	4 138

Transakcje handlowe - jednostki stowarzyszone

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 roku i na ten dzień				
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	8 615	868	6 763	1 266
	8 615	868	6 763	1 266

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku i na ten dzień				
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	6 325	547	7 591	1 193
	6 325	547	7 591	1 193

* W wyszczególnionej pozycji „Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.” prezentowane są następujące Spółki: Grupa Azoty S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A., Grupa Azoty Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” S.A., Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne Sp. z o.o. oraz pozostałe podmioty bezpośrednio powiązane ze Spółką Grupa Azoty S.A.

Pozostałe transakcje z jednostkami zależnymi i stowarzyszonymi z zakresu przychodów finansowych dotyczyły głównie otrzymanych dywidend:

- w 2019 roku w kwocie 12 314 tys. zł,
- w 2018 roku w kwocie 13 103 tys. zł.

Kredyty, pożyczki udzielone Spółce przez podmioty powiązane

Kredyty i pożyczki udzielone Spółce przez podmioty powiązane przedstawiono w notcie 22.

Kredyty, pożyczki udzielone podmiotom powiązanym

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Pożyczki	14 871	13 759

Pożyczki udzielone przez Spółkę jednostce zależnej Supra Agrochemia Sp. z o.o.:

- pożyczka w kwocie 3 600 tys. zł na realizację nakładów inwestycyjnych w jednostce zależnej, udzielona w dniu 14 marca 2014 roku. Na dzień 31 grudnia 2019 roku stan zadłużenia wynosił 3 600 tys. zł. Spłata pożyczki ma nastąpić nie później niż 31 grudnia 2020 roku,
- pożyczka w kwocie 10 000 tys. zł na realizację nakładów inwestycyjnych w jednostce zależnej, udzielona w dniu 31 grudnia 2014 roku. Na dzień 31 grudnia 2019 roku stan zadłużenia wynosił 10 000 tys. zł. Spłata pożyczki ma nastąpić nie później niż 31 grudnia 2020 roku.
- pożyczka w kwocie 1 000 tys. zł na realizację nakładów inwestycyjnych w jednostce zależnej, udzielona w dniu 28 czerwca 2018 roku. W 2019 roku Spółka dokonała wypłaty 2 transz na łączną kwotę 520 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2019 roku stan zadłużenia wynosił 1 000 tys. zł. Spłata pożyczki ma nastąpić nie później niż 31 grudnia 2020 roku.

Efektywna stopa procentowa do kalkulacji odsetek liczona była według stawki WIBOR1M powiększonej o marżę w wysokości 2,5 p.p. i w roku 2019 wahała się od 4,14% do 4,15%.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku kwota pożyczek udzielonych jednostce zależnej (wraz z odsetkami) wynosi 17 225 tys. zł. Odpis aktualizujący ich wartość to 2 354 tys. zł.

Warunki transakcji z jednostkami powiązanymi

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku nie wystąpiły transakcje zawarte z podmiotami zależnymi i stowarzyszonymi na warunkach innych niż rynkowe.

Wynagrodzenia członków Zarządu z tytułu i za okres pełnienia funkcji w Spółce

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Świadczenia krótkoterminowe	3 048	3 029

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej z tytułu i za okres pełnienia funkcji w Spółce

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Świadczenia krótkoterminowe	552	548

Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim Spółka nie udzieliła zaliczek, pożyczek, kredytów, gwarancji i poręczeń oraz nie zawarła z nimi innych umów zobowiązujących do świadczenia usług na rzecz Spółki, z wyjątkiem zawartej umowy zobowiązującej do świadczenia usług prawnych na rzecz spółki zależnej Grupa Azoty Polyolefins S.A przez Kancelarię Radców Prawnych Licht & Przeworska s.c., której współnikiem jest Bożena Licht, Sekretarz Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej. Przedmiotowa umowa została zawarta w dniu 12 września 2016 roku i obowiązywała do dnia 14 czerwca 2019 roku. W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku wystąpiły transakcje pomiędzy stronami umowy w kwocie 389 tys. zł netto.

Zasady ustalania wynagrodzenia zmiennego członków Zarządu

Wynagrodzenie Zmienne jest to zmienna część wynagrodzenia Osoby Zarządzającej, stanowiąca wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy Spółki, uzależniona od poziomu realizacji celów

zarządczych. W dniu 29 marca 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. podjęło uchwałę w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A.

Na mocy uchwały Rady Nadzorczej spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. z dnia 31 marca 2017 roku została przyjęta „Polityka wynagradzania dla osób zarządzających w Spółkach Grupy Kapitałowej Azoty”, która jest na bieżąco aktualizowana, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Załącznikiem do niniejszej Polityki jest „Regulamin ustalania Wynagrodzenia Zmiennego Członków Zarządów Spółek Grupy Kapitałowej Grupa Azoty”.

Główne założenia Regulaminu to:

- część zmienna wynagrodzenia liczona jest w oparciu o poziom realizacji celów zarządczych - celów solidarnościowych i indywidualnych, oraz jest uzależniona od osiągnięcia celu kluczowego,
- warunkiem uruchomienia wynagrodzenia zmiennego jest realizacja minimalnego poziomu celu kluczowego określonego przez Radę Nadzorczą na dany rok,
- cele solidarnościowe i indywidualne są celami mierzalnymi,
- wysokość wynagrodzenia zmiennego jest zależna od stopnia realizacji poszczególnych celów solidarnościowych i indywidualnych,
- wagi celów określa się dla celów solidarnościowych i celów indywidualnych, przy czym suma wag celów solidarnościowych powinna być równa sumie wag celów indywidualnych, zaś suma wag wszystkich tych celów nie może przekroczyć 100%.

Cele solidarnościowe są wspólne dla wszystkich Członków Zarządu. Cele solidarnościowe jak i cele indywidualne służą wspieraniu realizacji Strategii Grupy Azoty oraz wynikają z planu rzeczowo-finansowego na dany rok obrotowy i planów wieloletnich. Cele indywidualne polegają na postawieniu przez Radę Nadzorczą każdemu z Członków Zarządu indywidualnych zadań do wykonania w trakcie danego roku obrotowego. Rada Nadzorcza wyznacza każdemu z Członków Zarządu od dwóch do sześciu indywidualnych celów.

Wysokość wynagrodzenia zmiennego Członka Zarządu jest uzależniona od stopnia realizacji celów solidarnościowych i indywidualnych zgodnie z Kartą Celów zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą.

Pożyczki

W 2019 i 2018 roku Spółka nie udzielała pożyczek członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

Transakcje z Właścicielami

W 2019 i 2018 roku Spółka nie zawierała transakcji z Właścicielami o wartości przekraczającej kwotę 1 tys. zł, poza transakcjami handlowymi z Grupą Azoty S.A., które wykazane są w niniejszej notcie.

Transakcje z podmiotami powiązanymi przez Skarb Państwa

Stan na dzień 31 grudnia 2019 roku

Nazwa podmiotu	Wartość	Treść operacji
PGNIG S.A.	263 561	zakup gazu ziemnego i siarki płynnej
PKP Cargo S.A.	2 723	zakup usług transportowych
PKN Orlen S.A.	15 336	zakup siarki
PSE S.A.	8 986	zakup energii elektrycznej i siarki
Grupa Lotos S.A.	8 240	zakup siarki
Enea S.A.	124	zakup energii elektrycznej
PKO BP S.A.	986	zakup usług maklerskich
PGE Obrót S.A.	52 173	zakup energii elektrycznej
KGHM Polska Miedź S.A.	25 707	zakup kwasu siarkowego
Polska Grupa Górnicza	86 202	zakup węgla kamiennego
Enea Operator Sp. z o.o.	630	zakup energii elektrycznej
	464 668	

Wartość sprzedaży łącznie do wszystkich wymienionych w powyższej tabeli jednostek powiązanych przez Skarb Państwa w ciągu 2019 roku wyniosła 17 043 tys. zł i dotyczyła głównie sprzedaży energii elektrycznej dla spółki PSE S.A. w kwocie 15 997 tys. zł.

Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku

Nazwa podmiotu	Wartość	Treść operacji
PGNIG S.A.	506 971	zakup gazu ziemnego i siarki
PKP Cargo S.A.	2 968	zakup usług transportowych
PKN Orlen S.A.	15 433	zakup siarki
Grupa Tauron	2 883	zakup węgla kamiennego
PSE S.A.	12 415	zakup energii elektrycznej
Grupa Lotos S.A.	7 320	zakup siarki
Enea S.A.	1 796	zakup energii elektrycznej
PKO BP S.A.	75	zakup usług maklerskich
PGE Obrót S.A.	42 051	zakup energii elektrycznej
KGHM Polska Miedź S.A.	15 779	zakup kwasu siarkowego
Polska Grupa Górnicza	72 952	zakup węgla kamiennego
Enea Operator Sp. z o.o.	1 211	zakup energii elektrycznej
	681 854	

Wartość sprzedaży łącznie do wszystkich wymienionych w powyższej tabeli jednostek powiązanych przez Skarb Państwa w ciągu 2018 roku wyniosła 8 220 tys. zł i dotyczyła głównie sprzedaży energii elektrycznej dla spółki PSE S.A. w kwocie 8 126 tys. zł.

Nota 34 Zobowiązania inwestycyjne

Spółka zaciągnęła zobowiązania finansowe na roboty i dostawy związane z realizacją projektów inwestycyjnych, których wartość na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła 51 270 tys. zł, natomiast kwota tych zobowiązań na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 23 824 tys. zł.

Nota 35 Objasnienia do sprawozdania z przeplywów pieniężnych

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Bilansowa zmiana należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych (w tym bilansowa zmiana udzielonych pożyczek)	24 378	10 572
Transakcje bezgotówkowe - zarachowanie zwrotu vat na poczet płatności z tytułu podatku dochodowego	(7 828)	(8 491)
Zmiana stanu należności z tytułu zaliczek na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	1 216	-
Zmiana stanu należności z tytułu udzielonej pożyczki	(2 951)	2 951
Pozostałe zmiany	(3)	21
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe w sprawozdaniu z przeplywów pieniężnych	14 812	5 053
Bilansowa zmiana zapasów i praw majątkowych	(82 743)	(86 092)
Zmiana stanu zapasów w sprawozdaniu z przeplywów pieniężnych	(82 743)	(86 092)
Bilansowa zmiana zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	(30 196)	121 903
Zmiana z tytułu zobowiązań z tytułu nabycia aktywów trwałych	4 295	671
Zmiana stanu zobowiązań w wyniku zdarzeń niepieniężnych	1 595	1 825
Kompensata udzielonej pożyczki	2 951	-
Pozostałe zmiany	208	1 958
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe w sprawozdaniu z przeplywów pieniężnych	(21 147)	126 357
Bilansowa zmiana stanu rezerw, zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych i dotacji	59 392	(73 923)
Zmiana z tytułu dotacji	(56)	(98)
Korekta dotycząca rezerw na ochronę środowiska	(40 322)	
Wykorzystanie rezerwy na kredyt	-	82 209
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych odniesiona w inne całkowite dochody	(2 845)	(1 778)
Zmiana stanu rezerw, rozliczeń międzyokresowych i dotacji w sprawozdaniu z przeplywów pieniężnych	16 169	6 410
Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu odwrotnego	227 977	20 683
Korekta dot. aktywów związanych z likwidacją i rekultywacją aktywów	(4 871)	-
Rozliczenie kontraktów terminowych	140	(13)
Inne korekty	223 246	20 670
Podatek dochodowy bieżący naliczony za okres sprawozdawczy	(77)	472
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	-	-
Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	1 515	(7 665)
Transakcje bezgotówkowe - zarachowanie zwrotu VAT na poczet płatności z tytułu podatku dochodowego	7 828	8 491
Podatek dochodowy zwrócony/(zapłacony)	9 266	1 298

Nota 36 Sprawozdanie finansowe w podziale na rodzaje działalności zgodnie z art. 44 Prawa energetycznego

W celu spełnienia wymogów artykułu 44 pkt. 2 ustawy Prawo Energetyczne Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. sporządza sprawozdanie finansowe zawierające rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności.

Spółka prowadzi działalność w następujących obszarach wymagających wyodrębnienia zgodnie z wymogami art. 44 Ustawy Prawo Energetyczne:

- dystrybucja energii elektrycznej - nr koncesji PEE/155/580/U/1/2/99/RG z późniejszymi zmianami wydanej w dniu 18 maja 1999 roku do dnia 31 grudnia 2025 roku,
- obrót paliwami gazowymi - nr koncesji OPG/272/580/W/DRG/2014/KL wydanej w dniu 17 września 2014 roku do dnia 20 września 2024 roku.

Sprawozdanie finansowe regulacyjne sporządzono przy zastosowaniu zasad rachunkowości oraz przy zastosowaniu zasad alokacji przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań dla działalności określonej w art. 44 ustawy Prawo Energetyczne. W przypadku Spółki jest to dystrybucja energii elektrycznej oraz obrót paliwami gazowymi (dalej: prezentowana działalność energetyczna).

Prezentacja przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań prezentowanej działalności energetycznej dotyczy zrealizowanej w niej sprzedaży wobec klientów zewnętrznych. Pozostała część przychodów, kosztów, aktywów i zobowiązań prezentowanej działalności energetycznej ujmowane jest jako element działalności pozostałej.

Klucz podziału - klucz zastosowany do przypisania aktywów i zobowiązań oraz kosztów i przychodów związanych ze sprzedażą wobec klientów zewnętrznych dla dystrybucji energii elektrycznej wyliczono jako: ilość sprzedana energii do sumy ilości energii elektrycznej zakupionej i wytworzonej (dane w MWh).

Zasady sporządzania rachunku zysków i strat w podziale na rodzaje działalności

Przychody ze sprzedaży zewnętrznej związane z prezentowaną działalnością energetyczną zostały wyodrębnione w sposób bezpośredni.

Koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów związane z prezentowaną działalnością energetyczną zostały wyodrębnione w następujący sposób:

- dla działalności dystrybucji energii elektrycznej: bezpośrednio ze zleceń produkcyjnych,
- dla działalności obrotu paliwami gazowymi: bezpośrednio dla indeksów materiałowych gazu ziemnego oraz zleceń produkcyjnych.

Koszty sprzedaży związane są z pozostałą działalnością Spółki. Koszty ogólnego zarządu dla prezentowanej działalności przypisano proporcjonalnie do przychodów ze sprzedaży. Pozostała część kosztów zarządu dotyczy pozostałej działalności.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne, których nie można zidentyfikować i przypisać bezpośrednio do prezentowanej działalności energetycznej rozdzielono według struktury miejsc powstawania kosztów (MPK) z zastosowaniem klucza podziału.

Przychody finansowe związane z odsetkami od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana. Pozostałe przychody finansowe są związane z pozostałą działalnością.

Koszty finansowe wyodrębniono w sposób bezpośredni do poszczególnych rodzajów działalności. Koszty finansowe związane z odsetkami od kredytów, których nie można bezpośrednio przypisać do poszczególnych rodzajów działalności, odsetki od zobowiązań budżetowych oraz nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Odsetki od zobowiązań pracowniczych podzielone zostały według struktury miejsc powstawania kosztów (MPK) z zastosowaniem klucza podziału, którym były wynagrodzenia wraz z narzutami pracowników zatrudnionych w poszczególnych rodzajach działalności. W przypadku prezentowanej działalności energetycznej z zastosowaniem klucza podziału.

Podatek dochodowy nie jest przypisywany do żadnego rodzaju działalności i jest prezentowany jako pozycja nieprzypisana.

Zasady sporządzania sprawozdania z sytuacji finansowej w podziale na rodzaje działalności

Rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa z tytułu prawa do użytkowania rozdzielono pomiędzy poszczególne rodzaje działalności według struktury miejsc powstawania kosztów (MPK), a nakłady na nie według projektów inwestycyjnych, z zastosowaniem klucza podziału dla prezentowanej działalności energetycznej.

Nieruchomości inwestycyjne związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Wartości niematerialne rozdzielono pomiędzy poszczególne rodzaje działalności według struktury miejsc powstawania kosztów (MPK) z zastosowaniem kluczy podziału dla prezentowanej działalności energetycznej.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Zapasy, prawa majątkowe, pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe aktywa finansowe w całości są związane z pozostałą działalnością Spółki.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Możliwe do przypisania pozostałe aktywa ujęto w prezentowanej działalności energetycznej z uwzględnieniem klucza podziału. Pozostałe pozycje pozostałych aktywów związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Kapitał własny nie jest przypisywany do żadnego rodzaju działalności i jest prezentowany jako pozycja nieprzypisana.

Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek podzielono w następujący sposób:

- pożyczki, które można przypisać do konkretnego rodzaju działalności Spółki są prezentowane w ramach danej działalności lub pozostałej działalności,
- zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczki nie przypisywane do żadnego rodzaju działalności są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług podzielono pomiędzy poszczególne rodzaje działalności według dostawców i rodzaju nabywanych dostaw i usług, z zastosowaniem klucza podziału przyjętego dla prezentowanej działalności energetycznej.

Rozliczenia międzyokresowe z tytułu rezerw na premie, nagrody i niewykorzystane urlopy podzielono pomiędzy poszczególne rodzaje działalności według miejsc powstawania kosztów (MPK), z zastosowaniem klucza podziału przyjętego dla prezentowanej działalności energetycznej.

Zobowiązania budżetowe z wyjątkiem zobowiązań budżetowych związanych z wynagrodzeniami nie są przypisane do żadnego rodzaju działalności.

Zobowiązania z tytułu leasingu, rezerwy, przychody przyszłych okresów, dotacje oraz pozostałe zobowiązania finansowe związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Rachunek zysków i strat w podziale na poszczególne rodzaje działalności za rok kończący się 31 grudnia 2019 roku

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	1 143	-	2 417 948	-	2 419 091
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(526)	-	(2 105 608)	-	(2 106 134)
Zysk/(Strata) brutto ze sprzedaży	617	-	312 340	-	312 957
Koszty sprzedaży	-	-	(107 417)	-	(107 417)
Koszty ogólnego zarządu	(65)	-	(137 337)	-	(137 402)
Pozostałe przychody operacyjne	2	-	16 942	-	16 944
Pozostałe koszty operacyjne	-	-	(16 430)	-	(16 430)
Zysk/(Strata) na działalności operacyjnej	554	-	68 098	-	68 652
Przychody finansowe	-	-	19 138	50	19 188
Koszty finansowe	(6)	-	(14 901)	(6 242)	(21 149)
Przychody/(Koszty) finansowe netto	(6)	-	4 237	(6 192)	(1 961)
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	548	-	72 335	(6 192)	66 691
Podatek dochodowy	-	-	-	(6 204)	(6 204)
Zysk/(Strata) netto	548	-	72 335	(12 396)	60 487

W związku ze zmianą z dniem 1 października 2018 roku kontraktu indywidualnego z PGNiG, gaz jest odbierany w punkcie fizycznym. Odbiór fizyczny charakteryzuje się m.in. brakiem możliwości odsprzedaży gazu na Towarowej Giełdzie Energii, a co za tym idzie odbiór możliwy jest wyłącznie na potrzeby własne Spółki.

Rachunek zysków i strat w podziale na poszczególne rodzaje działalności za rok kończący się 31 grudnia 2018 roku

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	1 240	28 496	2 381 725	-	2 411 461
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(885)	(27 491)	(2 110 080)	-	(2 138 456)
Zysk/(Strata) brutto ze sprzedaży	355	1 005	271 645	-	273 005
Koszty sprzedaży	-	-	(112 549)	-	(112 549)
Koszty ogólnego zarządu	(66)	-	(128 953)	-	(129 019)
Pozostałe przychody operacyjne	1	-	11 696	-	11 697
Pozostałe koszty operacyjne	(2)	-	(16 422)	-	(16 424)
Zysk/(Strata) na działalności operacyjnej	288	1 005	25 418	-	26 710
Przychody finansowe	-	-	27 141	38	27 179
Koszty finansowe	(4)	-	(28 548)	7 853	(20 699)
Przychody/(Koszty) finansowe netto	(4)	-	(1 407)	7 891	6 480
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	284	1 005	24 010	7 891	33 190
Podatek dochodowy	-	-	-	(3 658)	(3 658)
Zysk/(Strata) netto	284	1 005	24 010	4 233	29 532

Sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności na dzień 31 grudnia 2019 roku

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Aktywa					
Aktywa trwałe					
Rzeczowe aktywa trwałe	3 795	3	1 387 933	-	1 391 731
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	102	-	54 840	-	54 942
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	27 665	-	27 665
Wartości niematerialne	3	-	17 238	-	17 241
Udziały i akcje	-	-	306 116	-	306 116
Pozostałe należności	-	-	1 368	-	1 368
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	21 395	21 395
Aktywa trwałe razem	3 900	3	1 795 160	21 395	1 820 458
Aktywa obrotowe					
Zapasy	126	-	369 753	-	369 879
Prawa majątkowe	-	-	83 121	-	83 121
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	157	-	157
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	14 871	-	14 871
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	-	6 978	-	6 978
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	457	-	119 465	32 913	152 835
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	39 399	39 399
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	-	-	-	-
Aktywa obrotowe razem	583	-	594 345	72 312	667 240
Aktywa razem	4 483	3	2 389 505	93 707	2 487 698

Sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności (kontynuacja) na dzień 31 grudnia 2019 roku

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Pasywa					
Kapitał własny razem				1 208 154	1 208 154
Zobowiązania					
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	-	-	115 331	128 000	243 331
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	49 988	-	49 988
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	184	7	66 653	-	66 844
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	2 863	-	2 863
Rezerwy	-	-	111 103	-	111 103
Dotacje	15	-	20 552	-	20 567
Zobowiązania długoterminowe razem	199	7	366 490	128 000	494 696
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	-	-	45 475	63 270	108 745
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	3 832	-	3 832
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	84 625	-	84 625
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	42	2	11 336	-	11 380
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	249	-	568 767	1 012	570 028
Rezerwy	-	-	4 003	-	4 003
Dotacje	2	-	2 233	-	2 235
Zobowiązania krótkoterminowe razem	293	2	720 271	64 282	784 848
Zobowiązania razem	492	9	1 086 761	192 282	1 279 544
Pasywa razem	492	9	1 086 761	1 400 436	2 487 698

Sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności na dzień 31 grudnia 2018 roku

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Aktywa					
Aktywa trwałe					
Rzeczowe aktywa trwałe	2 070	3	1 370 456	-	1 372 529
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	5	-	4 954	-	4 959
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	27 693	-	27 693
Wartości niematerialne	3	-	18 422	-	18 425
Udziały i akcje	-	-	238 248	-	238 248
Pozostałe należności	-	-	513	-	513
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	26 981	26 981
Aktywa trwałe razem	2 078	3	1 660 286	26 981	1 689 348
Aktywa obrotowe					
Zapasy	88	-	314 878	-	314 966
Prawa majątkowe	-	-	55 291	-	55 291
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	2 951	-	2 951
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	-	8 493	-	8 493
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	526	-	131 233	43 357	175 117
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	32 913	32 913
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	-	16 115	-	16 115
Aktywa obrotowe razem	614	-	528 961	76 270	605 846
Aktywa razem	2 692	3	2 189 247	103 251	2 295 194

Sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności (kontynuacja) na dzień 31 grudnia 2018 roku

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Pasywa					
Kapitał własny razem				1 149 971	1 149 971
Zobowiązania					
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	-	-	157 140	140 000	297 140
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	4 223	-	4 223
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	91	5	53 344	-	53 441
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	645	-	645
Rezerwy	-	-	67 863	-	67 863
Dotacje	10	-	22 359	-	22 369
Zobowiązania długoterminowe razem	101	5	305 574	140 000	445 681
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	-	-	47 483	12 528	60 011
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	1 508	-	1 508
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	22 514	-	22 514
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	11	1	6 606	-	6 618
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	78	-	600 879	1 486	602 442
Rezerwy	-	-	4 463	-	4 463
Dotacje	1	-	1 985	-	1 986
Zobowiązania krótkoterminowe razem	90	1	685 438	14 014	699 542
Zobowiązania razem	191	6	991 012	154 014	1 145 223
Pasywa razem	191	6	991 012	1 303 985	2 295 194

Nota 37 Zdarzenia po dacie sprawozdania z sytuacji finansowej

W dniu 10 stycznia 2020 roku postanowieniem Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego nastąpiła rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego Spółki. Po podwyższeniu kapitał zakładowy Spółki wynosi 1 241 758 tys. zł.

W wyniku realizacji procesu wtórnej emisji akcji Jednostki Dominującej objętych zostało 49 175 768 akcji zwykłych na okaziciela serii C o wartości emisyjnej 10,20 zł każda. Jednostka Dominująca pozyskała kapitał w kwocie 501 592 tys. zł z tego:

- na kapitał zakładowy w kwocie 491 757 tys. zł,
- na kapitał zapasowy z emisji akcji powyżej wartości nominalnej w kwocie 9 835 tys. zł (wartość kapitału zostanie pomniejszona o koszty związane z emisją akcji po ich ostatecznym ustaleniu).

Środki pieniężne z emisji akcji Jednostka Dominująca otrzymała w dniu 30 stycznia 2020 roku.

Akcje nowej emisji zostały objęte w większości przez Grupę Azoty S.A. Liczba nabytych przez Grupę Azoty S.A. akcji serii C wynosi 28 551 500 szt.

Strukturę akcjonariatu na dzień sporządzania niniejszego sprawozdania przedstawiono w pkt 8.5. (tabela 38) Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. oraz Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2019 roku.

W dniu 29 stycznia 2020 roku nastąpiło połączenie spółki zależnej „Koncept” Sp. z o.o. z siedzibą w Policach (jako spółki przejmowanej) i PROZAP Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach (jako spółki przejmującej). Spółka posiada 7,35% udziały w kapitale spółki PROZAP Sp. z o.o.

Z dniem połączenia PROZAP Sp. z o.o. wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki spółki „Koncept” Sp. z o.o., na spółkę PROZAP Sp. z o.o. przeszły wszelkie zezwolenia, koncesje oraz ulgi, które zostały przyznane spółce „Koncept” Sp. z o.o.

W dniu 18 lutego 2020 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki zależnej Grupa Azoty Polyolefins S.A. podjęło decyzję o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 131 944 tys. zł w drodze emisji 13 194 431 szt. nowych akcji serii F o wartości nominalnej 10 zł każda (cena emisyjna każdej akcji wynosi 47,90 zł), z czego:

- spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A. obejmie akcje o wartości 69 930 tys. zł,
- spółka Grupa Azoty S.A. obejmie akcje o wartości 62 014 tys. zł.

Po podwyższeniu kapitału Grupa Azoty Polyolefins S.A.:

- spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A. będzie posiadała 31 762 015 sztuk akcji, (udział Spółki w kapitale zakładowym nie ulegnie zmianie i będzie wynosił 53%),
- spółka Grupa Azoty S.A. będzie posiadała 28 166 316 sztuk akcji, (udział spółki Grupa Azoty S.A. w kapitale zakładowym nie ulegnie zmianie i będzie wynosił 47%).

Umowy objęcia akcji zostaną zawarte i wpłaty za akcje zostaną dokonane do dnia 30 kwietnia 2020 roku.

Informacje o faktycznych i potencjalnych skutkach koronawirusa COVID-19

W związku z ustawą z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 roku, poz. 374) oraz ogłoszoną przez Światową Organizację Zdrowia pandemią związaną z rozprzestrzenianiem się koronawirusa oznaczonego symbolem SARS-CoV-19 wywołującego chorobę COVID-19 Spółka podjęła niezwłoczne działania zabezpieczające jej działalność przed skutkami tego zagrożenia. W celu zapewnienia możliwie niezakłóconego funkcjonowania, w Spółce zostały wdrożone procedury gwarantujące natychmiastową reakcję właściwych służb. Dodatkowo Spółka wydała zalecenia dotyczące ograniczenia ryzyka zarażenia dla pracowników, obejmujące w szczególności:

- wydanie szczegółowych zarządzeń i wytycznych w zakresie monitorowania stanu zdrowia pracowników Spółki oraz pracowników kontrahentów, którzy kontaktują się fizycznie z pracownikami Spółki,
- ograniczenia spotkań oraz podróży służbowych krajowych i zagranicznych oraz korzystania w jak największym stopniu z tele- i wideokonferencji,

- wprowadzenia możliwości pracy zdalnej w przypadkach, gdy nie zakłóca to organizacji pracy danej jednostki organizacyjnej,
- zabezpieczenia dodatkowych środków ochronnych i higienicznych dla pracowników Spółki.

Ponadto Spółka na bieżąco monitoruje sytuację rynkową w zakresie sprzedaży produktów i dostaw kluczowych surowców, a także sytuację na rynkach finansowych w kontekście ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego do publikacji Spółka nie obserwuje istotnego obniżenia sprzedaży i zakłóceń w łańcuchu dostaw surowców, materiałów i usług, jak również zwiększonej absencji chorobowej pracowników, uniemożliwiającej zapewnienie ciągłości działalności produkcyjnej oraz w zakresie obszarów wsparcia.

Jednocześnie zidentyfikowano szereg istotnych obszarów ryzyka związanego z pandemią COVID-19, które mogą istotnie wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe Spółki. Do tych obszarów ryzyka zalicza się:

- zakłócenia w łańcuchach dostaw surowców i sprzedaży produktów poprzez zakłócenia w transporcie (w tym w szczególności do obszarów o wysokim ryzyku epidemicznym), spowodowane problemami leżącymi po stronie firm transportowych, zmniejszeniem liczby i formy dostępnych środków transportu, zwiększeniem kosztów dostaw w związku z podniesieniem stawek transportowych, szczególnie w kierunkach eksportowych, czasowym zamknięciem granic lub innymi ograniczeniami z tym związanymi. Pojawiają się problemy z dostępnością środków transportu dla towarów na eksport,
- potencjalne przejściowe zakłócenia w realizacji projektów inwestycyjnych i prac remontowych Spółki ze względu na utrudnienia lub ograniczoną dostępność wykonawców, możliwe opóźnienia dostaw materiałów i urządzeń oraz działania organów administracji publicznej w zakresie wydawania decyzji w procesach administracyjnych,
- zakłócenia w ciągłości procesów produkcyjnych w wyniku potencjalnej zmniejszonej dostępności pracowników,
- potencjalne zagrożenie pogorszenia płynności finansowej przez niektórych kontrahentów w wyniku zatorów płatniczych,
- zmienność kursów walutowych.

Możliwe ryzyka zakłócenia realizacji sprzedaży w poszczególnych segmentach działalności na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego opisano poniżej.

Segment Nawozy

Na dzień sporządzenia informacji nie odnotowano ograniczeń popytu na rynku nawozowym. Negatywne skutki mogą potencjalnie dotyczyć sprzedaży eksportowej. Niższą sprzedaż do kontrahentów zagranicznych może zniwelować mniejszy import i wzrost sprzedaży krajowej.

Spowolnienie działalności firm transportowych przekłada się na niższe zakupy paliwa i dodatków do paliw pozwalających zredukować ilość spalin (NOXy®). Dystrybutorzy NOXy® zaczynają zgłaszać problemy z realizacją kontraktów, w szczególności na kierunkach eksportowych.

Segment Pigmenty

Zidentyfikowano negatywny wpływ sytuacji na rynek pigmentów w Europie. Włochy jako pierwszy kraj zastosowały przepisy mówiące o całkowitym zamknięciu tych segmentów przemysłu które nie są związane z bezpieczeństwem ludności. Sprzedaż bieli na rynku włoskim jest na chwilę publikacji niniejszego raportu niemożliwa. Istnieją uzasadnione obawy że podobne obostrzenia zostaną wprowadzone przez Francję i Niemcy. Brak jednoznacznych prognoz, z jednej strony spodziewane ograniczenie, z drugiej możliwy wzrost popytu ze względu na ograniczenia podażowe z rynku chińskiego.

Jednocześnie, poza opisanymi powyżej wzmocnionymi procedurami fizycznego zabezpieczenia pracowników i kontrahentów Spółki w celu minimalizacji ryzyka zakażenia, podjęte zostały intensywne działania mające na celu zabezpieczenie sytuacji ekonomicznej. Działania te obejmują w szczególności:

- ściśle monitorowanie realizacji sprzedaży, standingu kontrahentów i windykacji należności,

- wdrożenie zasad zarządzania kryzysowego, w szczególności w odniesieniu do realizacji działań remontowo-inwestycyjnych, w celu ograniczenia ich zakresu do zagadnień obligatoryjnych ze względów technicznych lub prawnych.

Należy podkreślić, że ze względu na dobre wyniki finansowe Spółki za 2019 rok, sytuacja finansowa jest stabilna. Dodatkową gwarancją płynności są posiadane środki pieniężne oraz wolne limity kredytowe.

W ocenie Zarządu Spółki podejmowane środki zaradcze zapewniają minimalizację ryzyka zagrożenia ciągłości działalności. Nie można jednak wykluczyć ryzyka, że ewentualny rozwój pandemii COVID-19 i jej następstwa mogą mieć istotny negatywny wpływ na funkcjonowanie Spółki. Ze względu na wielość niewiadomych w chwili obecnej skutek ten nie może być wiarygodnie oszacowany.

Podpisy Członków Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

.....
dr Wojciech Wardacki
Prezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

.....
Tomasz Panas
Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

.....
dr Włodzimierz Zasadzki
Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

.....
Anna Tarocińska
Członek Zarządu

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

.....
Józefa Żurawska
Główny Księgowy

Police, dnia 7 kwietnia 2020 roku.